

Årsrapport 2021- Kulturrådet

NB: DENNE UTGAVEN AV ÅRSRAPPORTEN ER SATT SAMMEN AV KULTURRÅDETS DIGITALE VERSJON AV ÅRSRAPPORTEN, HENTET FRA KULTURRÅDETS NETTSIDER

KILDE FOR ÅRSRAPPORTEN: [Årsrapport 2021 - kulturradet.no](https://www.kulturradet.no/arsrapport-2021)

WWW.KULTURRADET.NO/ARSRAPPORT-2021

Direktørens beretning

Direktør i Kulturrådet Kristin Danielsen. (Foto: Marta Anna Løvberg)

Publisert 01.07.2022

Sist endret 04.11.2022

To år med pandemi nærmer seg slutten

Pandemihåndteringen kommer vi til å stå i «også langt inn i dette året». Det er mine ord – fra forrige årsrapport. Da framsto det som helt utenkelig for meg at jeg ville kunne gjenta disse ordene nøyaktig ett år senere. Men sånn ble det altså. 12. mars 2020 til 14. februar 2022 går inn i historien som tunge dager for kultursektoren både i Norge og internasjonalt. Etter en jublende gjenåpning på høsten sørget delta-varianten for en ny runde med nedstenginger i oktober, og omikron-varianten raserte nok en julesesong for en allerede utslitt kultursektor. Krisen for arrangører, kunstnere og kulturaktører ble enda større enn den var.

Musikere og scenekunstnere er særlig hardt rammet, sammen med alle andre som står bak kulturarrangementer der mennesker møtes. Fellesarenaene våre var borte i lang tid. Og med det mistet vi noe av det viktigste i kulturen – møtet med kunsten, med likesinnede, med alle som er glade i å oppleve gode kulturuttrykk sammen. Våre egne undersøkelser viser at mange har prøvd digitale kulturtilbud for første gang

under pandemien, men samtidig savner de fleste av oss fysiske kulturopplevelser. Vi må håpe og tro at 2022 blir det siste året der koronavirusets mange ansikter får sette sitt preg på livene våre, og at jeg ikke innleder også neste års årsrapport med å gjenta meg selv.

Gjenoppbygge og styrke kultursektoren

Kulturrådet har en sentral rolle når sektoren nå skal gjenoppbygges. Gjennom hele 2021 har vi, sammen med Norsk filminstitutt, jobbet med å kartlegge og analysere pandemiens konsekvenser for kultursektoren, og vurdere tiltak for å gjenoppbygge og styrke sektoren etter pandemien. Oppdraget ble gitt av Kultur- og likestillingsdepartementet, og gjennom det første året har arbeidet ført til verdifull kunnskap om hvordan kulturlivet har blitt rammet, om hvordan publikum har reagert, og om hvordan koronaordningene har fungert.

Gjennom to år med pandemi har kompensasjonsordningen og stimuleringsordningen fordelt rundt 4 milliarder kroner til norske kulturarrangører. For mange er ikke dette nok, fordi behovet og ønsket om å skape og formidle kulturopplevelser er så stort. For andre har ordningene vært livsviktige og bidratt til at de har kunnet overleve i bransjen gjennom disse vanskelige årene. Men kriseordninger kan ikke vare evig. Nå må vi endre modus og gå fra krisehåndtering til gjenoppbygging og utvikling. Vi må sette retning for en ny start for kultursektoren.

Fakta på bordet om mangfold

Et av spørsmålene vi ser på i dette arbeidet er hvordan vi kan gjenoppbygge en kultursektor som er mer inkluderende, mer mangfoldig og mer representativ enn noen gang før. Det er naturlig nok en sentral del av Kulturrådets rolle som nasjonal koordinator for mangfoldsarbeidet i norsk kultursektor. Det er tema som engasjerer mange – og da vi sendte ut en spørreundersøkelse til nærmere 500 kulturvirksomheter på slutten av 2021 tok det fyr i kommentarspaltene.

I undersøkelsen tok vi utgangspunkt i enkeltgrupper i samfunnet der vi vet at mange opplever seg diskriminert eller utestengt fra deler av kulturlivet. Målet vårt er å få fakta på bordet om hvordan sektoren selv jobber med mangfold, både overfor publikum og overfor sin egen virksomhet. Nesten ni av ti virksomheter sier at de har egne mangfoldsmål, men mange sier også at de vet for lite om målgruppene. En viktig del av Kulturrådets mangfoldsarbeid vil være å bidra med nettopp denne kunnskapen.

Økt kunnskapssatsing

Kunnskapssatsingen i Kulturrådet har akselerert de siste to årene, ikke minst fordi pandemien har vist oss hvor kritisk oppdatert kunnskap er for en sektor i krise. Kulturrådet opprettet en egen avdeling for kulturanalyse i 2019, men arbeidet startet ikke da. Snarere var dette en naturlig konsekvens av et kunnskapsarbeid som har økt i omfang, særlig de siste ti årene.

I dag produseres det kunnskap og innsikt i alle Kulturrådets avdelinger, gjennom blant annet det stadig økende forvalteransvaret Kulturrådet har for museer og andre kulturinstitusjoner, og ikke minst gjennom sekretariatsarbeidet for de kollegiale organene som forvalter Norsk kulturfond, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde.

Et nytt navn for en ny rolle

Nettopp denne kombinasjonen av forvaltningsoppgaver og sekretariatsoppgaver var utgangspunktet for en stortingsdebatt om Kulturrådets organisering våren 2021. Et forslag om å dele Kulturrådet i to ulike enheter ble nedstemt, men satte også i gang en prosess som vil ende med at Kulturrådets såkalte fagadministrasjon – den samlede virksomheten som jeg leder – vil få et nytt navn.

Fagadministrasjonen har fått stadig nye forvaltningsoppgaver de siste årene, særlig etter sammenslåingen med ABM-U i 2011. Omtrent like lenge har et samlet Kulturråd etterlyst en opprydding i en navneproblematikk som har blitt en stadig større kilde til forvirring. Den forrige regjeringen bestemte at rådskollegiet skal beholde sitt nåværende navn, og at den samlede virksomheten får et nytt navn. Den beslutningen har blitt bekreftet av den nåværende kultur- og likestillingsministeren. Det betyr at vårt ønske gjennom mange år nå blir oppfylt.

Det endelige navnet er ennå ikke bestemt, men vi forventer at det vil tre i kraft i løpet av det kommende året. Dette blir altså siste året jeg skriver innledningen til Kulturrådets årsrapport. Det blir spennende – og jeg gleder meg til fortsettelsen.

Kristin Danielsen
direktør Kulturrådet

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Publisert 01.07.2022

Sist endret 04.11.2022

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Kulturrådet er en statlig virksomhet underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet. Kulturrådet skal stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Gjennom tilskuddsforvaltning, rådgivning og utviklingsarbeid har Kulturrådet et helhetlig blikk på kunst- og kultursektoren i hele landet.

Kulturrådets visjon er å være «Norges ledende fagmiljø for kunst og kultur». Det overordnede målet er å stimulere det mangfoldige kunst- og kulturuttrykket i samtiden og bidra til at kunst og kultur blir skapt, tatt vare på, dokumentert og gjort tilgjengelig for flest mulig.

Kulturrådet har flere ulike forvaltningsoppgaver. Fagadministrasjonen er sekretariat for de tre kollegiale organene Rådet for Norsk kulturfond, Utvalget for Statens kunstnerstipend og Styret for Fond for lyd og bilde. Gjennom tilskudd og stipend får kunstnere og kulturaktører som produserer og formidler kunst og kulturuttrykk bedre vilkår. De siste to årene har Kulturrådet også forvaltet ordninger som ble etablert som følge av koronapandemien.

Videre ivaretar Kulturrådet et oppdrag om kulturell og kreativ næring og tiltak som skal bidra til at norske kunstnere og kulturaktører får økt sine inntekter gjennom kunstnerisk virksomhet. Kulturrådet skal styrke kunnskapen om kultur som næring, legge til rette for økt bruk, investering i og omsetning av kunst og kultur gjennom å styrke strukturene rundt kunstnere og institusjoner som jobber med distribusjon, salg og formidling.

Kulturrådet har i tillegg ansvar for en rekke utviklings- og forvaltningsoppgaver i og for museumssektoren, er kontaktpunkt for kulturprogrammet Kreativt Europa i regi av EU og partner i EØS-kulturutviklingsprogram. Kulturrådet har også et ansvar for å styrke mangfoldet i kunst og kultursektoren, og har en rolle som nasjonal koordinator på dette feltet.

I 2021 fikk Kulturrådet overført ansvaret for forvaltning av tilskudd på kap. 320, post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m., post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m. og den nye forsikringsordningen for innlånt kunst. Norsk kulturråd har ansvar for forvaltning av tilskuddsordninger på amatørteaterfeltet, og i 2021 ble også ansvaret for driftstilskudd til enkeltteatre overført til Kulturrådet.

Denne årsrapporten dekker helheten i Kulturrådets virksomhet, inkludert Norsk kulturfond, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde. Den har et særlig fokus på virksomheten Kulturrådet. Aktiviteten til de tre kollegiale organene utdypes i egne rapporter (vedlegg).

Utvalgte hovedtall 2021

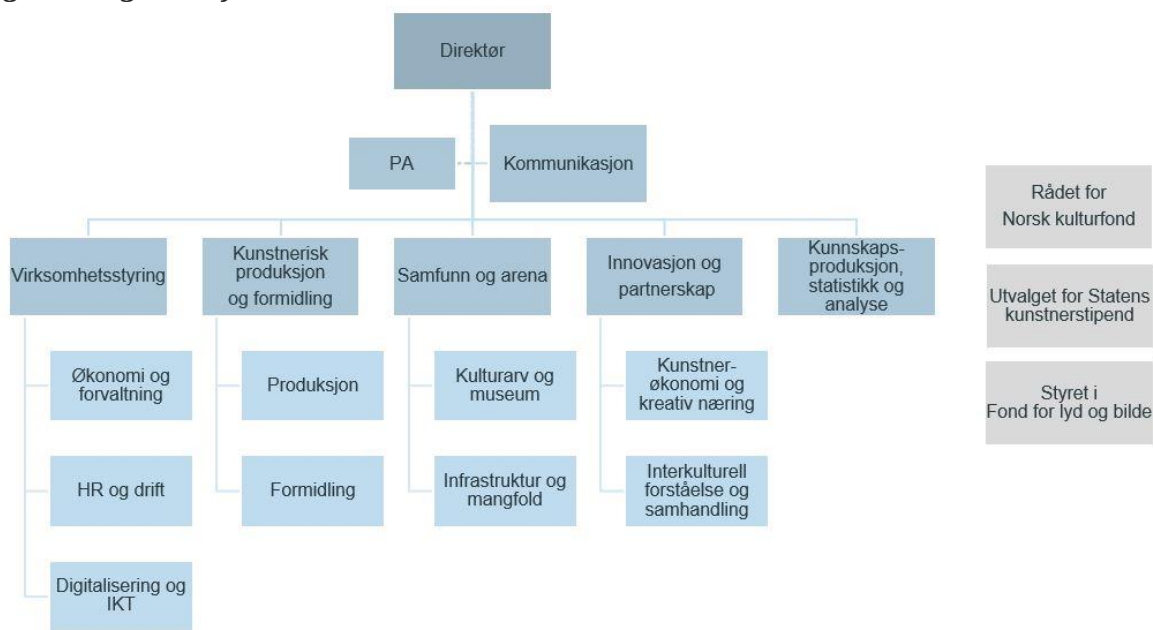
[Se utvalgte nøkkeltall 2021](#)

[Se grafisk fremstilling av nøkkeltall 2021](#)

Kulturrådets organisasjon og ledelse

Kulturrådet har hovedkontor i Oslo, med kontorer i Trondheim og Bodø. Virksomheten hadde 151 ansatte ved utgangen av 2021, hvorav 131 var faste ansatte. Kulturrådet iverksatte en ny organisasjonsstruktur fra 1. januar 2021, vist i organisasjonskartet nedenfor. Direktør er Kristin Danielsen. De tre kollegiale organene er selvstendige juridiske enheter.

Figur 2. Organisasjonskart

Budsjett og regnskapstall 2019-2021

Tabell 2: Budsjett og regnskapstall 2019-2021

	NOTE	2019	2020	2021
Tildelt under post 51 Fond for lyd og bilde		42 810	43 960	44 970
Regnskap post 51 Fond for lyd og bilde per 31.12		42 810	43 960	44 970
Utnyttelsesgrad post 51 Fond for lyd og bilde		100 %	100 %	100 %
Tildelt under post 55 Norsk kulturfond		982 180	1 007 560	875 590
Regnskap post 55 Norsk kulturfond 31.12.		982 180	1 007 560	875 590

	NOTE	2019	2020	2021
Utnyttelsesgrad post 55 Norsk kulturfond		100 %	100 %	100 %
Tildelt under Statens kunstnerstipend post 71, 72 og 73	1	361 325	453 128	499 309
Regnskap Statens kunstnerstipend post 71, 72 og 73		346 884	425 891	466 795
Utnyttelsesgrad post 71, 72 og 73 Statens kunstnerstipend		96,0 %	94,0%	93,5 %
Tildelt under post 74, 75 og 76 tilskudd	2			593 575
Regnskap post 74, 75 og 76 tilskudd				593 575
Utnyttelsesgrad post 74, 75 og 76 tilskudd				100 %
Tildelt kap. 0325 post 77 Stimuleringsmidler	3		2 549 000	2 853 100
Regnskap kap. 0325 post 77 Stimuleringsmidler			1 187 823	2 120 308
Utnyttelsesgrad post 77 Stimuleringsmidler			46,6 %	74,3 %
Samlet tildeling post 01-99	4	1 293,1	3 880,8	5 125,9
Driftsutgifter post 01-77	5	212,3	205,2	240,5
Utnyttelsesgrad post 01-29	6	97,4 %	96,7 %	96,0 %
Utførte årsverk	7	120	126	134
Lønnsandel av driftsutgifter	8	59,0 %	64,6 %	60,4 %
Personalkostnader		108,9	114,8	124,4
Personalkostnader per årsverk (tall i tusen kroner)	9	907,9	911,0	928,0
Honorarkostnader	10	16,3	17,9	20,8
Honorarandel av driftsutgifter		7,7 %	8,7 %	8,7 %
Kjøp av konsulenttjenester og fremmede tjenester	11	47,0	43,7	66,1
Konsulent og fremmede tjenester andel av driftsutgifter		22,1 %	21,3 %	27,5 %

Alle beløp er i millioner kroner. Regnskapstall for årene 2019 og 2020 er justert med regnskapstall for Statens kunstnerstipend og det vil derfor være noen avvik ift. tallene som fremkom i årsrapporten for 2020.

1. Statens kunstnerstipend inngår fra 1.1.2021 i regnskapet til Norsk kulturråd
2. Ny oppgave fra 2021
3. Ny oppgave fra 2020.
4. Samlet tildeling post 01-99 fremkommer som summen av Samlet tildeling for postene, jf. oppstilling av bevilgningsrapporteringen, note A
5. Driftsutgifter fremkommer som en egen regnskapslinje i artskontooppstillingen "Sum utbetalinger til drift". Økningen i driftsutgifter skyldes i hovedsak utgifter til administrasjon av koronaordningene.
6. Utnyttelsesgrad post 01-29 er definert som benyttede midler post 01-29 delt på tilgjengelige midler på post 01-29.
7. Nøkkeltall antall utførte årsverk fremkommer i årsregnskapet, jf. oppstilling av artskontorapportering og noteopplysning om utbetalinger til lønn (note 2). Ett årsverk defineres som en person i 100 % stilling i et helt år. Årsverksberegningen er hentet ut av lønssystemet.
8. Samlet lønnsandel av driftsutgifter er fremkommer i årsregnskapet, jf. oppstilling av artskontorapportering og noteopplysning som sum utbetalinger til lønn (note 2)
9. Personalkostnader per årsverk er beregnet eksklusive honorarutgifter til råd, styre og utvalgsmedlemmer
10. Honorarer til medlemmer i råd, styre og utvalg.
11. Kjøp av konsulenttenester og fremmede tenester har økt fra 2020 med ca. 22,5 millioner. Hovedårsaken til økningen er drevet innkjøp knyttet til forvaltningen av koronaordningene inkludert gjenoppbyggingsoppdraget (23,3 millioner). Andre vesentlige poster her er knyttet til leveranser innen Ovasjonsprogrammet (2,1 millioner), Nasjonal koordinator mangfold (2,1 millioner), Kunst i tall (1,3 millioner), Stimulab (1,6 millioner).

Ordninger og ekstrabevilgninger som følge av koronapandemien

Juba Juba barnefestival i Trondheim fikk 800 000 kroner i stimuleringsmidler i 2021. (Foto:

Juba Juba)

Publisert 01.07.2022

Sist endret 04.11.2022

Kompensasjonsordningen

Fra mars 2020, da de første smittevernrestriksjonene trådte i kraft, og frem til november 2021, hadde Kulturrådet ansvar for å forvalte regjeringens kompensasjonsordning for kulturlivet. Formålet med kompensasjonsordningen er å kompensere arrangører og underleverandører i kultursektoren for tap knyttet til avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer.

Ordningens to søknadsrunder i 2021 dekket arrangementer i henholdsvis 1. januar til 30. juni og 1. juli til 31. oktober, med en samlet ramme på 643 millioner kroner. De to søknadsrundene hadde søknadsfrist 31. august og 9. november. Til sammen kom det inn 1024 søknader, og 847 av disse fikk positivt vedtak om kompensasjon.

I forbindelse med innstramningen av smittevernrestriksjonene i desember 2021 annonserte Kultur- og likestillingsdepartementet nye kompensasjonsrunder, i første omgang for perioden fra 1. november 2021 til 28. februar 2022. Av kapasitetshensyn ble forvaltning av ordningen med dette flyttet fra Kulturrådet til Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Stimuleringsordningen

Høsten 2020 opprettet regjeringen en stimuleringsordning som skulle stimulere til økt aktivitet og redusere den økonomiske risikoen ved å gjennomføre kulturarrangementer innenfor gjeldende smittevernpålegg. Ordningen la opp til rask søknadsbehandling og utbetaling til arrangørene i sektoren, med rapportering etter arrangementets sluttdato.

Stimuleringsordningen ble videreført i 2021, først for perioden januar til og med juni, deretter for perioden juli til og med oktober. Ordningen hadde søknadsfrister 15. mars, 12. april, 10. mai og 1. juni i 2021. Samlet ramme for disse søknadsrundene var på 1 275 millioner kroner.

Innstramningen av smittevernrestriksjonene i desember 2021 rammet kulturlivet hardt, og i forbindelse med dette ble stimuleringsordningen gjenopptatt fra 8. desember 2021. Søknadsfrist for denne runden var i slutten av januar 2022.

Tabell 3. Kompensasjons- og stimuleringsordningene

	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Vedtak 2020	Vedtak 2021	Totalt vedtak
Kompensasjon kulturfeltet 2020	1 779	0	1 115	690	1 805
Kompensasjon kulturfeltet 2021		390		221	221
Stimuleringsordningen 2020	673		668	-57	611
Stimuleringsordningen 2021		1 185		1 132	1 132
Sum	2 452	1 575	1 782	1 986	3 768

Ekstrabevilgninger fra Kulturrådets eksisterende tilskuddsordninger og stipender

I tillegg til stimulerings- og kompensasjonsordningene, styrket Kultur- og likestillingsdepartementet også eksisterende ordninger Kulturrådet forvalter gjennom året. Norsk kulturfond ble tilført 90 millioner kroner, Statens kunstnerstipend 100 millioner kroner og Fond for lyd og bilde ble tilført 40 millioner kroner.

Stimuleringsmidlene som ble fordelt gjennom de eksisterende ordningene bidro til å nå de kulturpolitiske målene som var satt for midlene om å styrke mangfoldet i kulturlivet og støtte kunstnere og arrangører som var særlig rammet av pandemien.

Stimuleringsmidlene har bidratt til å opprettholde aktivitet og sikre at arrangører når ut med et mangfold av kunstneriske uttrykk og produksjoner når kulturlivet igjen kan åpne opp for publikum. Kulturrådet har hatt en viktig rolle når det gjelder å sikre stabilitet og aktivitet i kultursektoren i krisen.

Ressurser og prioriteringer

Kulturrådet har betalt ut over 2,1 milliarder kroner i tilskudd gjennom kompensasjons- og stimuleringsordningene i 2021, i tillegg til de 1,5 milliardene som ble delt ut i 2020. Søknadene til kompensasjons- og stimuleringsordningene vurderes direkte opp mot ordningens forskrifter, og ikke etter kunstfaglig skjønn. Saksbehandlingen fordrer dermed en annen erfaringsbakgrunn og følger et annet behandlingsforløp, med høyere innslag av økonomisk og juridisk kompetanse enn det Kulturrådets øvrige ordninger krever.

Gjennom 2021 var forvaltningen av koronaporteføljen organisert som et prosjekt med to delprosjekter, ett for hver av ordningene. I tillegg til faste ansatte som har vært hentet midlertidig ut av linjeoppgavene for å jobbe i prosjektene, har det vært leid inn konsulenter, vikarer og midlertidig ansatte for å avhjelpe den betydelige ekstra oppgavemengden som disse ordningene har utgjort. I tillegg til kompetansekravet nevnt ovenfor har forskriftene vært lite tilrettelagt for automatisering, kvaliteten på Kulturrådets digitale systemstøtte har vært lav og det har vært mangelfull innsendt informasjon fra søkerne. Dette har gjort at saksbehandlingstiden har vært lenger enn vi ønsket.

Forvaltningen av kompensasjons- og stimuleringsordningene har dermed ført til at en del av Kulturrådets oppgaver i 2021 har blitt satt på vent, at noen oppgaver har blitt nedprioritert og ikke minst har både pandemien og harde prioriteringer ført til at Kulturrådet har vært mindre til stede i kunst- og kulturfeltet enn normalt. Det gjelder både ledelsen og ansatte samt medlemmer av styre-, råd og utvalg. Å bistå Kultur- og likestillingsdepartementet med økonomisk kompensasjon til kunstnere og kulturarbeidere har vært øverste prioritert gjennom året i tillegg til driften av de eksisterende tilskuddsordningene Kulturrådet forvalter. Dette vil også komme frem av omtalen av måloppnåelser under hvert målområde på de neste sidene, der det på mange områder har vært redusert aktivitet gjennom året.

Mål 1: Fremme produksjon og formidling av ulike kunst- og kulturuttrykk

Fra samarbeidsforestillingen med Mathilde Caeyer, Bjarki og Arttu Nieminen på Insomnifestivalen i Tromsø. (Foto: Tom Stian Martinsen/Insomnia)

Kulturrådet har som mål å stimulere det mangfoldige kunst- og kulturlivet i samtiden og bidra til at kunst og kultur blir skapt, tatt vare på, dokumentert og gjort tilgjengelig for flest mulig. Gjennom de mange tilskuddsordninger og stipender Kulturrådet forvalter bidrar vi med viktige tilskudd til produksjon og formidling av kunst og kultur i hele landet.

Publisert 01.07.2022

Sist endret 04.11.2022

1.1 Treffsikre virkemidler for produksjon og formidling

Norsk kulturfond

Rammen for Norsk kulturfond var i 2021 på 875,59 millioner kroner. Disse midlene er fordelt gjennom 40 faste tilskuddsordninger innen musikk, litteratur, scenekunst, visuell kunst, kulturvern, tidsskrift og kritikk, samt til tverrgående og tverrfaglige satsinger og forskning og utvikling. Etter stortingsvedtak i mars og september 2021 tilførte Kultur- og likestillingsdepartementet Kulturfondet ytterligere 90 millioner kroner i ekstraordinære stimuleringsmidler relatert til koronasituasjonen. Kulturfondet har med disse samlede midlene bidratt til at det er skapt og formidlet kunst og kultur innenfor et bredt spekter av sjangre og uttrykksformer over hele landet i et år sterkt preget av pandemien.

For å imøtekomme kunst- og kulturaktørers kritiske situasjon gjorde rådet noen midlertidige endringer i enkelte av Kulturfondets tilskuddsordninger. Det har blant annet vært åpnet for å søke om tilleggsbevilgninger for scenekunstproduksjoner, og det har vært et uttalt prinsipp fra rådet å utvise stor fleksibilitet når det gjelder godkjenning av endringer og utsettelse av prosjekter. Kulturfondets ordninger, som i all hovedsak retter seg mot den frie eller prosjektbaserte delen av kunst- og kulturlivet, har slik sett fungert som en stabil faktor i en usikker tid.

Rådet har som mål at tilskuddsordningene under Norsk kulturfond skal være i stadig utvikling for best å kunne virke i tråd med sitt formål. Det gjennomføres jevnlig evalueringer og utredninger som bidrar til å kvalitetssikre forvaltningen og til å fornye og utvikle ordningene. I 2021 ble arbeidet spesielt med tre evalueringer og utredninger: en undersøkelse av estetiske og strukturelle sider ved formidling av fri scenekunst, en evaluering av kunstnerassistentordningen og en større evaluering av Kulturrådets virkemidler på festivalfeltet. Resultater ventes i 2022 og blir fulgt opp med vurderinger av om det bør gjøres endringer i relevante tilskuddsordninger. Det er i løpet av året identifisert behov for framtidig utredning av fondets samlede virkemidler på det visuelle kunstfeltet, samt hvordan kunstner- og kulturøkonomien påvirkes av strømming og digitalisering på tvers av kunstfeltene.

Amalie Eggens forestilling "Jenta fra sør" på Black Box Theatre mottok støtte gjennom

ordningen Forprosjekt scenekunst. (Foto: Ann Cathrin Buchard)

Det gjøres også løpende interne vurderinger av ordningenes treffsikkerhet i henhold til utviklingen i feltene og i tråd med rådets strategiske satsingsområder. Med nedleggelsen av driftstøtteordningen i desember 2020, er flere av fondets arrangørordninger endret i 2021 for bedre å ivareta god forutsigbarhet og langsiktighet for virksomheter på samtlige fagområder, og samtidig sikre dynamisk utvikling i feltet. Enkelte tilskuddsordninger er endret for å treffe et større søker mangfold. Et eksempel er ordningen for utstyrstøtte til fellesverksteder og gjestekunstordninger som etter en endring i 2021 har lyktes i å være relevant også for søkere utenfor de store byene. Et annet eksempel er tilskuddsordningen arrangørstøtte musikk som fra 2021 enda tydeligere inviterer til et mangfold av kvaliteter, arrangører og formidlingsformer. De nye retningslinjene for innkjøpsordningene for skjønnlitteratur trådte i kraft i 2021. Endringene var basert på et omfattende arbeid gjennom 2020, et resultat av en veldig økning i påmeldinger til ordningen for voksne gjennom flere år og funn og konklusjoner fra utredningen Logikker i strid som ble lansert høsten 2020. Hensikten med endringene var å sikre fungerende ordninger også frem i tid, hvor formålet og intensjonen med ordningene som et tydelig litteraturpolitisk virkemiddel står uendret, men hvor en bedre kan møte utfordringer med høye påmeldingstall og samtidig ivareta et mangfold av utgivere. Til sammen er retningslinjer for rundt ti tilskuddsordninger tilpasset og videreutviklet i 2021 for å treffe målene for Kulturfondet og formålene med den enkelte ordning på best mulig måte. Revideringene har i stor grad handlet om å stimulere til økt mangfold av søkere og prosjekter, og å følge opp svakheter påpekt i evalueringer og utredninger.

På enkelte tilskuddsordninger er det satt i gang tiltak der målet er å utvide ordningenes nedslagsfelt og å nå ut til nye søkergrupper. Gjennomføringen ligger i all hovedsak til 2022.

Se årsrapport for Norsk kulturfond for mer detaljer om aktiviteter og resultater for fondet.

Statens kunstnerstipend

Stortinget bevilget 488,67 millioner kroner til Statens kunstnerstipend i 2021. Av disse var 100 millioner stimuleringsmidler for å opprettholde kunstnerisk produksjon og sikre sysselsetting under pandemien. Statens kunstnerstipend tildelte 1 200 nye stipend til i alt 23 forskjellige kunstnergrupper. Totalt var det 1 938 kunstnere som mottok stipend i 2021. Formålet med stipendordningene er å gi kunstnere anledning til å videreutvikle sitt kunstneriske virke og ha kunstnerisk aktivitet som sin

hovedbeskjeftigelse. Ordningene er sikret treffsikkerhet i ulike faser av kunstnerskapet gjennom egne stipender for kunstnere i etableringsfasen og seniorkunstnere.

Statens kunstnerstipend hadde en økning på omtrent 2000 søknader i den ordinære søknadsrunden i 2021, med størst økning fra musikkfeltet. Her er også andelen nye søkere til ordningene størst. Flere kunstnergrupper peker på at nedgang i andelen faste ansettelser og økt frilansvirksomhet og lappeteppeøkonomi gjør kunstnerstipendene stadig viktigere for flere kunstnergrupper for å sikre kontinuitet og mulighet til å utvikle solide kunstnerskap.

Se årsrapport for Statens kunstnerstipend for mer detaljer om aktiviteter og resultater for stipender og garantiinntekter.

Fond for lyd og bilde

Fond for lyd og bilde fordelte i 2021 84,97 millioner kroner til produksjon og formidling av kunst- og kulturuttrykk over 11 tilskuddsordninger innen musikk, film, scenekunst og billedkunst. Av dette var 40 millioner stimuleringsmidler, som del av regjeringens stimulering av kultursektoren gjennom eksisterende virkemiddelapparat. FLB behandlet 3 281 søknader (8 prosent økning fra 2020) og tildelte 1 005 bevilgninger i 2021 (48 prosent økning fra 2020).

I 2021 ble lengdekravet for musikkvedlegg fjernet og det ble åpnet for at søkere med begrenset offentlig driftstilskudd kan få tilskudd. Styret skal evaluere effekten av endringene for feltet og fondet når endringene har fungert en stund, men erfaringer så langt tyder på at dette åpner for et større mangfold og sjangerbredde blant søkerne og tildelingene.

Som oppfølging av strategi for Fond for lyd og bilde 2021-2023, startet styret et langsiktig arbeid om kvalitet og mangfold. Det er generelt rimelig god spredning på sjanger innen de ulike kunstuttrykkene og god variasjon på alder og mellom veletablerte kunstnere og nye stemmer. Kjønnsbalansen i søknadene er også generelt god, selv om det kan være store forskjeller i enkelte ordninger. Andelen søkere som representerer et kulturelt, fenotypisk og etnisk mangfold varierer på de ulike ordningene og for hver søknadsrunde. Dette gjelder også for representasjon av samiske aktører og personer med funksjonsvariasjoner.

Styret vurderte jevnlig behov for tilpasninger på ordningene og hadde tett dialog med fagutvalgene om hvordan pandemien påvirket kunstfeltene. Fortsatt er prosjekter som fremføres og formidles på fysiske visningsarenaer hardest rammet, med avlyste oppdrag og utsatte forestillinger og konserter. Mange har vært nødt til å tenke nytt om hvordan

nå publikum med sine kunstverk og øke inntektene gjennom markedsføring og gjenbruk.

Se for Fond for lyd og bilde for mer detaljer om aktiviteter og resultater for fondet.

Se antall tildelinger og vedtaksbeløp for tre enheter

Statsstipendordningen

Formålet med statsstipendiatorordningen er å gi støtte til personer innenfor tverrfaglige eller uvanlige arbeidsfelt av samfunnsmessig betydning, og da spesielt til personer som på grunn av arbeidsområdet eller manglende formell kompetanse har begrensede muligheter til å få stillinger ved vitenskapelige institusjoner eller kulturinstitusjoner. Stipendet tildeles i form av et årlig beløp for at mottakeren skal kunne stå fritt i sitt virke.

Søknadene til statsstipend for 2021 ble behandlet i 2020. For 2021 kom det inn 11 søknader til statsstipendiatorordningen. 2 av søknadene var fra førstegangssøkere. Fagadministrasjonen i Kulturrådet vurderte søknadene opp mot formålet i retningslinjene og oversendte vurderingene til Kultur- og likestillingsdepartementet.

Kulturrådet erfarer at søknadsmengden generelt preges av faglitterære forfattere, historikere og kunstnere. Vi ser at flere høyt kvalifiserte kandidater arbeider tverrfaglig og gjerne med stor tyngde innen forskningsformidling og dokumentasjonsarbeid. Det er Stortinget som årlig fastsetter bevilgningen til statsstipendiatorordningen. Det ble ingen nye statsstipendiater i 2021. Ved inngangen av 2022 vil det være 15 stipendiater i ordningen. To av disse vil gå av med pensjon i løpet av året.

Amatørteater

Kulturrådet forvalter aktivitetsmidler til amatørteatergrupper, driftstilskudd til nasjonale frivillige amatørteaterorganisasjoner og driftstilskudd til manusbanken Dramas. I tillegg forvaltes spillemidler til historiske spel. Amatørteaterfeltet og de historiske spelene var i 2021 preget av covid-19 med avlysninger og utsettelse. Det er en relativt god geografisk spredning av innkomne søknader fra både amatørteatergrupper og historiske spel, men Trøndelag og særlig Viken skiller seg ut som de mest aktive amatørteaterregionene.

Tilskuddsordningen Amatørteateraktivitet i grupper er rettet mot grupper som driver frivillig amatørteateraktivitet og skal bidra til økt aktivitet og kompetanseheving i amatørteaterfeltet. Det har i 2021 vært en liten stigning i antall søknader, blant annet fra

nye søkere og nyetablerte grupper, og søknadstall fra etableringsåret 2019 tilsier at antall søkere til ordningen vil stige ytterligere i en normalsituasjon. Kulturrådet har foretatt justeringer av retningslinjene, og fra 2022 er det åpnet for at grupper som har medvirkende under 18 år også kan få tilskudd, så lenge flertallet i gruppen er over 18 år. Fra 2022 skal tilskudd til amatørteater tildeles fra spilleoverskuddet fra Norsk Tipping.

Gjennom tilskuddsordningen for driftstilskudd til nasjonale aktører innen amatørteater sikres forutsigbare driftsrammer for frivillige nasjonale aktører som stimulerer til amatørteateraktivitet og som har langsiktige mål for denne virksomheten. Søkerne til ordningen er svært ulike både når det gjelder organisering, medlemsmasse, amatørteateraktivitet og omsøkte beløp. To nye amatørteaterorganisasjoner ble tildelt tilskudd i 2021. Det er igangsatt en gjennomgang av driftordningens innretning og mulig endring av retningslinjene i 2022.

Out Of the Circles forestilling "See and feel - visual world" fikk i 2021 tilskudd fra ordningen for amatørteater i grupper. (Foto: Belinda Stoe.)

I tildelingsbrevet for 2021 ble det åpnet for at Kulturrådet kunne vurdere fordelingen mellom drift og aktivitetsmidler, og gjenværende midler på aktivitetsordningen ble lagt til driftsordningen for nasjonale amatørteaterorganisasjoner.

Historiske spel er regionale og lokale oppsetninger som tar utgangspunkt i fjern eller nær fortid, tematikken skal ha tilknytning til spillestedet og hentes fra myter, sagn, litteratur eller en historisk hendelse. Tilskuddsordningen til historiske spel skal gjennom prosjektmidler bidra til utvikling av nye spel og gi etablerte spel mulighet til kontinuitet og økt kvalitet. Spelaktiviteten skal inngå som et ledd i å styrke

kulturaktiviteten og egenidentiteten i lokalsamfunnet, den skal inkludere og stimulere til bred deltakelse. Et fordelingsutvalg som består av tre personer med kulturfaglig kompetanse innen historiske spel, amatørteater og scenekunst behandler søknadene. Vedtakene om tildeling fattes av Kulturrådets direktør som tilsagn med forbehold om Kultur- og likestillingsdepartementets fordeling av spillemidler, og justeres når denne fordelingen er klar. I 2021 ble det søkt om tilskudd til 58 spel, 41 av dem ble tildelt tilskudd. Grunnet pandemien kunne søkere også i 2021 overføre tildelte midler til 2022, i tillegg har spelene hatt mulighet til å omdisponere tilskuddet de har fått bevilget.

[Se søknader og tildelinger amatørteater 2021](#)

1.2 Effektiv utøvelse av sekretariatsfunksjoner for de kollegiale organene

Administrasjonen har i 2021 fulgt systematisk med på hvordan koronakrisen har påvirket de ulike kunstfeltene og har registrert tall, tendenser og konsekvenser i rapporter og referater. Det er utviklet statistikk og analyse som samlet har gitt kunnskapsgrunnlag for diskusjoner og beslutninger i utvalg og råd under pandemien. God dokumentasjon vil også fremover kunne bidra til å identifisere gode virkemidler for gjenåpning og videreutvikling av kunst- og kulturlivet gjennom fondets ordninger.

Fagadministrasjonen legger til rette for effektiv møtegjennomføring, sørger for godt kunnskapsgrunnlag for diskusjoner og beslutninger i råd og utvalg og følger opp beslutninger fattet i rådet for Norsk kulturfond. For hver behandlingsrunde gjøres det oppsummeringer som tematiserer kunstneriske tendenser og utviklingstrekk og som særskilt følger opp temaer rådet peker på i sin strategi. I 2021 er det også tatt med egne avsnitt om pandemiens påvirkning. I tillegg ble det samlet kunnskap og erfaringer fra søknader, rapporter, dialog og veiledning samt tendensbeskrivelser i feltene i en egen koronarapport som ble forelagt rådet i 2021 og brukt i rådets vurdering av situasjonen og mulige endringer i tilskuddsordninger. For å gi råd og utvalg et godt styringsgrunnlag i arbeidet med å forvalte Kulturfondets ordninger, er det utarbeidet fyldige årsoppsummeringer for Kulturfondets ordninger innen områdene musikk og scenekunst. Årsoppsummeringene bygger på rundeoppsummeringene og gir innsikt i hvordan Kulturfondets tildelinger virker på de ulike fagområdene med utgangspunkt i erfaringer fra søknadsbehandlingen. I 2022 er målet å utarbeide årsoppsummeringer for samtlige fagområder.

Det Norske Fosse-kompaniet mottok midler til gjenopptakelse av Jon Fosses forestilling "Eg er vinden" i 2021. (Foto: Johannes Andersen)

Utvalget for Statens kunstnerstipend inviterte i 2021 kunstnerorganisasjonene med stipendkomitéer i Statens kunstnerstipend om tilbakemelding angående diversestipend for nyutdannede kunstnere. Kunstnerorganisasjonene avgir også høringsuttalelser til kvotefordelingen til Statens kunstnerstipend. Utvalget for Statens kunstnerstipend har fått innspill som har vært viktig for å kunne underbygge både budsjettsøknad og i dialog med Kultur- og likestillingsdepartementet. Innhenting av kvalitativ kunnskap gir også sekretariatet en høyere kompetanse om tendenser innen kunstfeltene og derav også mulighet til å gi bedre beslutningsgrunnlag til utvalget.

Sekretariatet for styret fungerer som sekretærer for styret for Fond for lyd og bilde og alle fagutvalgene. Dette gir sekretariatet høy kompetanse om endringer og behov i feltet som gir et solid beslutningsgrunnlag for styret. Oppfølging av styrets strategi krever også en høy aktivitet i sekretariatet og fagutvalgene utover søknadsbehandling og tilskuddsforvaltning.

Søknadsbehandling i råd, styre og utvalg

	Antall søknader	Antall tildelinger	Utvalgsmøter	Råd/styre/utvalg/komiteer	Medlemmer
Norsk kulturfond	7 232	3 303	120	24	145
Statens kunstnerstipend	11 029	1 200	10*	24	125
Fond for lyd og bilde	3 281	1 005	37	12	74

* Inkluderer ikke møtene i stipendkomiteene.

Medlemmer i Statens kunstnerstipend inkluderer også medlemmer som honoreres av andre enn Norsk kulturråd. Tall på antall søknader og antall tildelinger om Norsk kulturfond inkluderer ikke innkjøpsordningene for litteratur.

1.3 Effektiv og forsvarlig tilskuddsforvaltning

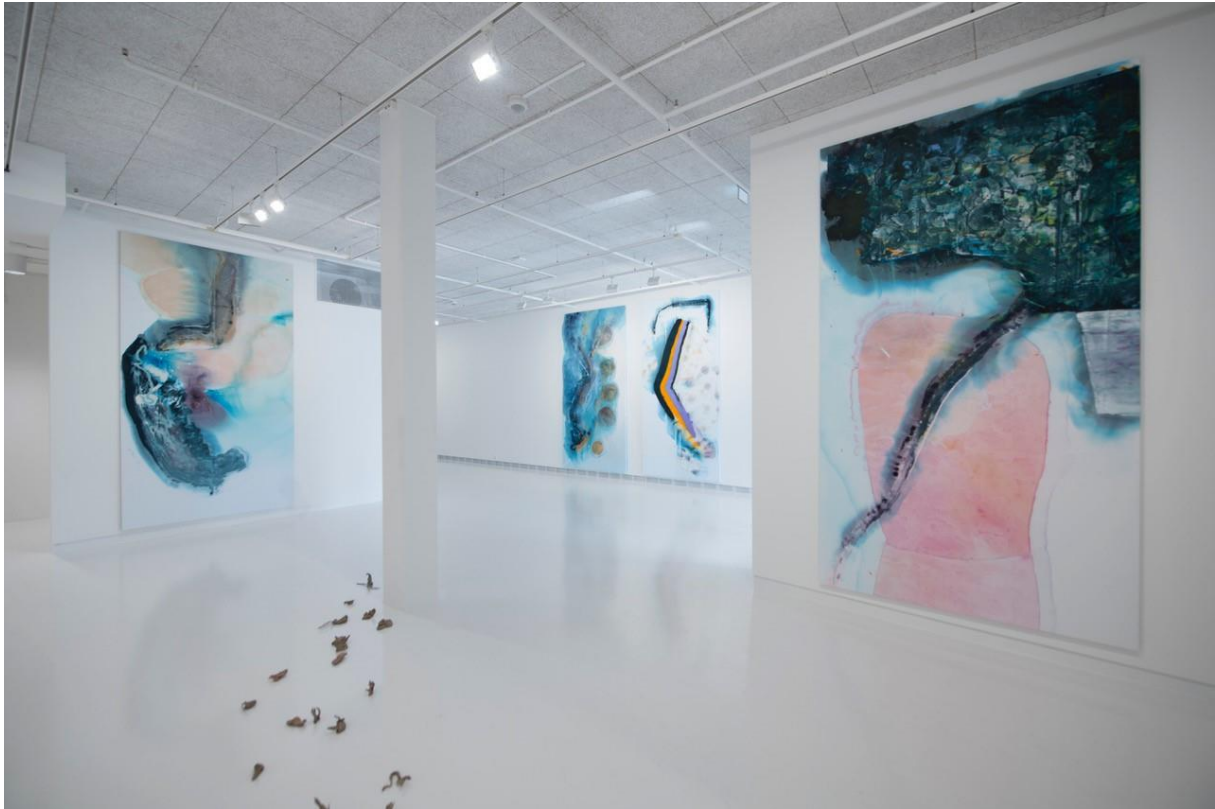
I utøvelsen av sekretariatsfunksjonen i 2021 har behandlingen av søknader til Kulturrådets tilskuddsordninger vært hovedprioritet. Målet har vært å sikre at tilskuddsmidlene raskest mulig når et hardt prøvet kunst- og kulturfelt, selv under økt arbeidspress for sekretariatene som følge av et økt antall henvendelser om behov for endringer i prosjekter og økt antall tildelinger som følge av ekstra stimuleringsmidler. Den økte arbeidsmengden har både lagt press på saksbehandlere og støttefunksjoner som søknadsforvaltning, økonomi, jurist og kommunikasjon.

Kulturlivet har vært sterkt preget av usikkerhet og stadige endrede betingelser i 2021. I behandling av søknader og rapporter har det for alle ordninger vært utvist raushet når det gjelder å godkjenne endringer, utsettelse, avlysninger av prosjekter og tiltak som følge av smittevernpåbud. Samtidig har søknader, endringssøknader og rapporter vist stor vilje blant tilskuddsmottakere til å omarbeide, videreutvikle og realisere prosjekter og formidle kunst og kultur til publikum under de rådende forholdene heller enn å avlyse. Administrasjonens ansatte har vært i kontakt med og veiledet tilskuddsmottakere og potensielle søkere, og har gjennom året fulgt med på pandemiens utvikling for å sikre en forsvarlig, men samtidig raus og fleksibel forvaltning av ordningene.

For å sikre framdrift og samtidig sørge for en forsvarlig saksbehandling er det for Norsk kulturfond utarbeidet en egen beredskapsplan for slike situasjoner. I enkelte tilfeller har fagutvalgene innstilt og rådet vedtatt tilskudd uten at administrasjonen har gjort en

faglig vurdering av søknadene. Erfaringene tilsier at dette har fungert som en forvaltningsmessig tilfredsstillende løsning, men at det er forbeholdt en unntakstilstand.

Mål 2: Utvikle rollen som kunnskapsprodusent

Kunsthall Oslo er en av de fem aktørene som deltok i pilotprosjektet for markedsføring av visuell kunst. (Foto: Kunsthall Oslo)

Kulturrådet har som mål å utvikle rollen som kunnskapsprodusent. I 2021 vedtok Kulturrådet en overordnet kunnskapsplan som skal bidra til å koordinere og samkjøre kunnskapsinnsatsen på tvers av seksjoner og avdelinger i administrasjonen, og på tvers av ulike beslutningslinjer – råd, styre og utvalg og administrasjon, inkludert bestillinger fra Kultur- og likestillingsdepartementet.

Publisert 01.07.2022
Sist endret 04.11.2022

Måloppnåelsen for 2021 er sikret ved å følge opp og igangsette større og mindre kunnskapsprosjekter; gjennom systematisk arbeid for å avdekke kunnskapsbehov og kvalitetssikre egen kunnskapsproduksjon; gjennom et langsiktig arbeid for å sikre solide data fra egne søknadssystemer og andre aktører.

I tillegg til egne ressurser, samarbeider Kulturrådet med eksterne kunnskapsmiljøer for å fremskaffe relevant kunnskap. Kulturfondet er den viktigste finansieringskilden, men også Kultur- og likestillingsdepartementet bidrar. Denne delen av årsrapporten dekker bredden av aktiviteter i 2021, og skiller ikke mellom ulike finansieringskilder eller beslutningslinjer.

2.1 Frambringe relevant kunnskap for kultursektoren

Kulturrådet skal frembringe relevant kunnskap for og om kultursektoren. Dette er vesentlig for at Kulturrådet skal kunne løse oppdraget som forvaltnings- og utviklingsorgan, og være rådgivende instans for departementet og aktører i kulturlivet.

Gjenoppbygging av kultursektoren

Prosjektet kartlegger konsekvenser av pandemien og vurderer virkemidler for å gjenoppbygge kultursektoren. Prosjektet gjennomførte i 2021 en omfattende kunnskapsinnhenting med fokus på tre hovedområder: «sektorens økonomi», «produksjon og formidling» og «kulturbruk». Fire delrapporter ble publisert i 2021.

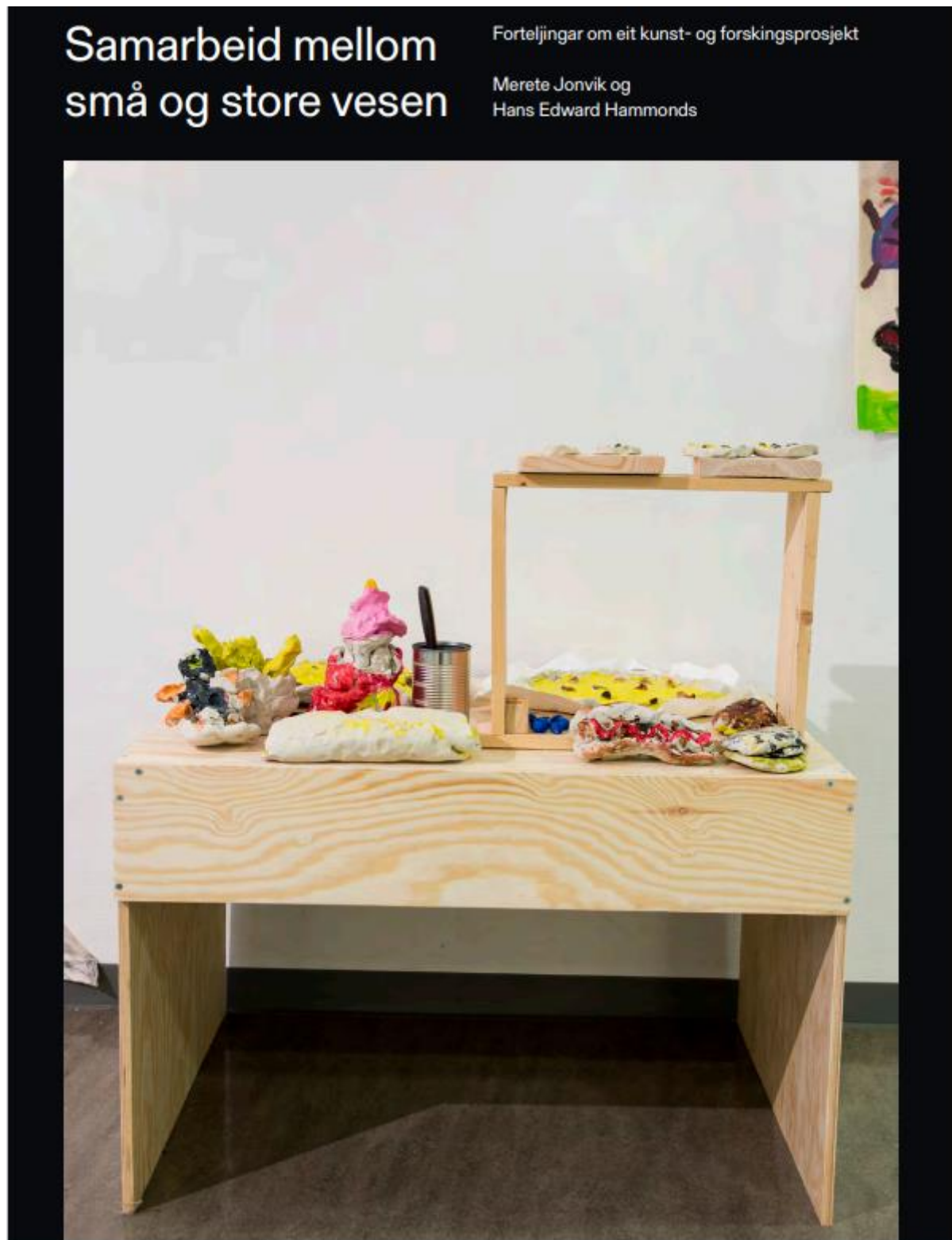
En gjennomgang av kompensasjons- og stimuleringsordningene ble presentert i juni 2021. Den viste at 2,7 milliarder kroner til da var fordelt på rundt 5400 mottakere og at innretningen av ordningene førte til en skjevfordeling: Svært mange mottakere hadde fått små beløp, mens en forholdsvis liten andel mottakere hadde fått relativt store beløp. Et annet prosjektet undersøker kunstnerens inntekter, i tråd med anbefalinger fra modell- og metodeutvalget for kunstnerundersøkelser. Delrapporten Kunstnerne og koronapandemien viser at det er store forskjeller i hvordan pandemien har påvirket ulike kunstnergruppers inntekter og arbeidstid.

For å kartlegge pandemiens følger for produksjon og formidling, er det samlet og analysert materiale fra Kulturrådets og NFIs forvaltning av ulike ordninger, fra relevant forskning og fra sektoren selv. Foreløpige funn tyder på at både kunstnere og institusjoner har opprettholdt mye av produksjonen under pandemien, men at distribusjon og formidling ble hardt rammet. Materialet viser også at pandemien fremmet nye praksiser, produksjonsmåter og formidlingsformer.

Prosjektet har igangsatt to undersøkelser av kulturbruk. Den første var rettet mot publikum ved ulike kulturinstitusjoner. Resultater ble presentert i juni 2021 og viste at de fleste var villige til å delta ved fysiske arrangementer med avstandskrav. Den andre undersøkelsen var rettet mot et representativt utvalg respondenter og viste at mange ønsket å vende tilbake som publikum etter gjenåpningen.

Kunstens og kulturens samfunnsmessige betydning

Kunsten og kulturens samfunnsmessige betydning er grunnleggende for kulturpolitikkenes legitimering. Kulturrådet har i 2021 jobbet med flere prosjekter som øker forståelsen for kunst og kulturs rolle i samfunnet.

Rapporten Samarbeid mellom små og store vesen.

Det ble publisert to rapporter fra forskningssatsingen Barn og unge og kunst og kultur. Barnehagebarns kunstmøter på museum viser betydningen av de barnekulturelle felleskapene i møter med kunst og kultur. [Samarbeid mellom små og store vesen](#) utforsker barns likestilte medvirkning i kunstprosjekter.

Forskningsprogrammet Kunst og sosiale fellesskap gir kunnskap om kunstens offentlige side og dens rolle i sosiale og samfunnsmessige sammenhenger. Særlig fokus på ulike fellesskapsdannelser. Resultater fra den første fasen av forskningsprogrammet publiseres i 2022. Tre tema er sentrale: Fellesskap som en uttalt ambisjon ved kunstneriske prosjekter, som et verdsett integrert i konkrete kunstpraksiser, og som menings- og erfaringsbrytinger i en demokratisk offentlighet. Tematikken la grunnlag for Kulturrådets årskonferanse i 2021. En ny fase av forskningsprogrammet ble igangsatt i 2022.

Scenarier for framtidens kultursektor

Rolf Røtnes, Maja Tofteng og Marte Marie Frisell

Rapporten Scenarier for framtiden kultursektor.

Som en del av oppdraget som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren, lyste Kulturrådet ut et kunnskapsprosjekt som skal

identifisere hva som fremmer og hindrer personer med funksjonsnedsettelse fra å virke som profesjonelle kunstnere i Norge. Kulturrådet igangsatt også en spørreundersøkelse for å få kunnskap om hvordan kunst- og kulturvirksomheter jobber med mangfold.

For å styrke kapasitet og kompetanse til å håndtere fremtidens utfordringer har Kulturrådet i 2021 gjennomført en scenarioanalyse. Rapporten [Scenarier for framtidens kultursektor](#) ble utviklet i samarbeid med Samfunnsøkonomisk analyse. Prosjektet skulle blant annet bidra til å gi Kulturrådet og sektoren et felles grunnlag for diskusjoner om hvilke sentrale drivkrefter som påvirker kultursektoren. Scenarioanalysen ble utarbeidet i tett dialog med sektoren og munnet ut i fire fremtidsfortellinger.

En kunnskapsbasert forvaltning

Kulturrådet har lang tradisjon for å evaluere tilskuddsordninger knyttet til Kulturfondet, og for å igangsette utredninger som kartlegger saksforhold og tendenser i ulike deler av kunst- og kulturlivet.

Tre større evaluerings- og utredningsprosjekter ble fulgt opp i 2021. Fri scenekunst og formidling belyser estetiske og strukturelle sider ved visning av fri scenekunst. Evaluering av kunstnerassistentordningen løfter og belyser erfaringer med den aktuelle ordningen. En større evaluering av virkemidlene på festivalfeltet undersøker situasjonen innenfor kunstområdene musikk, scenekunst, litteratur, visuell kunst og tverrfaglige uttrykk. Resultater ventes i 2022.

Kulturrådet har i 2021 jobbet med å frembringe kvantitative data fra de ulike tilskuddsordningene, slik at de kan benyttes i analysearbeid. Ved å gjøre data tilgjengelig på en analyseplattform, blir det også mulig å koble opp mot eksterne registre, for eksempel tall fra Brønnøysundregistrene. Slik blir det blant annet mulig å sammenstille fordeling av støttebidrag med organisasjonsform, næringskoder og omsetningstall.

Søknads- og rapportbehandling, samt dialog med søkere, tilskuddsmottakere og organisasjoner er en viktig kilde til erfaringsbasert kunnskap om tendenser i kunst- og kulturfeltene. Notater og oppsummeringer av søknadsrunder gir et viktig bilde av kunst- og kulturfeltene, og legger et godt grunnlag for interne evalueringer og tilpasninger av egne tilskuddsordninger.

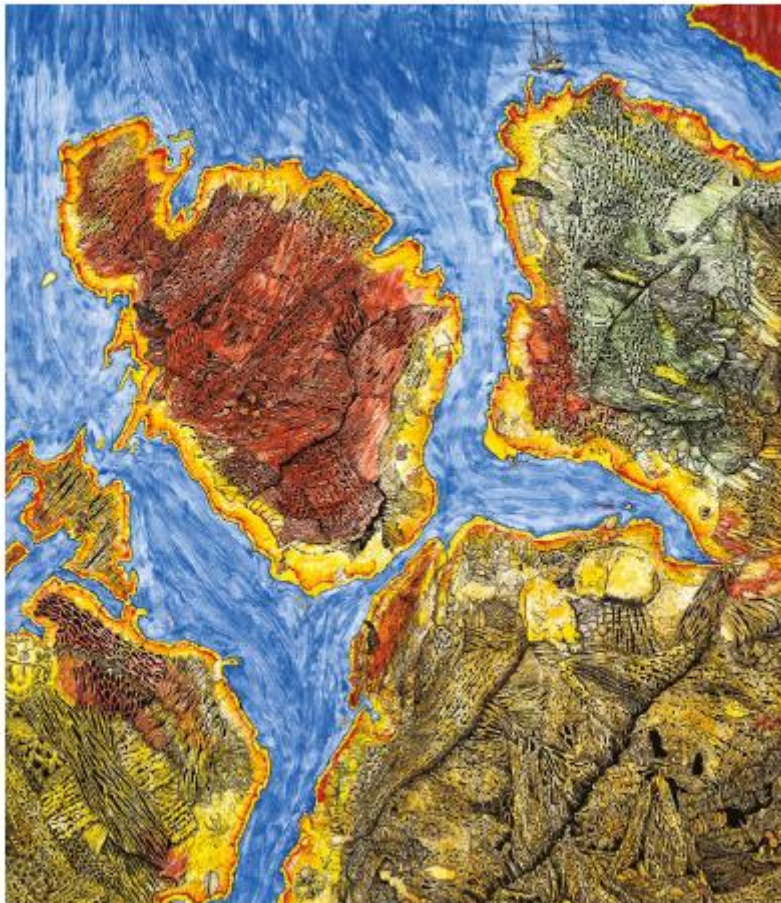
Styrket forståelse av kunstneriske og kulturelle praksiser i samtiden

Innsikt i samtidens estetiske praksiser er viktig for å sikre god forvaltning og utvikle relevante virkemidler.

Frivillig kulturvern

Et kulturvern innenfra

Nanna Løkka, Anne-Sofie Hjemdahl
og Bård Kleppe

FAGBOKFORLAGET

Rapporten Frivillig

kulturvern. Et kulturvern innenfra.

[Frivillig kulturvern. Et kulturvern innenfra](#), utgitt i Kulturrådets bokserie i 2021, springer ut av et kunnskapsprosjekt initiert fra Kulturfondet. Boken er den første større kartleggingen av aktiviteter, organisasjoner, aktører og selvforståelser innenfor det frivillige kulturvernarbeidet i Norge, og viser at det frivillige kulturvernet i Norge i stor grad er drevet av et nært og personlig engasjement for lokale tradisjoner og kulturminner.

Digital kultur, estetiske praksiser er et forskningsprogram som undersøker hvordan digitalisering og digital mediekultur preger estetiske praksiser i samtiden og utfordrer etablerte begrep, kategorier og forståelsesformer knyttet til kunst og kultur. Foreløpige resultater viser hvordan det digitale i stadig større grad er en integrert del av all kunst

og kultur, men også hvordan digitale plattformer legger stadig viktigere premisser for estetiske praksiser i samtiden. Publikasjon i 2022.

Et nytt forskningsprogram – Skapende praksiser i musikk – ble etablert i 2021 for å frembringe kunnskap om hvordan, og innenfor hvilke kontekster, musikk i dag komponeres, skapes og produseres. Forskningsprogrammet involverer både vitenskapelig forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid, og er slik også metodisk nyskapende.

Kunst og kultur som næring

Kulturrådet har gjennom de senere årene styrket kunnskapen om kunst og kultur som næring gjennom erfaringer med tilskuddsordningene i kreativ næring, kompetanseprogram og kulturøkonomiprojektet. I 2021 ble midtveiseevalueringen av Solberg-regjeringens satsing på kulturell og kreativ næring publisert. Rapporten konkluderer med at de ulike ordningene foreløpig fungerer godt og etter intensjonene, men at samordningen av virkemidlene kan forbedres.

Kunst i tall måler inntekter innenfor musikk, litteratur, visuell kunst og scenekunst, og har siden oppstarten i 2012 etablert seg som en verdifull tidsserie, noe som har blitt særlig tydelig i 2021. Tallene for 2020 – publisert høsten 2021 – dokumenterer hvordan smitteverntiltakene i forbindelse med koronapandemien i særlig grad rammet fremføring av musikk og scenekunst.

Museum

Museumsmeldingen har pekt på bruker- og bruksundersøkelser som prioritert tiltak. I desember 2021 gjennomførte Ipsos på oppdrag av Kulturrådet en befolkningsundersøkelse med om lag 2 000 respondenter vedrørende museumsbruk. Analysen er ikke ferdig, men vi ser vi en tendens til at betydelige forskjeller, både demografisk og sosiodemografisk, mellom de som ofte, sjelden eller tilnærmet aldri benytter seg av museene. Blant de som i undersøkelsen svarte at de ofte benyttet seg av museene, ble det både funnet data som avvek fra brukerundersøkelsen i 2019–2020 og data som bekrefter funnene. Analysen vil slutføres i 2022.

En annen brukerundersøkelse – blant lærere om behov for digitale læringsressurser fra museer – viser at etterspørselen etter digitale læringsressurser fra museer er økende. Undersøkelsen har gitt grunnlag for Kulturrådets rådgivning til sektoren og har styrket rollen som kunnskapsprodusent.

Statistikkuttrekk med museumsdata ble, som tidligere år, levert SSB, som grunnlag for publisering av museumsdata som del av Norges offisielle statistikk og i publikasjonen Kulturstatistikk 2020. Museumsvurderinger for 2020 og Kulturrådets museumsstatistikk for 2020 ble publisert på Kulturrådets nettsider og slik gjort tilgjengelig for museene og allmenheten.

Det pågår arbeid med Kulturrådets museumskalkulatorer for å tilgjengeliggjøre innhentet tallmateriale blant annet fra museenes årlige budsjettsøknader og statistikkrapportering. Ambisjonen er å bygge inn erfaringstall i enkle, nettbaserte grensesnitt, som museene kan bruke i utviklingen av sine ansvarsområder. Arbeidet er ikke ferdigstilt i rapporteringsåret, men målsetting er at akkumulert kunnskap kan gis tilbake til museene gjennom tilgang til generelle erfaringstall.

2.2 Nå ut til flere målgrupper gjennom fysiske og digitale kanaler

Kulturrådet jobber systematisk med å formidle kunnskap om kunst og kultur til flere og nye grupper i fysiske og digitale kanaler.

For å møte utfordringene koronapandemien har gitt oss, har Kulturrådet jobbet etter et digitalt førstevalgprinsipp. Informasjons- og dialogmøter, seminarer og andre arrangementer blir nå avholdt heldigitalt eller som en hybrid mellom fysisk og digitalt.

Kulturrådet holdt til sammen 35 ulike digitale informasjons- og dialogmøter med over 15 000 deltagere i 2021. En kompetanseheving og profesjonalisering av det digitale innholdet har gjort at Kulturrådet når ut til langt flere enn tidligere. Alternative måter å spre kunnskap på har også vært benyttet, som videoer i sosiale medier og podkast.

Kunnskapskonferanser

Åpne seminarer og konferanser er en viktig del av Kulturrådets kunnskapsformidling. Kulturrådets årskonferanse Nære på – kunst og fellesskap satt søkelys på kunst som møteplass og som utgangspunkt for ulike typer fellesskap. Det ble arrangert som en hybrid mellom et fysisk arrangement på nyåpnete Munchmuseet og en strømmet sending til et større publikum.

Prosjektet Gjenoppbygging av kultursektoren hadde flere innspills- og dialogmøter gjennom året med flere tusen deltagere. Mot slutten av året ble rapportene Kunstnere under pandemien og Kommunale og fylkeskommunale tiltak for å avbøte

konsekvensene av koronapandemien lansert på digitale seminarer, sammen med resultater fra Kunst i tall 2020.

Rapporten fra prosjektet Scenarioer for fremtidens kultursektor ble lansert med en film i sosiale medier der bidragsyterne presenterte fire alternativer til hvordan norsk kulturliv kan se ut om 15 år. I scenariofortellingene kombineres to utvalgte drivkrefter; økonomisk utvikling, og samfunnets aksept for kollektive løsninger, på fire ulike måter. Filmen hadde 1100 seere.

Video: Rapportlansering Scenarioer for framtidens kultursektor.

Sammen med Riksantikvaren var Kulturrådet vert for Baltic Regional Heritage Committee sitt Oslo Forum, en digital konferanse over tre dager med 700 deltagere. Temaet var klimaendringenes påvirkning på kulturvern.

Resultatene fra pilotprosjektet Synliggjøring og markedsføring av visuell kunst, der fem aktører prøvde ut ulike metoder for å nå ut til et større publikum og på sikt øke salget av kunst, ble presentert på et digitalt møte og som en film i sosiale medier med til sammen over 1000 seere.

Video: Fortellinger fra et kunstfelt i utvikling. Fra pilotprosjektet synliggjøring og markedsføring av visuell kunst.

I løpet av høsten ble det holdt fire digitale museumswebinarer som delte innsikt fra publikumsundersøkelsen i museene, startet et arbeid med bruk av Kulturrådets tallmateriale i form av en kalkulator, diskuterte bruk av Cristin i museene og delte kunnskap om vern av immateriell kulturarv. Webinarene hadde flere hundre deltagere digitalt.

Kulturrådet deltok også på viktige debattarenaer som Arendalsuka med temaene digitalisering av kulturen og kulturlivet etter koronapandemien, og Kulturytring Drammen i en debatt om mangfold i kultursektoren.

I desember 2021 var det planlagt en større lansering av Frivillig kulturvern. Et kulturvern innenfra. Denne måtte avlyses på kort varsel på grunn av spredningen av omikron.

Interessen for håndtering av krisen i kultursektoren har fortsatt vært stor, særlig rundt kompensasjons- og stimuleringsordningene. Antallet treff i medieovervåkingstjenesten Retriever viser en liten nedgang på 13 prosent i forhold til 2020, da henvendelser fra mediene mangedoblet seg.

Kulturrådet har jobbet aktivt med å sikre god informasjon og søknadsprosess og -behandling i koronaordningene. Bruken av nettsidene gikk ned med 15 prosent i 2021 sammenlignet med 2020, da bruken doblet seg. Det var fortsatt informasjon om koronaordningene som var det mest brukte innholdet.

Antallet følgere i sosiale medier har økt i alle kanaler i forhold til 2020. Særlig har veksten vært stor i på Instagram, blant annet på grunn av en satsning på vise frem bredden i kunst- og kulturprosjekter støttet av Kulturrådet. Kanalene har vært viktige for å spre informasjon og holde en dialog om koronaordningene og øke rekkevidden på Kulturrådets digitale arrangementer.

Kulturrådets podkastserie fortsatte i 2021 med fem episoder om kunstnerisk ytringsfrihet, mangfold i kultursektoren, markedsføring av kunst, innkjøpsordningen og gjenåpning av kulturen etter koronakrisen. For å gjøre podkasten mer tilgjengelig ble den også publisert i en tekstet videoversjon.

Publisering av kunnskapsprosjekter

Publisering av resultater fra de ulike kunnskapsprosjektene er en sentral del av Kulturrådets formidlingsarbeid. Kulturrådet har en fagfellevurdert, vitenskapelig bokserie som publiseres i samarbeid med Fagbokforlaget. FoU-utvalget er redaksjonskomite. I 2021 kom det én utgivelse i bokserien: Frivillig kulturvern. Et kulturvern innenfra av Nanna Løkka, Anne-Sofie Hjemdahl og Bård Kleppe.

Kulturrådet har også en egen FoU-rapportserie. Her publiseres resultater fra evaluering- og utredningsprosjekter. I 2021 ble følgende rapporter publisert: Samarbeid mellom små og store vesen av Merete Jonvik og Hans Edward Hammonds; Barnehagebarns kunstmøter på museum av Marit Marit Holm Hopperstad, Lise Hovik, Jørgen Moe og Jan Ketil Torgersen; Kunst i tall 2020. Inntekter fra musikk, litteratur, visuell kunst og scenekunst av Tiril Salhus Røed, Jon Martin Sjøvold, Lars Ivar Slemdal og Peder Laumb Stampe; Midtveisevaluering. Kulturell og kreativ næring av Atle Hauge, Karin Ibenholt, Birgitta Ericsson, Göran Hallin, Marte Marie Frisell, Carl Arvid Dahlöf, Iveta Malsevska og Veronica Blumenthal.

Kulturrådets utgivelser i bok- og FoU-rapportseriene retter seg mot aktører i kultursektoren, forvaltningen og det politiske nivået. Kulturrådets forskningsprosjekter retter seg mot akademiske miljøer, og artikler og bøker fra Kulturrådets bokserie har i 2021 blitt brukt på pensumlister ved blant annet Universitetet i Oslo og NTNU.

Mål 3: Utvikle kunst- og kulturfeltet

Fra Shwan Dler Qaradakis utstilling "Sharp As A Knife" som har mottatt prosjektstøtte visuell kunst. (Foto: Shwan Dler Qaradaki)

I Kulturrådets strategi er et av målene å ha en tydelig og aktiv rolle for å utvikle kunst- og kulturfeltet i tråd med den gjeldende kulturpolitikken og behovene til feltet. Kulturrådet skal sørge for å ha virkemidler som er tilpasset kultursektoren og skal i dialog med andre aktører sørge for at kunst og kultur blir tatt vare på og satt pris på i et samfunn i endring.

Publisert 29.06.2022

Sist endret 04.11.2022

3.1 Styrke samarbeid med sektor og andre forvaltningsnivåer

Museumsvurderinger

På oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet skal Kulturrådet for museene med tilskudd fra kapittel 328 postene 70 og 78, gjennomgå og vurdere museenes rapportering inkludert statistikkopplysninger, samt utarbeide forslag til budsjettproposisjonens rapportdel. Kunnskapen dette arbeidet frambringer er etterspurt av både sektoren selv, forvaltningen og relevante samarbeidspartnere, og gir et grunnlag for videre utviklingsarbeid i sektoren med forvaltning av samlinger, produksjon av kunnskap og forskning og formidling og aktiviteter ut mot publikum. Som for andre sektorer og samfunnsområder hadde koronapandemien store konsekvenser for museene. Den mest synlige konsekvensen var en halvering av besøkstallene i 2020. For det museumsfaglige arbeidet rapporterte museene om avlysninger, utsettelse, utfordringer og manglende måloppnåelse som følge av korona. Samtidig avdekket rapporteringen evne til omstilling, fornying og tilpasning til situasjonen.

Vurdering av nasjonale kulturbygg

Kulturrådet gir årlig vurderinger til Kultur- og likestillingsdepartementet av søknader til tilskuddsordningen for nasjonale kulturbygg. Vurderingene gjelder museumsfaglige spørsmål som sikring, bevaring, infrastruktur og publikumsarealer, samtidig som det også vurderes om prosjektenes ambisjoner, omfang, utforming og økonomiske rammer er realistiske og står i forhold til formålet.

I 2021 ble 31 prosjekter spredt over hele landet vurdert og oversendt Kultur- og likestillingsdepartementet som grunnlag i arbeidet med Statsbudsjettet. Museenes utviklingsplaner slik de blir presentert gjennom disse investeringssøknadene, er også en del av kunnskapsgrunnet for utvikling av museumssektoren.

Samiske museer

Kulturrådet har vurdert rapportering og statistikk fra de samiske museene på oppdrag fra Sametinget. Arbeidet har bidratt til mer kunnskap om de samiske museene og til dialogen mellom disse museene og Sametinget. Dette har også bidratt til mer helhetlig kunnskap om sektoren.

Utviklingsprogram for museumssektoren

Flere av prosjektene fra programperioden 2018-2020 strakte seg inn i 2021, og denne programperioden ble avrundet med sluttsamlinger for alle tre programmene i november/desember 2021. De programbaserte utviklingsmidlene gjør det mulig å følge opp tilskuddsmottaker over tid og bidra til utvikling og overføring av kompetanse. I denne programperioden var det tre programområder; Digitalisering og digital

samlingsforvaltning, Samfunnsrolle, makt og ansvar og Forskning i museer. Museenes tilbakemeldinger er at prosjektmidlene bidrar til mer samarbeid, prioritering og faglig utvikling innen de ulike tematiske områdene.

For den nye programperioden 2021-2023 er de tre utviklingsprogrammene Digitalisering – mangfold, dialog og samarbeid, Forsking – forskningskompetanse, samarbeid og infrastruktur og Museene som samfunnsaktører – mangfold, relevans og bærekraft. I alt 17 prosjekter har fått tilsagn om tilskudd på til sammen 45,5 millioner kroner fordelt over tre år. Museumsprogrammene har søkelys på utviklingsarbeid som skal sikre at museene har kompetanse, organisasjon og verktøy som er nødvendig for å løse de museumsfaglige oppgavene. Programmene skal også bidra til å styrke prioritering, dialog og kritisk refleksjon i museene. Det er derfor lagt vekt på at prosjektene er et samarbeid mellom flere museer og/eller andre relevante aktører, og helst gjennom de faglige museumsnettverkene.

Utviklingsprogram for museene

	Tildeling 2021	Tilsagn 2022	Tilsagn 2023	Samlet
Museene som samfunnsaktør - mangfold, relevans og bærekraft	5 200	5 100	5 000	15 300
Forskningskompetanse, samarbeid og infrastruktur	4 631	4 599	4 564	13 794
Digitalisering - mangfold, dialog og samarbeid	5 350	5 549	5 549	16 448
I alt	15 181	15 248	15 113	45 542

Disponering av tilskuddsmidlene (totalsummer i hele 1000).

De faglige museumsnettverkene

Det er gjennomført en digital samling for nettverkskoordinatorer. Videre er det utarbeidet nytt felles rapporteringsskjema for museumsnettverkene, og Kulturrådet har tatt imot og gjennomgått årsrapporter fra alle de faglige museumsnettverkene. Disse nettverkene er viktige for samhandling mellom museene og utvikling av sektoren.

Cristin i museene

Norsk Folkemuseum har tatt rollen som nasjonal superbruker i et Cristin, datasystemet for det nasjonale registeret over forskningspublikasjoner og forskningsresultater i Norge. Museet koordinerer et Cristin-nettverk og skal bidra til at museer tar i bruk Cristin på en god måte. I 2021 tok over 30 nye museer i bruk Cristin, og flere står for tur. Tiltaket skal bidra til å styrke forskning og forskningssamarbeid mellom museer, ABM-

sektoren og UH-sektoren, og svarer ut mål i både humaniorameldingen fra 2017 og museumsmeldingen fra 2021.

Sikringsmidler

Det ble i 2021 gitt 9 278 800 kroner i sikringsmidler til 31 tiltak til 24 støtteberettigede museer. Midlene har gått til hovedsakelig brann- og tyveriforebyggende tiltak, men også til tiltak som kan forebygge naturskade. Total søknadssum var 19 612 647 kroner. 9 millioner var friske midler fra spillemidlene, mens resterende beløp over det ble innbetalt til Kulturrådet og var fra prosjekter som ble rimeligere enn antatt eller ikke gjennomført.

Immateriell kulturarv

Den norske klinkbåttradisjonen ble innskrevet på UNESCOs liste over verdens immatrielle kulturarv i 2021. På bildet setter Sandra Márjá West sin selvbygde båt på vann i Karasjoka. (Foto: RiddoDuottarMuseat.)

Norge sendte sin andre periodiske rapport til UNESCO i 2021. Kulturrådet fikk i oppdrag å koordinere og utarbeide rapporten av Kultur- og likestillingsdepartementet. UNESCO har standardisert rapporteringsarbeidet og det rapporteres blant annet på forhåndsdefinerte indikatorer og på en del utvalgte temaer. I tillegg legges det vekt på hvordan arbeid med immateriell kulturarv bidrar inn i arbeidet med å nå bærekraftsmålene.

Rundt 100 organisasjoner/institusjoner har deltatt på digitale innspillmøter og/eller gitt skriftlige innspill. I denne sammenhengen kan nevnes at det var egne møter med samiske aktører og hver av de fem nasjonale minoritetene. Innspill fra møter og data fra utvalgte dokumenter/rapporter danner grunnlaget for rapporten. Dette har bidratt til bedre oversikt og viktige innspill til det videre arbeidet med 2003-konvensjonen.

Periodiske rapporter vil i framtiden gi både interessante og ferske data og tall som kan brukes i arbeid med å målrette innsatsen både for statspartene og regionen, men også for UNESCO som helhet. Dette er data Norge selv kan vurdere å bruke i eget arbeid med konvensjonen.

Tilskudd til kulturvirksomheter (kap. 320, postene 74, 75 og 76)

Kultur- og likestillingsdepartementet overførte i 2021 et større ansvar for tilskuddsforvaltningen til Kulturrådet. Hensikten var å styrke fagligheten i tilskuddsforvaltningen og å legge til rette for større likebehandling av tilskuddsmottakere. Kontroll og oppfølging av budsjettøknader og statistikk skjemaer ble gjennomført i tråd med tildelingsbrevets krav. Kulturrådet har gjennomført faglig vurdering av søknadene og gitt innspill til prioriteringer på overordnet nivå.

Kompetansesenteret Dans i Trøndelag er en av tilskuddsmottakerne på post 74. Bildet er fra den årlige dansefestivalen KOREDA. (Foto: Dans i Trøndelag)

Tilskuddsmottakerne på post 74, 75 og 76 representerer en sammensatt portefølje av virksomheter i kultursektoren. Som en del av arbeidet med å etablere en robust forvaltningsmodell, leverte Norsk kulturråd en overordnet sammenligning og kategorisering av virksomhetene på tvers av postene og fagfelt.

Med utgangspunkt i tallmaterialet fra virksomhetene og institusjonene, utviklet Kulturrådet datarapporter som visualiserer nøkkeltall på aggregert nivå for de ulike gruppene. Dataene, og analysen av dem, gir KUD grunnlag for budsjettprioriteringer og god innsikt i virksomhetenes samlede bidrag til å oppnå nasjonale mål for kulturpolitikken.

Datamaterialet ble produsert i et digitalt statistikkverktøy. Målsettingen er at denne delen av leveransen på sikt gjøres tilgjengelig digitalt, for å gi mulighet til å sammenlikne og sammenstille data fra tallmaterialet til ulike behov. 2021-arbeidet er første skritt på veien mot økt kunnskap om den helhetlige nasjonale infrastrukturen for kunst og kultur og rammebetingelsene statstilskuddene gir.

Kap. 320, post 74, 75 og 76

	Antall tildelinger	Vedtaksbeløp
Amatørteater og frivillig teater (post 76)	97	23 030
Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m. (post 75)	44	246 435
Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m. (post 74)	82	322 350

Vedtaksbeløp er i tusen.

Norsk kulturråd fikk i 2021 ansvar for å bistå departementet i forvaltningen av musikk- og scenekunstinstitusjonene på kapittel 323, post 70. Oppdraget ble levert i tråd med føringene i tildelingsbrevet, med sammenstilling av tallmateriale og tidsserier siste år. Det ble også produsert en oppstilling over sentrale opplysninger pr. institusjon.

Kulturrådet har ansvar for å samle inn arrangements- og publikumsrapporter fra musikk- og scenekunstvirksomheter som mottar offentlig driftstilskudd. Ikke uventet preget koronapandemien besøkstallene og inntektene til virksomhetene. Statistikken viser at besøkstallene hos norske musikk- og scenekunstorganisasjoner falt med 67 prosent i 2020 sammenlignet med året før. Lavere besøkstall ga et fall i egeninntekter på 56 prosent. Av musikk- og scenekunstinstitusjonenes egeninntekter er billettsalg den største inntektskilden. I 2020 falt billettinntektene med 63 prosent sammenlignet med 2019.

Samarbeid med andre forvaltningsorganer innen Kreativ næring

Innenfor oppdraget på kulturell og kreativ næring, samarbeider Kulturrådet tett med andre forvaltningsorganisasjoner i satsingen. Fagansvarlige hos Innovasjon Norge og Kulturrådet har faste møtepunkter for å utveksle erfaringer og identifisere utviklingsmuligheter. Dialogen med flere av Norwegian Arts Abroad-organisasjonene (NAAene) er også sentrert om felles kommunikasjon mot de ulike bransjene i den kulturelle og kreative næringen, erfaringsutveksling om egne virkemidler, samt de overordnede utviklingsmulighetene i satsingen på kulturell og kreativ næring.

Faggruppen på kulturell og kreativ næring har også omfattende dialog med mange av de relevante fagmiljøene hos kommuner og fylkeskommuner. I 2021 var dialogen med fylkeskommunene tydelig fokusert om erfaringsdeling om bransjeutvikling lokalt og regionalt som resultat av overføringen av midlene for ordningen fra Kulturrådet til fylkeskommunene. Samarbeids- og kontaktflaten med de lokale og regionale forvaltningsnivåene planlegges systematisert og økt i 2022.

3.2 Bidra til en styrket kunst- og kultursektor gjennom omstilling og innovasjon

Digital utvikling i museumssektoren

Kulturrådet har gjennom programmidler bidratt til den digitale utviklingen i museumssektoren gjennom tilskudd til ulike prosjekter. Prosjektene er nå stort sett gjennomført, med sluttrapporter som kommer i 2022.

Nasjonalmuseet har oppdatert og publisert register over alle kunstnere i samlingene på KulturNav. Det gir et kvalitetssikret autoritetsregister som er i bruk, og som lenker samlingene på tvers av museene, med kunstnerne som felles referansepunkt. Museet har også oppdatert og lenket en del sentrale begreper til Gettys Art and Architecture Thesaurus. Kunstverksbetegnelse er tilgjengelig i KulturNav – og ved bruk får man med oversettelse av termene til en rekke språk.

Norsk Folkemuseum har etablert et autoritetsregister for konserveringstermer.

Både Nasjonalmuseets og Norsk Folkemuseums innsats vil bidra til å effektivisere og kvalitetssikre registreringsarbeidene og åpne for tettere samarbeid, og lettere tilgang til samlingene for publikum. Modellen der ett museum løser oppgaver på veggen av alle andre, støtter opp under digital transformasjon av museumssektoren og henter potensialet i digitale verktøy og arbeidsprosesser.

Modellen og forslag til tiltak følger en politikk for fellesløsninger og setter søkelys på sammenhengene mellom bevaring og tilgjengeliggjøring.

Kulturrådet er representert i Kultur- og likestillingsdepartementets prosjektgruppe for å forberede overføring av Forsvarets museum fra Forsvarsdepartementet til Kultur- og likestillingsdepartementet.

Utviklingsprogram for kulturinstitusjoner

Programmet er en del av oppdraget om kulturell og kreativ næring og har som formål å støtte prosjekter i kulturinstitusjonene som kan resultere i nye verktøy, metoder og modeller med vekt på det digitale markedet, for markedsføring, effektivisering av inntektsmodeller og tilrettelegging av informasjon til publikum. Utviklingsprogrammet har erfaringsutveksling mellom institusjonene som et definert mål, og institusjoner som mottar tilskudd blir en del av et nettverk hvor erfaringer deles underveis og etter prosjektperioden.

I 2021 har 13 kulturinstitusjoner fått finansiering gjennom programmet. Søkermassen og nedslagsfelt for programmet har nå større bredde innenfor institusjonsfeltet. Dette gir flere spennende prosjekter enn ved oppstart av programmet i 2019, da søknadene først og fremst kom fra museene.

Se tabell for utviklingsprogram for institusjoner

Stimulab-program med utprøving av tjenestedesign

Kulturrådet, i samarbeid med MUNCH og PwC, deltok i Digitaliseringsdirektoratets Stimulab-program med utprøving av tjenestedesign. Prosjektet unge designaktivister som tok del i programutviklingen på deltok i programutvikling på MUNCH. Prosjektrapporten gir konkrete faglige bidrag inn i museumssektorens arbeid med økt inkludering og mangfold, og vil gi et bedre grunnlag for å møte sterke forventninger til museumssektoren om å styrke sitt arbeid for økt inkludering og mangfold.

Mål 4: Stimulere til profesjonelt kunstnerisk virke

*Figurteateret Open Window Theatre har mottatt støtte fra Kreativ Næring - Næringsutvikling.
Foto: Gosia Glogowska/Opyd.*

I Kulturrådets strategi er et av målene å bidra til økt kunnskap om kultur som næring og legge til rette for økt bruk, investering i og omsetning av kunst og kultur gjennom å styrke strukturene rundt kunstnere og institusjoner som jobber med distribusjon, salg og formidling.

Publisert 29.06.2022

Sist endret 04.11.2022

4.1 Treffsikre virkemidler som stimulerer profesjonelt kunstneriske virke

Næringsutviklingsordningen

Tilskuddsordningen næringsutvikling retter seg mot kunstnere og mindre virksomheter innen distribusjon, markedsføring, formidling eller salg av kulturelle uttrykk.

Bevilgningen til ordningen i 2021 var på 19,5 millioner kroner, inkludert 10 millioner ekstra i forbindelse med regjeringens stimuleringsmidler til etablerte ordninger.

Fellesverkstedet Ormen Langes Offisin i Trondheim har søkt og mottatt støtte til utvikling av verkstedet som kreativ "tumbleplass". (Foto: Thomas Hansen/OLO.)

56 virksomheter innen arkitektur, dataspill, design, film, kulturvern, litteratur, mote, musikk, scenekunst, og visuell kunst mottok tilskudd under ordningen i 2021, for en tildelingsprosent på 30 prosent av søkt sum. På tross av koronapandemien og dens følger, viser tildelingsprosenten at mange søkere og prosjekter likevel har klart å prioritere utviklingsstrategier, innovative pilotprosjekter eller viktige omstillingstiltak for deres virksomhet, og søke tilskudd fra næringsutviklingsordningen for å realisere disse. Det er tydelig fortsatt et stort kapitalbehov i næringen, og næringsutviklingsordningen er en viktig nøkkel for å bidra til at særlig de kunstneriske aktørene i de ulike bransjene av den kulturell og kreative næringen til å tenke langsiktig og strategisk.

Det er tydelig i 2021-runden for næringsutviklingsordningen at mindre norske aktører nå har et økt fokus på rettighetsforvaltning og tilleggsmarkeder. At slike prosjekter nå treffer ordningen bedre er en svært positiv utvikling.

Tross pandemi, har andel internasjonale prosjekter holdt seg stabilt rundt 60 prosent.

[Se tabell for kreativ næring](#)

Pilotprosjekt for det visuelle kunstfeltet

I 2020 og 2021 har Kulturrådet hatt et forsøksprosjekt rettet mot synliggjøring og markedsføring på det visuelle kunstfeltet, som en del av Kulturrådets satsing på kulturøkonomi og kreativ næring. Høsten 2020 ble Kunsthall Oslo, Landsforeningen Norske Malere, Tableau, Kulturmeglerne og Kunstforeningene i Bodø og Trondheim, samt kunstnergruppen Alt Går Bra tildelt 250.000 kroner hver for prøve ut nye metoder og modeller for å synliggjøre og markedsføre visuelle kunst. Erfaringene fra pilotprosjektene ble publisert sommeren 2021 og et åpent seminar høsten 2021.

Ovasjon – entreprenørskapsprogram for kunstnere og mindre kulturvirksomheter

Målgruppen for kompetanseprogrammet Ovasjon er kunstnere og mindre virksomheter i den kulturelle og kreative næringen. Ambisjonen for programmet er å styrke kunnskapen om kunst og kultur som næring.

I 2021, ble det gjennomført totalt 15 programmer, med 182 deltakende prosjekter (196 personer ut av 335 søknader). Siden oppstart i vår 2019 har det blitt gjennomført 35 programmer/kull, med 390 deltakende prosjekter og 425 deltakende personer. Totalt har Kulturrådet mottatt 691 søknader til å delta i programmet. Den økende etterspørselen er et tydelig tegn på at programmet treffer feltets behov og ønske om forretnings- og entreprenørskapskompetanse, noe som er også bekreftet av spørreundersøkelser med deltakerne. Høsten 2021 ble det i tillegg gjennomført to pilotprogrammer av Ovasjon for tidligere deltakere, med økt fokus om nettverksmulighetene på tvers av Ovasjonsprogrammer siden oppstart i 2019, samt danne et større erfaringsgrunnlag for Kulturrådet til å videreutvikle programmet. I 2021 ble det også utviklet en pilot med et tilrettelagt program for polske og norske aktører som en del av det polske kulturprogrammet under EØS-midlene.

Utover programinnholdet, representerer også Ovasjon en viktig brikke og komplement til tilskuddsordningene innen kulturell og kreativ næring for å finne en god balanse

mellom behov for kompetanse og/eller kapital for aktørene i de ulike bransjene i næringslivet. Programmet kan også bidra til å danne et tydelig «kompetansespor» i satsingen på kulturell og kreativ næring, med naturlig kobling mot Innovasjon Norges investorprogram, og Norwegian Arts Abroads pilot-kompetanseprogram som ble lansert høsten 2021.

Ovasjon - utviklingsprogram for kunstnere og mindre virksomheter

	Antall søkere	Antall deltakere	Tildelingsprosent	Antall programmer
Ovasjon	335	196	59 %	15

Mål 5: Styrke internasjonalt samarbeid

Fra Katma sin produksjon Mørkemedig. Scenekunstbruket er partner i et prosjekt gjennom Kreativt Europa. (Foto: Mariell Amélie Lind-Hansen)

I Kulturrådets strategi er et av målene å styrke internasjonalt kultursamarbeid på tvers av grenser om samfunnsaktuelle tema som demokrati, inkludering og involvering, som bidrag til samfunnsutviklingen lokalt og regionalt.

Publisert 29.06.2022
Sist endret 04.11.2022

5.1 Utvikle og samordne virkemidler som tilrettelegger for internasjonalt samarbeid

Kulturrådet har i 2021 bidratt inn i KUD og UD's arbeid med å utvikle en internasjonal strategi for kulturpolitikken, gjennom deltakelse i høringsmøter og skriftlige innspill.

Kreativt Europa

2021 markerte første år i ny programperiode for EUs kulturprogram, Kreativt Europa. Perioden varer fra 2021 - 2027 og tilskuddet til kulturproduksjoner og samarbeid har økt betraktelig fra forrige programperiode. Veiledning og de fleste informasjonsmøter har foregått digitalt i løpet av året, men konferansen Kultur over grenser der Kulturrådet var en av hovedarrangørene i samarbeid med blant andre Norsk Kulturforum og Forskningsrådet ble gjennomført fysisk i oktober med deltakelse av en rekke representanter fra sektoren.

I 2021 var det 10 søkere som prosjektledere til ordningen og 57 søkere som partnere fra Norge til samarbeidsprosjekter i Kreativt Europa. Desken hadde en rekke digitale veiledningsmøter og informasjonsmøter gjennom året.

Internasjonalt samarbeid har blitt styrket gjennom Kreativt Europa i 2021. Ordningen er klart et effektivt og godt virkemiddel for å få flere norske kulturaktører involvert i internasjonalt kultursamarbeid. Den geografiske spredningen er god, og det er både prosjektleder - og partnersøkere fra hele landet.

EØS-midlene

Pandemien har vedvart i hele 2021 og påvirket arbeidet med EØS-midlene. Kulturrådets anser de internasjonale virkemidlene som viktigere enn noen gang i et stramt marked. Arbeidet som norsk programpartner i de åtte kulturprogrammene har derfor fortsatt med stor styrke. Prosjektimplementering har i stor grad blitt utsatt på grunn av pandemien, og vi forventer høy aktivitet i 2022. Med bakgrunn i at Norge gjenopptok forhandlinger med Ungarn om EØS-midlene ble det lagt ned et stort arbeid i å utvikle et kulturprogram på kort tid. Da forhandlingene med Ungarn ble avsluttet som følge av uenighet om forvaltningen av midler til sivil samfunn ble alle EØS-program i Ungarn avsluttet.

2021 var et aktivt år innenfor EØS-midlene, med 12 ulike utlysninger hvor norske aktører kan delta som partnere, til tross for pandemi og reiserestriksjoner har det vært stor interesse for å delta i internasjonale prosjekter. Det er et høyt antall norske kulturaktører som er med som partnere i prosjektsøknader. Av 140 norske partnere som har fått innvilget midler så langt i perioden kom de fleste til i 2021. For å nå ut har Kulturrådet har vært aktive digitalt og har arrangert ni on-line arrangementer om EØS-midlene som har vært strømmet og på Facebook. Dette har ført til synlighet overfor nye grupper.

Internasjonalt samarbeid har blitt styrket og spilt en viktig rolle under pandemien. Dette ser vi spesielt i samarbeidslandene våre som ikke har kompensasjonsordninger på linje med de norske. Ordningene har blitt mer kjent og er etterspurt.

Det er flere utviklingstrekk som gjør seg gjeldende: Utviklingen av digitale samarbeidsformer har fortsatt som følge av nedstengning under pandemien. Aktørene melder samtidig at dette ikke kan erstatte det essensielle ved å møtes fysisk og lage internasjonale kulturprosjekter sammen. Vi ser også at anti-demokratiseringstendenser preger deler av det europeiske samarbeidsfeltet og utgjør en trussel mot den frie kunsten og ytringsrommet for kulturarbeidere. Dette er noe som norske aktører også merker i sterkere grad, når de jobber utenlands. Dette gjelder også for noen av EØS-landene.

Kulturrådet koordinerte i 2021 en rapport på vegne av alle norske programpartnere under EØS-midlene om erfaringer i programutviklingen for inneværende EØS-periode. Dette vil være med som et underlag i arbeidet med å forberede ny programperiode i 2022.

Norsk – islandsk kultursamarbeid

Norsk-islandsk kultursamarbeid skal bidra til et mangfoldig kultursamarbeid mellom Norge og Island. Midlene disponeres i samråd mellom Kulturrådet og det islandske kulturdepartementet.

Kulturrådet og det islandske kulturdepartementet innvilget 14 av 45 søknader til norsk-islandsk kultursamarbeid i 2020. Søknadsrammen var 1,76 millioner kroner, mens søknadssummen var 6,6 millioner kroner. Ordningen ser ut til å nå ut til aktuelle søknadsgrupper, og fyller intensjonen om å skape mer samarbeid mellom Norge og Island.

[Se tabell for norsk-islandsk kultursamarbeid](#)

Tilskudd til internasjonal formidling fra Norsk kulturfond

Tilskudd fra Norsk kulturfond til turneer, gjestespill, gjesteoppholdsstøtte, festivalstøtte, internasjonale samproduksjoner og billedkunstmønstringer legger i en normalsituasjon grunnlag for omfattende internasjonal utveksling. Koronasituasjonen og stengte grenser har imidlertid ført til at svært mange planlagte framføringer, gjesteopptredener og samarbeid med aktører i utlandet i 2021 er blitt utsatt eller avlyst.

Nedgangen i internasjonale gjester til litteraturarrangement var i 2021 markant, og de som har deltatt har primært vært fra nordiske land. En rekke litteraturfestivaler har

imidlertid gjennomført digitale arrangement med internasjonale gjester i 2021. Noe av utenlandsturneringen for artister og musikere fra Norge og utenlandske artisters besøk til festivaler og konsertarenaer i Norge ble tatt opp igjen sommer og høst 2021, før ny smittebølge igjen stoppet internasjonal utveksling.

Forsikring av innlånt kunst

I 2021 ble det behandlet og gitt tilskudd til to søknader fra museer om tilskudd til kjøp av privat forsikring for gjenstander som lånes fra utlandet til utstillinger i Norge. Dette var færre enn forventet ut fra forhåndsinnmeldinger fra fem museer om i alt ti utstillinger i 2021, som var det første året for denne nye tilskuddordningen, som forvaltes av Kulturrådet. Grunnet pandemien var det stor usikkerhet knyttet til gjennomføring av museenes utstillingsplaner, og mange utstillingsplaner ble endret.

Østersjøsam arbeidet

På vegne av Norge innehar Kulturrådet rollen som Chair i Council of the Baltic Sea States' underkomitee Baltic Region Heritage Committee (BRHC) i forbindelse med Norges formannskapsperiode i Østersjøsam arbeidet 2021-2022. En hovedoppgave i 2021 var å arrangere det syvende Baltic Region Heritage Forum sammen med Riksantikvaren, kalt Oslo Forum - Cultural Heritage in a Changing Climate.

Norge har formannskapet i BRHC fra juni 2021 til juni 2022. Flere digitale møter er gjennomført med deltagere fra Østersjøområdet. Oslo Forum ble avholdt som en digital forskerkonferanse 28.-30. september. Over 30 fagfolk, forskere og klimaaktivister holdt innlegg. Konferansen ble strømmet fra Norsk Maritimt museum, hadde i overkant av 700 seere.

Til tross for at man ikke har kunnet møtes fysisk har man greid å holde god kontakt med samarbeidspartnerne i BRHC-samarbeidet. Arbeidet med klima og kulturarv videreføres i komiteen. En forum-publikasjon lanseres i 2022. Det vurderes å opprette en internasjonal arbeidsgruppe om klima og kulturarv.

Det internasjonale dokumentarvregisteret

Den norske komiteen for verdens dokumentarv (MoW - Memory of the World) har behandlet én søknad til i 2021. Kulturrådet er sekretær for komiteen. Søknaden fra Gulen kommune om å innskribe den eldste komplette utgaven av Gulatingsloven, Rantzau-boka, til MoW ble støttet av komiteen. Avgjørelsen om boken blir innskrevet i MoW kommer i 2022. Det lyses ut en ny nominasjonsrunde for det norske registeret i

2022. Komiteen jobber med å sikre at registeret oppleves som representativt og relevant.

Utførsel og innførsel av kulturminner

Kulturrådet har ansvar for forvaltning og koordinering av søknader om utførsel av kulturgjenstander, der tolv vedtaksinstitusjoner på ulike fagområder har ansvar for vurdering av de enkelte søknadene. Knyttet til oppdraget deltok Kulturrådet som observatør i statspartsmøtet om UNESCO 1970-konvensjonen om tiltak for å hindre ulovlig handel med kulturgjenstander. Det ble også gjennomført et digitalt møte med det svenske Riksantikvarieämbetet om deres erfaringer med tilsvarende utførselsordning.

I 2021 jobbet Kulturrådet også med å revidere en veileder til vedtaksinstitusjonene er under arbeid. Dette har synliggjort også behov for rolleavklaringer, regelverksavklaringer, mer veiledning og nytt søknadsskjema.

Mål 6: Bidra til at kunst- og kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig, representativt og relevant

Dragartisten Frida Marida fikk tilskudd til Skeivt kulturår 2022. (Foto: Alex Benjamin)

I Kulturrådets strategi er et av målene å utvikle mer stabile og langsiktige mekanismer for en mangfoldig og inkluderende kultursektor.

Publisert 01.07.2022
Sist endret 04.11.2022

I 2021 fortsatte Kulturrådet sitt oppdrag som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren. I denne rollen har Kulturrådet bygget kunnskap og mobilisert til handling i kunst- og kulturlivet, og i egen virksomhet. Fra 2021 har koordinatoroppdraget blitt en integrert del av hele Kulturrådet og godt etablert i sektor.

Basert på omfattende kunnskapsgrunnlag og sektordialog i 2020, ble det i 2021 gjennomført aktiviteter langs 7 satsingsområder: strategi, dialog, virkemidler, kunnskap, kompetanse, data og rekruttering. Erfaringer og tilbakemeldinger fra sektoren viser at en slik strukturell, langsiktig og kunnskapsbasert tilnærming er hensiktsmessig for endring.

Mangfold er et vidt begrep. I samråd med sektor, tilskuddsbrevet fra Kultur- og likestillingsdepartementet og erfaringsgrunnlag har koordinatoroppdraget hatt særlig oppmerksomhet mot å inkludere samfunnsgrupper som er underrepresenterte i kulturlivet i det operative arbeidet, i 2021 primært: synlige minoriteter og grupper som representerer flerkulturelt og etnisk mangfold, den samiske befolkningen, nasjonale minoriteter og personer med funksjonsnedsettelse.

6.1 Utvikle og samordne virkemidler som bidrar til økt tilgjengelighet og representasjon av kunst- og kulturprodusenter og formidlere

Alexander Petersen jobber blant annet med tekst- og filmproduksjon. Han er også styremedlem i Norges Handikapforbunds Ungdom som skal gi råd til søkere og aspiranter i Kulturrådets nye aspirantordning. (Foto: Odd Mehus.)

Kulturrådet jobber aktivt for at flere skal delta som publikum, kunstnere eller arrangører, og for variasjon i kunstnerisk innhold. For første gang har Kulturrådet i 2021 utviklet en forsøksordning der kulturvirksomheter kan få tilskudd til å ansette aspiranter med funksjonsnedsettelse. Våren 2021 etablerte Kulturrådet et trepartssamarbeid med NAV og interesseorganisasjoner, det er lagt økt vekt på kommunikasjon, og det er større fleksibilitet i retningslinjene, jamfør behovene til potensielle aspiranter og virksomheter. Målet er at flere med funksjonsnedsettelse skal få arbeidspraksis i kulturlivet. Søknadsfristen er i 2022 og det er i alt seks stipender.

Høsten 2021 gjennomførte Kulturrådet, i samarbeid med Startup Migrants, et etableringskurs for flerkulturelle kulturgründere. Forskolen fant sted i Trondheim, og de 16 utvalgte unge gründerne lærte å videreutvikle egne næringsideer, skape nettverk, og står nå bedre rustet til å kvalifisere til øvrige virkemidler. Gjennom forskolen nådde Kulturrådet ut til helt nye søkergrupper, og vi tar med oss erfaringene i videre arbeid med kreative næringer.

Kvalitetsdiskusjonen er sentral i beslutninger om hvem som får eller ikke får midler til å realisere sine kunst- og kulturprosjekter. Gjennom to webinarer i 2021 drøftet utvalgsmedlemmer i Norsk kulturfond og Fond for lyd og bilde ulike sider av mangfold og forståelsen av kvalitet, også relatert til kriterier og grunnlag for beslutninger som bidrar til økt tilgjengelighet og representasjon.

Nasjonale minoriteter

Kulturrådet forvalter Kommunal- og moderniseringsdepartementets drifts- og prosjektordninger til nasjonale minoriteter og den kollektive oppreisningen til romanifolket/taterne. Det ble i 2021 tildelt 5,46 millioner til åtte organisasjoner for nasjonale minoriteter, og 1,97 millioner til 21 prosjekter for nasjonale minoriteter. I den kollektive oppreisningen ble det til sammen gitt tilskudd til 24 satsninger og tildelt 5,45 millioner kroner.

Det ble gjennomført en kartlegging av barrierer for å søke tilskudd fra den kollektive oppreisningen. I 2021 resulterte kartleggingen i at ordningen ble valgt som pilotsatsning innenfor Kulturrådets arbeid med mangfold. Innholdet i piloten er en målrettet kommunikasjonskampanje og en satsning på tilgjengelig informasjon og bedre veiledning. Målsetningen er flere gode søknader og bredere utvalg av søkere på ordningen, i tillegg til flere søknader fra romanifolket/taterne på Kulturrådets andre ordninger. Piloten ferdigstilles i 2022, og resultatene brukes i arbeidet med den kollektive oppreisningen til romanifolket/taterne.

I 2021 ble det utformet en plan for bruk av oppsparte midler i den kollektive oppreisningen. Planen har som mål å kartlegge situasjonen for folkegruppens materielle og immaterielle kulturarv, utvikle kulturarenaer og møteplasser og styrke språket romani. Det første resultatet av planen er at Kulturrådet har startet et samarbeid med Språkrådet for å dokumentere, bevare og videreføre norsk romani.

Et tydelig utviklingstrekk er at feltet nasjonale minoriteter preges av revitalisering og oppblomstring av tradisjoner og kulturarv. Synliggjøring og identitetsbygging skaper initiativ og kreativitet som i neste omgang gir økt fokus på tilskuddsordningene som Kulturrådet forvalter til gruppene.

[Se tabell for tilskuddsordninger nasjonale minoriteter](#)

Mangfold som strategisk satsing i Norsk kulturfond

Litteraturviter og skribent Muna er aspirant hos Litteraturhuset i Oslo. Det er gjort mulig gjennom Kulturrådets aspirantordning. (Foto: Litteraturhuset)

Rådet for Norsk kulturfond vedtok i 2021 en ny strategi for forvaltningen av Norsk kulturfond for perioden 2021–2024. To strategiske satsingsområder tydeliggjør hva rådet anser som viktig for at Kulturfondets formål skal innfris: Mangfold – nye stemmer, uttrykk og estetiske praksiser og Større ytringsrom – friksjonsfylte fellesskap. Strategien

følges opp av egne område- og tiltaksplaner for hvert fagområde som konkretiserer Kulturfondets rolle og oppgave på området. Kulturfondets nye strategi med planverk for kunnskapsutvikling, dialogmøter, debatter og spissede utlysninger er et uttrykk for rollen som utviklingsaktør i kunst- og kulturfeltene.

Tilskuddsordningene er rådets viktigste virkemiddel for å nå strategiske mål. Ved å tildele midler til et bredt spekter av kunstneriske og kulturelle ytringer har Kulturrådet i 2021 lagt til rette for økt mangfold, deltakelse fra ulike grupper – og større ytringsrom. I 2021 arrangerte rådet årskonferansen NÆRE PÅ - kunst og fellesskap hvor kunst som dynamisk møteplass og som utgangspunkt for ulike typer fellesskap ble tematisert. Det er gjort enkelte målrettede forsøk og utlysninger, og innen flere områder er det satt i gang piloter og tiltak for å utvide ordningenes nedslagsfelt og søkergrupper, som for aspirantordningen og ordningen arrangørstøtte musikk.

Tilskudd til Skeivt kulturår 2022

Kultur- og likestillingsdepartementet gav i 2021 Norsk kulturråd i oppdrag å fordele 5 millioner kroner av spilleoverskuddet fra Norsk Tipping AS til en engangs tilskuddordning for tiltak og arrangementer i forbindelse med markeringen av Skeivt kulturår 2022. Markeringene skal ha som formål å bidra til å ta vare på, synliggjøre og formidle skeives historie og rettighetskamp, skeiv kunst og kultur, og skeives stilling i samfunnet historisk og i dag. 25 prosjekter ble innvilget tilskudd - av totalt 264 søknader. Tilskuddspotten på 5 millioner kroner vil bidra til markeringer som synliggjør skeiv kultur over hele landet.

6.2 Styrke kompetanse og kunnskap på innhold/bruker/skaper-mangfold for å bidra til økt tilgjengelighet, representasjon og relevans i kunst- og kulturtilbudet for utvalgte målgrupper

Kulturrådet skal styrke og formidle kunnskap som mobiliserer til mer mangfold på, foran og bak scenen. I 2021 har vi utviklet ny kunnskap og data, samt økt kompetansen i sektor og i egen virksomhet.

Mange kulturvirksomheter ønsker å styrke sin kompetanse på arbeid for mangfold. For å gjøre det lettere samlet Kulturrådet og Balansekunst i 2021 en oversikt over hele 70 organisasjoner, virksomheter og grupper som har mangfold og kompetansedeling som en sentral del av sitt virke. Dette ble formidlet gjennom arrangementet Matchmaking for mangfold, der hele 335 deltok og gav tilbakemelding på at kompetansen økte. Tre

videoer som formidlet «beste praksis» rundt organisatorisk mangfold, publikumsutvikling og kunstmangfold er også blitt flittig brukt.

Kulturrådet har gjennomført flere tiltalls dialogmøter med sektor og målgrupper i 2021, og bidratt til kompetansedeling gjennom arrangementer med mangfold som tema. Kulturrådet har holdt innlegg og moderert workshops på blant annet Førdefestivalen, CODA-konferansen og Arrangørkonferansen. Kulturrådets årskonferanse, debatt under Kulturytring og podcast-serien har også vært med på å øke kunnskap om representasjon og relevans i kunst- og kulturtilbudet.

For å frembringe kunnskap som legger til rette for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kulturlivet, må vi innhente fakta om hvordan kultursektoren allerede jobber med mangfold. I 2021 sendte Kulturrådet ut en undersøkelse til 485 kunst- og kulturvirksomheter der vi spurte om hvilke mål og tiltak de har for mangfold i program, personell og publikum, og hvordan de forstår begrepet i egen organisasjon. Samtidig med undersøkelsen utviklet Kulturrådet dialog med 12 andre aktører som utvikler data på mangfold i kultursektoren, som legges frem som en artikkelserie i 2022. Undersøkelsen skapte mye engasjement i media og arbeidet med data på mangfold i sektoren er viktig nybrottsarbeid.

Kultursektoren trenger mer kunnskap om hva som fremmer og hva som hindrer personer med funksjonsnedsettelse fra å jobbe som profesjonelle kunstnere, og i 2021 utlyste Kulturrådet et kunnskapsprosjekt om temaet. Et team fra NTNU og Fafo vant anbudskonkurransen og er i gang med arbeidet, og uttaler allerede at prosjektet markerer et viktig skille i forskningen om personer med funksjonsnedsettelse.

Internt i Kulturrådet har det også vært levert kompetansehevende tiltak, som har gjort at bevisstheten i hele organisasjonen har økt. Vi har videre mottatt ekstern bistand fra blant annet SEEMA for å gjennomgå vår praksis rundt rekruttering, og har ansatt to ressurser til å jobbe med mangfoldsoppgavet.

Styring og kontroll av virksomheten

Publisert 01.07.2022

Sist endret 04.11.2022

Organisering

Kulturrådet iverksatte en ny organisasjonsstruktur fra 1. januar 2021. Den nye organisasjonsstruktur innebærer at de to store avdelingene Kunstavdelingen og Kulturavdelingen er omorganisert til tre nye avdelinger: Samfunn- og arena, Kunstnerisk produksjon og formidling og Innovasjon og partnerskap. De viktigste elementene i mandatene til de nye avdelingene er:

- Samfunn og arena skal sikre at virksomhetens ansvar for kulturarv, arenautvikling, infrastruktur og mangfold ivaretas og at kultursektoren oppleves som inkluderende, relevant og representativ. Forvaltningsansvaret for tilskudd til institusjonene ligger her.
- Kunstnerisk produksjon og formidling skal fremme produksjon og formidling av ulike kunst- og kulturuttrykk, og gi kunstnere muligheter til fordyping og videreutvikling av produksjon. Hoveddelen av sekretariatsfunksjonene for det kollegiale organet rådet for Norsk kulturfond ligger her.

- Innovasjon og partnerskap skal styrke og videreutvikle kunstnerøkonomien og de kreative næringene. Avdelingen skal bidra til å bygge langsiktige og bærekraftige kunstnerskap samt fremme internasjonal gjennomslagskraft for kultursektoren i Norge og interkulturell forståelse. Sekretariatsfunksjonene for de kollegiale organene Utvalget for Statens kunstnerstipend og Styret for Fond for lyd og bilde ligger her.

Den nye organiseringen skal bidra til en mer helhetlig forvaltningspraksis, mer robuste kompetansemiljø og en økt fleksibilitet for å kunne løse oppdrag med ulik metode og kompetanse.

Digitalisering av forvaltning

Kulturrådet hadde i 2021 økt fokus på digitalisering og IKT. Kulturrådet utarbeidet og vedtok i 2021 IKT-strategi, IKT-styringsmodell og er slutfasen av arbeid med sourcingstrategi. Hovedmål i IKT-strategi er fokusere IKT-innsats på verdiskapende langsiktige oppgaver, identifisere hvilke muligheter teknologi kan skape for Kulturrådets brukere, og sikre en effektiv og stabil drift.

Kulturrådet har i tillegg økt satsing på dataforvaltning der vi har opprettet et tverrfaglig team for arbeid med informasjonsprosesser. Område IKT-sikkerhet har blitt revidert og funnene fra rapporten skal følges opp i 2022. Der skal vi blant annet starte med adopsjon av NSM sine grunnprinsipper for IKT-sikkerhet, ROS analyser og penetrasjonstester av løsningene på vår tekniske plattform.

Arbeid med utskifting av saksbehandlingssystemer har måttet vike for koronarelaterte oppgaver, men er nå igjen i fokus. Aktiviteter er identifisert og Kulturrådet jobbet i 2021 med mandat for konseptfasen i henhold til prosjektveiviseren fra Digitaliseringsdirektoratet.

Kulturrådet har i 2021 også arbeidet med effektivisering av saksbehandlingen og har utviklet systemstøtte for utbetaling på kap. 320 postene 74, 75 og 76, automatisk arkivering og brevutsending på flere saksbehandlingsområder.

Arbeidsmiljø

Pandemien har preget HMS og arbeidsmiljøarbeidet i Kulturrådet også 2021.

Arbeidsgiver har hatt forholdsvis hyppig kontakt med bedriftshelsetjenesten for råd, befaringer og spørsmål om tilrettelegging i enkeltsaker.

Det er gjennomført 2 medarbeidermålinger i 2021. Målingene viser at medarbeidere opplever et godt arbeidsmiljø og det er god score på opplevelsen av samhandling og rolleklarhet spesielt. Imidlertid opplever flere en utfordrende balanse mellom arbeidstid

og fritid og økt opplevelse av stress på hjemmekontor og mer redusert kontakt med leder. Det har vært gjennomført konkrete tiltak og aktiviteter for å bidra til bedring i avdelinger og seksjoner.

Følgende aktiviteter er gjennomført i 2021:

- Kartlegging av arbeidsmiljø, med oppfølging i ledermøte og avdelingene
- Medarbeidersamtaler vår og høst (alle ansatte fått oppdaterte stillingsbeskrivelser)
- Kartlegging knyttet til gjenåpning, høst – med oppfølging i ledermøte og avdelingene
- Ergonomisk tilrettelegging og gjennomgang ved behov ved bedriftshelsetjenesten
- Regelmessige møter med bedriftshelsetjenesten for råd, tiltak og vurderinger
- Løpende smitteverntiltak og vurderinger
- Regelmessige møter i beredskapsgruppe og med medlemmer i AMU
- HR styringsdata og analyse til ledergruppen, IDF og til AMUs medlemmer med løpende oversikt over sykefravær mm

Sykefravær

Sykefraværet i 2021 var på 4,3 prosent og er totalt for året under målet på 4,5 prosent. Av sykefravær på 4,3 prosent for hele året er 0,8 prosent av dette egenmeldt og 3,5 prosent legemeldt. Kjønnfordelingen er henholdsvis 2,6 prosent sykefravær for menn og 5,3 prosent for kvinner. Andelen sykefravær for kvinner er med det økt i forhold til andelen for 2020 (3,5 prosent for kvinner) og redusert for menn (3,1 prosent).

Sykefravær siste fem år

	2017	2018	2019	2020	2021
Sykefravær	4,4 %	4,6 %	4,0 %	3,4 %	4,3 %

Turnover

Turnover for 2021 er på 7,6 prosent som er en nedgang på 2,3 prosent fra 2020 (9,9 prosent). Turnover er imidlertid stigende gjennom året noe som kan forklares med flere nye stillinger, økt naturlig avganger blant ansatte og øvrig naturlig turnover gjennom året fra en periode med usikre tider og mer stabilitet.

Turnover siste fem år

	2017	2018	2019	2020	2021
Turnover	10,9 %	15,7 %	17,7 %	9,9 %	7,6 %

Bemanning og personalforvaltning

Utvikling av årsverk i Kulturrådet er preget av at flere midlertidige stillinger har blitt faste stillinger som følge av overgang til varig behov over tid. Det skyldes delvis en rekke nye oppdrag, oppgaver og ordninger blant annet knyttet til pandemien, men også midlertidige oppgaver som over tid har blitt permanente som følge av langsiktige endringer og endrede kompetansebehov. Totalen viser en økning i årsverk på 7,2 prosent til 134. Økningen i personalkostnadene er på 8,3 prosent. Hovedårsaken til økningen er nye forvaltningsoppgaver knyttet til kap. 323, post 70, og kap. 320, postene 74-76 og forvaltningen av koronaordningene. Av de ansatte i tabellen under har 131 faste stillinger.

Kulturrådet har i perioden hatt en lærling i kontor- og administrasjonsfag. Lærlingen avslutter med endelig fagprøve sommeren 2022. Lærlingen har vært knyttet til HR og drift som har koordinert læringen på tvers i virksomheten. Lærlingen har vært tatt svært godt i mot og læreperioden har vært givende for både lærling og de andre ansatte. Lærlingen har vært godt inkludert i fellesskapet i hele perioden.

Fra og med 2022 er det et mål å ta inn 2 lærlinger.

Utvikling i tallet på årsverk per avdeling siste fem år

Avdeling	2017	2018	2019	2020	2021
Direktør	2	2	2	2	2
Virksomhetsstyring (ny org. 2021)	36,3	32,7	32,9	32,7	30,5
Kommunikasjon	5,5	5,7	8,5	9,3	10,8
Kulturanalyse			2,3	7,2	
Kunst	41	43,4	47,6	52	
Kultur	24,5	25,6	26,2	22,3	
Kunstnerisk produksjon og formidling (ny 2021)					36,7
Samfunn og arena (ny 2021)					22,3
Innovasjon og partnerskap (ny 2021)					24,0
Kunnskapsproduksjon, statistikk og analyse (ny 2021)					9,1
Totalt	109	109	119	125	134

Likestilling og mangfold

Andelen kvinner utgjør i 2021 64 prosent og menn 36. Andel kvinner i lederstillinger i Kulturrådet utgjør 66 prosent. Andelen kvinner og menn blant midlertidig engasjerte er omtrent likt. Lønn for kvinner utgjør 96,3 prosent sammenlignet med menn.

Kjønnsbalanse inkl. gjennomsnittlig årslønn

	År	Kvinner %	Menn %	Totalt	Kvinner*	Menn*
Totalt i virksomheten	2021	64	36	157	661 606	687 359
	2020	64	36	143	644 132	655 702
	2019	65	35	131	637 590	642 267
Lederstillinger	2021	66	34	15	937 891	1 040 620
	2020	64	36	17	885 659	916 483
	2019	65	35	17	872 409	905 933
Øvrige stillinger	2021	64	36	142	631 245	652 725
	2020	64	36	126	611 332	620 932
	2019	65	35	114	605 211	606 313

*Gjennomsnittlig årslønn

Det er i 2021 jobbet konkret med å øke mangfold blant ansatte i Kulturrådet ved rekruttering til stillinger. Det er opprettet samarbeid på tvers i organisasjonen for å sikre kunnskap om mangfold i rekruttering og det er gjennomført ulike kompetansetiltak for ledere og HR medarbeidere som rekrutterer og deltar i intervjuer, med videre.

Målet er å øke mangfold ved flere og bredere perspektiver og på sikt å øke evnen til å lede og utvikle mangfold. Arbeidet følges opp i 2022 med sertifisering av ledere og medarbeidere.

Alle søkere til stillinger med ikke vestlig bakgrunn, hull i CV og funksjonsnedsettelse vurderes systematisk med sikte på intervju dersom vedkommende er kvalifisert. Søkeren kan selv varsle ved søkning om slik vurdering i vår rekrutteringsportal.

Kulturrådets arbeid for å utvikle kompetanse som setter oss i stand til å fremme likestilling og å hindre diskriminering ble noe redusert i 2021. Det innebærer økt fokus

på systematisk opplæring av ledere, medarbeidere, verneombud og tillitsvalgte i 2022. Det er en fast del av Kulturrådets årlige kompetanseplan fra 2022.

Kulturrådet har ikke tidligere hatt en handlingsplan for likestillingsarbeid som omhandler likestilling- og diskriminering og som beskriver direktoratets inkluderingsarbeid. Arbeidet med en slik plan startes i 2022 og gjøres i samarbeid med AMU.

For øvrig ser vi at andelen søkere med innvandrerbakgrunn er dokumenter først i 2021 og vi vil først i 2022 se om andelen er økt. Søkere med funksjonsnedsettelse er lik sammenliknet med 2020 mens den har gått noe ned for søkere med hull i CV. Et mål for andelen søkere med slik bakgrunn som er ansatt vil inngå i handlingsplan for likestilling og diskriminering fra 2022.

Statistikk rekruttering 2021 (gjelder ikke topplederstillinger)

År	Antall stillinger 2021	Antall søkere totalt	Søkere med innvandrerbakgrunn	Søker med funksjonsnedsettelse	Søkere med hull i cv
2021	22	914 (36 % menn, 64 % kvinner)	122 - 13,3 % (14 til intervju)	15 - 1,6 % (3 til intervju)	34 - 3,7 % (ingen til intervju)
2020		860		1,6 %	4 %

Ingen med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV var kvalifisert for stillingene. Det er usikkerhet knyttet til om aktuelle kandidater benytter anledningen til å krysse av for valgalternativene.

Personvern og beredskap

Kulturrådet har i 2021 pekt ut nytt personvernombud. Beredskapsgruppens har hatt jevnlig møter i 2021 i vurdering av sikkerhet og beredskap knyttet til pandemien. Det er ikke gjennomført øvelser i 2021 da aktiviteten har vært høyere enn i vanlige år i gruppen. Det er gjennomført gjennomgående risiko- og sårbarhetsvurderinger og utarbeidet kontinuitetsplaner for alle avdelinger og seksjoner basert på kjent risikobilde.

Internkontroll og risikostyring

Kulturrådet arbeidet i 2020 med å videreutvikle internkontrollsystem, dokumentasjon og etterlevelse. Arbeidet med internkontroll skulle videreføres i 2021, men på grunn av

høy involvering av administrative ressurser i håndteringen av koronaporteføljen ble ikke arbeidet fullført. Vi fokuserte på operativ kontroll av denne nye og store porteføljen. I 2022 vil Kulturrådet videreføre arbeidet med fokus på arbeidsprosesser. I 2021 innførte Kulturrådet en ny økonomimodell for å sikre bedre kontroll og oversikt.

For å sikre effektiv måloppnåelse bedret Kulturrådet i 2021 rutiner for å identifisere og analysere relevante risikoer slik av ledelsen kan iverksette effektive tiltak for å håndtere og kontrollere risikoer som kan hindre måloppnåelse. Vi har spesielt fulgt opp de viktigste målene i tildelingsbrevet og strategien i tillegg til økonomiforvaltningen vår.

Offentlige anskaffelser

Kulturrådet er underlagt Lov om offentlige anskaffelser, og Forskrift om offentlige anskaffelser. Regelverket inneholder og hensyntar også forhold som blant annet arbeidslivskriminalitet, miljø og samfunnsansvar, og regelverket skal etterleves i alle anskaffelser som gjennomføres og kontrakter som inngås. Eksakt hvilke kriterier, krav, betingelser, anskaffelsesprosedyrer, og kontrakter som blir benyttet har sammenheng med den spesifikke anskaffelse og kontrakt. Herunder formål, omfang, type innkjøp/kontrakt, risiko, gevinst, konkurransesituasjon, organisering, samt andre vurderinger.

Kulturrådet har Anskaffelsesinstruks og anskaffelsesprosedyrer, for å tydeliggjøre oppgaver, ansvar og roller og å sikre etterlevelse av lover, regler og føringer. Det ble i 2021 vedtatt nye rutiner for arkivering av anskaffelser. For å informere, forankre og heve kompetansen innenfor anskaffelser og kontraktsoppfølging, så vil det i løpet av 2022 avholdes interne kurs.

Klima- og miljøtiltak

En overveiende andel av Kulturrådets direkte klimaavtrykk skyldes reiseaktivitet. Vi har innført digital deltagelse om førstevalg ved arrangementer og redusert budsjett til reising post pandemien.

Forsikring av innlånt kunst

I 2021 ble det behandlet og gitt tilskudd til to søknader om tilskudd til forsikring av utstillinger over denne ordningen. Da 2021 var innføringsår for ordningen og det også grunnet pandemien var usikkerhet knyttet til gjennomføring av museenes

utstillingsplaner, var det i 2021 vanskelig å overholde ordningens frister for varsling og søknad.

Forvaltning av overskudd fra spillvirksomhet i Norsk Tipping AS

Norsk kulturråd forvalter midler fra overskudd fra spillvirksomhet i Norsk Tipping AS til ulike formål. I 2021 ble det forvaltet nesten 42 millioner kroner til blant annet utviklingsprogram for museumssektoren, til historiske spel, til Skeiv kulturår med mer. Midler til historiske spel er omtalt under kapittel 1.1 Amatørteater. Utviklingsprogram for museumssektoren og sikringsmidler er omtalt i kapittel 3.1. Tilskudd til Skeivt kulturår 2022 er omtalt under kapittel 6.1.

Forvaltning av spillemidler til kulturformål

	Historiske spel	Museum - søkbare programmer for utviklingstiltak	Museum - sikringsmidler	Skeivt kulturår
Spillemidler avsatt til fordeling 2021	4 100	15 750	10 000	5 000
Utbetalt til prosjekter	3 842	15 080	9 278	5 000
Kulturrådets forvaltning av midlene	391		1 353	0
% andel forvaltning av midlene	9,5 %		5,3 %	0,0 %

Tall i tusen kroner.

Vurdering av fremtidsutsikter

Sanger og låtskriver Ingvild Koksvik gir ut en ny plate på våren 2022, gjennom Fyrlyd Records, og skal i den forbindelse på lanseringsturné. Turnéen og arbeidet med å skrive tekstene på plata er støttet av Kulturrådet. (Foto: Simen Løvgren)

Publisert 29.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Snart to år med pandemi og smittevernrestriksjoner har rammet kultursektoren hardt. Koronaordningene strekker seg nå inn i 2022, og sektoren vil også fremover ha behov for konkrete tiltak for å komme seg på beina igjen.

Kulturrådet og Norsk filminstitutt ser nå på tiltak og virkemidler som kan bidra til å gjenoppbygge norsk kultursektor. Oppdraget er gitt av Kultur- og likestillingsdepartementet, og selv om dette konkrete arbeidet fullføres våren 2022, kan sektoren komme til å ha behov for offentlig støtte i lang tid fremover.

Gjenoppbyggingsarbeidet må ta sikte på å bygge opp en sektor som er mer mangfoldig, mer representativ og mer bærekraftig enn tidligere. Dette er i tråd med de kulturpolitiske målene i kulturmeldingen Kulturens kraft fra 2018. Det går også hånd i

hånd med Kulturrådets rolle som nasjonal koordinator for mangfold i kultursektoren. Sammen med et utvidet ansvar for forvaltning av kulturinstitusjoner og en styrket posisjon som kunnskapsleverandør for norsk kultursektor står Kulturrådet godt rustet til å gjennomføre vårt samfunnsoppdrag også de nærmeste årene – å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og bidra til å løfte fram kulturens rolle i samfunnet.

Gjenoppbygging og styrking av norsk kultursektor

Tidlig i 2021 fikk Kulturrådet og Norsk filminstitutt i oppdrag av Kultur- og likestillingsdepartementet å kartlegge og analysere pandemiens konsekvenser for kultursektoren, og vurdere hvordan sektoren kan gjenoppbygges og styrkes i tiden etter pandemien.

Sluttrapporten med oppsummering og forslag til virkemidler legges fram i april 2022. Arbeidet har blitt utført i tett dialog med sektoren, og ført til et kunnskapsgrunnlag om norsk kultursektor som vil kunne være viktig i lang tid fremover. Kulturrådets arbeid med å følge opp kultursektoren vil derfor være langt fra avsluttet når rapporten legges frem. Pandemien har ført til at større deler av norsk kulturliv enn tidligere har hatt dialog med Kulturrådet, både når det gjelder kunnskapsarbeidet og når det gjelder forvaltningen av koronaordningene.

Det vil være opp til Kultur- og likestillingsdepartementet å avgjøre hvilke virkemidler som settes i verk etter at gjenoppbyggingsrapporten er klar, og om noen av dem får konsekvenser for Kulturrådets videre portefølje. Uansett er Kulturrådet i en god posisjon til å ta en tydelig rolle i arbeidet med å styrke og videreutvikle norsk kultursektor etter pandemien.

Tydelig og relevant kunnskapsleverandør

Kulturrådets kunnskapsarbeid er ikke av ny dato. Norsk kulturfond har lenge hatt en egen avsetning til kunnskapsarbeid, og direktoratsoppgavene som har kommet til Kulturrådet de siste ti årene har gitt virksomheten en solid kunnskapsbase. I 2019 opprettet Kulturrådet en egen avdeling for kulturanalyse, og sammen med statistikk og vurderinger knyttet til museer og andre institusjoner, søknadsmassen til de kollegiale organene og annet kunnskapsarbeid besitter Kulturrådet nå en solid innsikt i norsk kunst- og kulturliv.

Dette er et arbeid som vil komme sektoren til gode, og som Kulturrådet ønsker å videreutvikle i de kommende årene. Kunnskapsproduksjon og kunnskapsformidling vil være avgjørende både for sektoren selv, for Kulturrådets eget arbeid.

Kulturrådet har de siste årene gjennomført et kunnskaps- og utviklingsprosjekt om kulturøkonomi, som ble avsluttet ved utgangen av 2021, og vi ser nå på hvordan resultatene fra prosjektet kan styrke Kulturrådets videre arbeid med kulturøkonomien.

Nybrottsarbeid om mangfold i kultursektoren

I 2020 fikk Kulturrådet i oppdrag å være som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i norsk kultursektor. Mot slutten av 2021 begynte debatten å gå om Kulturrådets arbeid, særlig knyttet til spørsmålsformuleringene i en undersøkelse rettet mot norske kulturvirksomheter. Resultatene fra undersøkelsen er nå publisert, og vil følges av en artikkelsamling som viser ulike aspekter ved dagens mangfoldstenking i sektoren.

Mangfoldsarbeidet er viktig fordi det handler om å utvide målgruppen for kulturvirksomhetene og sikre at flere får mulighet til å delta i norsk kulturliv, både som publikum og som aktør. Det er et arbeid som vil kunne sikre at den kunstneriske friheten omfatter flere enn de som nyter godt av den i dag. Det er også en type nybrottsarbeid som uunngåelig vil føre med seg en del debatt. Arbeidet er imidlertid godt forankret politisk, både i løpende dialog med Kultur- og likestillingsdepartementet og i de tidligere nevnte kulturpolitiske målene fra Kulturens kraft. Derfor er dette også en rolle Kulturrådet vil styrke og videreutvikle de kommende årene.

Årsrappport 2021 Norsk kulturfond

ÅRSRAPPORT 2021: NORSK KULTURFOND

Rådsleders beretning og råd og utvalg

Rådet for Norsk kulturfond. (Foto: Morten Holthe Hanssen)
Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Rådsleders beretning

Nok et år har stått i pandemiens tegn og kulturfeltet har vært preget av usikkerhet, nedstenginger og kunst som ikke har fått møte publikum og offentlighet. Noe av pågangsmotet og kreativiteten i kulturfeltet fra 2020 har måttet vike for resignasjon og kompetanseflukt. Samtidig har det frie kunst- og kulturfeltet vist en enorm evne til å

fortsette – fortsette å skape, fortsette å lete etter kanaler for formidling, fortsette å skape friksjon og styrke fellesskap. Å bidra til at kunstnere og kulturaktører kan fortsette sitt virke i samfunnet, også i krevende tider, er et viktig ansvar. Gjennom dette året har Kulturrådet behandlet en stor mengde søknader og det har vært viktig for oss å vise fleksibilitet når prosjekter er blitt utsatt eller endret på grunn av pandemien.

Rådsleder Lars Petter Hagen. (Foto: Morten Holthe Hanssen)

Rådet har også brukt 2021 til å arbeide fram en ny fireårig strategi. Vi har valgt to satsingsområder for å sikre at Kulturfondets formål kan innfris: Mangfold – flere stemmer, uttrykk og estetiske praksiser og Større ytringsrom – friksjonsfylte fellesskap. Kunst og kultur skapes med utgangspunkt i forskjellige kulturelle ståsteder og erfaringer, og vi må sikre at alle i samfunnet finner kulturuttrykk de kan kjenne seg igjen i. Samtidig må vi skape rom for mange ulike ytringer, slik at demokratiet styrkes. Dette er høyaktuelle problemstillinger både i kunsten og ellers i samfunnet, og her spiller Kulturrådet en viktig rolle.

Gjennom mine to år som rådsleder har vi fordelt mer enn 2 milliarder kroner til et kunst- og kulturliv som kanskje har trengt det mer enn noen gang. Vi har vært en stabiliserende faktor i en ekstremt ustabil tid. Den stabiliteten er avgjørende for at kunstnere og kulturarbeidere skal kunne gjøre det de er best på, nemlig å skape, utøve og formidle kunst.

I arbeidet med Kulturfondet har vi hatt 135 utvalgsmedlemmer fra hele landet og ulike deler av kulturfeltet med på laget. Arbeidsinnsatsen medlemmene i de 23 utvalgene legger ned i å vurdere søknader og tildele tilskudd er enormt viktig – for maktspredning av beslutninger på kulturfeltet, for kunst- og kulturfeltenes tillit og for den kontinuerlige samtalen om kvalitetsforståelser som er selve kjernen av rådets arbeid.

Til slutt vil jeg takke rådskollegiet for godt samarbeid og gode diskusjoner. Det har også vært en glede å få jobbe med Kulturrådets dyktige og engasjerte administrasjon.

Lars Petter Hagen
rådsleder

Råd og utvalg

Norsk kulturråd er et kollegialt organ med hele landet som virkeområde, og har som oppgave å forvalte Norsk kulturfond og være et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål. Rådet kan nedsette utvalg til forberedelse og vedtak av saker. Rådet har i 2021 hatt 23 fag- og vurderingsutvalg med til sammen 135 medlemmer fra hele landet og ulike deler av kunst- og kulturfeltet.

Rådets ti medlemmer er oppnevnt på grunnlag av kunst- og kulturfaglig kompetanse. Oppnevningen gjelder for fire år av gangen og skal være rullerende, slik at halvparten av medlemmene oppnevnes hvert annet år. Rådsmedlemmer kan gjenoppnevnes én gang.

Rådets medlemmer oppnevnt fra 1. januar 2020:

Leder:

Lars Petter Hagen, Oslo (f. 1975). Hagen er komponist utdannet ved Norges Musikkhøgskole, og prosjektleder for Oslo-Filharmoniens 100-årsjubileum.

Nestleder:

Maria Utsi, Tromsø (f. 1981). Leder faglig utvalg for tverrgående ordninger. Selvstendig næringsdrivende, Styreleder i Norsk publikumsutvikling og Beavvas samiske nasjonalteater.

Øvrige rådsmedlemmer:

Rebecka Sofia Ahvenniemi, Bergen (f. 1982), Leder musikkutvalget for musiker- og ensemblestøtte. Ahvenniemi er komponist og filosof.

Peder Horgen, Arendal (f. 1976), Leder faglig utvalg for dans. Horgen er danser og daglig leder for Scenekunst Sør i Agder.

Camara Lundestad Joof, Oslo (f.1988). Leder faglig utvalg for scenekunst. Dokumentarisk scenekunstner, husdramatiker på Nationaltheatret, skribent og forfatter.

Luba Kuzovnikova, Kirkenes (f. 1976). Leder arrangørutvalget for visuell kunst. Prosjektleder for den nordiske paviljongen under Venezia-biennalen 2022 og produsent og styremedlem i Traavik.info.

Anne Oterholm, Oslo (f. 1964). Leder faglig utvalg for litteratur. Skjønnlitterær forfatter og leder for forfatterstudiet ved UiT, Norges arktiske universitet.

Jan Ole Otnæs, Oslo (f. 1951). Leder musikkutvalget for arrangør- og festivalstøtte. Daglig leder Nasjonal Jazzscene.

Sigurd Sverdrup Sandmo, Oslo/Bergen (f. 1971). Leder faglig utvalg for kulturvern. Direktør for KORØ.

Jorunn Veiteberg, Bergen/København (f. 1955). Leder forsknings- og utviklingsutvalget. Skribent og kurator.

Varamedlemmer:

Sven Åge Birkeland, Bergen (f. 1960). Leder BIT Teatergarasjen, dansebiennalen Oktoberdans og teaterbiennalen Meteor.

Rami Maktabi, Fredrikstad (f. 1968). Ansatt i Østfold Kulturutvikling som produsent for visuell kunst og film i Den kulturelle skolesekken.

Bjørn Hatterud, Oslo (f. 1977). Forfatter, musiker, kritiker, kurator og kulturskribent.

Helena Holmberg, Stockholm (f. 1959). Direktør for Maraboutparken kunsthall i Stockholm og vara i styret for Office for Contemporary Art Norway (OCA).

Maja Solveig Kjelstrup Ratkje, Oppegård (f. 1973). Komponist og musiker innen flere sjangere.

Rådets og utvalgenes sekretariat

Kulturrådets fagadministrasjon er sekretariat for rådet og utvalgene.

Sekretariatsoppgavene omfatter å utarbeide et godt kunnskaps- og saksgrunnlag for de beslutninger som tas i råd og fagutvalg og å følge opp vedtak som fattes av rådskollegiet.

Aktiviteter og resultater

'Musikk & mat' er en serie konserter i en ombygget låve på en gård, 10 km fra Røros. Gården er hjemmet til kulturbedriften, Fjøsakademiet, som fikk tilskudd fra ordning for arrangørstøtte musikk i 2021. (Foto: Lindsay Winfield-Chislett.)

Norsk kulturfond har i 2021 bidratt til at det er skapt og formidlet kunst og kultur innenfor et bredt spekter av sjangre og uttrykksformer i hele landet. Tilskudd er fordelt gjennom 43 tilskuddsordninger innenfor fagområdene musikk, litteratur, scenekunst, visuell kunst, kulturvern, tidsskrift og kritikk og tverrgående områder. I tillegg har fondet finansiert ny kunnskap og forskning om samtidens kunst og kultur.

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Kulturfondet retter seg i hovedsak mot den frie eller prosjektbaserte delen av kunst- og kulturlivet. Tilskudd fordeles på grunnlag av kunst- og kulturfaglige vurderinger. Rådet har i 2021 tildelt både ettårige, flerårige og mer varige tilskudd til kunstnere og

virksomheter. Ut fra et helhetlig blikk på kunst- og kulturfeltet har råd og utvalg foretatt løpende justeringer av eksisterende ordninger og vurdert behov for nye satsninger. Slik har rådet sørget for en dynamisk forvaltning av fondsmidlene.

Året i tall

[Se oversikt over Norsk kulturfonds tildelinger 2019-2021](#)

[Se geografisk fordeling av Norsk kulturfonds tildelinger 2019-2021](#)

[Se Norsk kulturfonds ramme fordelt på fagområder 2021](#)

[Se søknader og tildelinger for alle Norsk kulturfonds](#)

[tilskuddsordninger 2019-2021](#)

Økonomi

Rammen for Norsk kulturfond i 2021 var 875,59 millioner kroner, noe som tilsvarer omkring 6,5 % av det samlede kulturbudsjettet. Fondet ble redusert med omkring 145 mill. kroner fra 2020, som følge av at 75 tiltak fra 2021 ble flyttet ut av ulike ordninger Kulturfondet over til andre poster på statsbudsjettet.

Kulturfondet fikk en generell justering på kun 1,2 % i 2021, noe som innebærer en reell nedgang i rammene til fordeling. Tilskuddsordningen for tidsskrift og kritikk ble økt med 1 mill. kroner i forbindelse med overføring av tidsskrifter fra Norsk filmfond.

Gjennom stortingsvedtak i mars og september 2021 ble Kulturfondet tilført til sammen 90 mill. kroner i ekstraordinære stimuleringsmidler i forbindelse med koronasituasjonen. Midlene ble fordelt gjennom fondets eksisterende ordninger, og bidro til å nå de kulturpolitiske målene som var satt for midlene om å styrke mangfoldet i kulturlivet og støtte kunstnergrupper som var særlig rammet av pandemien.

Årsoppsummering

Totalt kom det inn 7 232 søknader til Kulturfondet i 2021. Antallet er noe lavere enn i 2020, men samtidig omkring 500 flere enn året før pandemien. Koronasituasjonen har samlet sett fortsatt å gi et betydelig press på fondet. Mange ordninger har sett store

økninger i antall søknader. På enkelte arrangørordninger har vi samtidig sett en nedgang i søknadsmengde pga. smitteverntiltakenes begrensninger på muligheten til å gjennomføre fysiske arrangementer.

Samlet har rådet i 2021 bevilget tilskudd til 3 303 prosjekter og virksomheter. Tilskuddene har bidratt til at ny produksjon og et mangfold av uttrykk er skapt og formidlet i hele landet.

Koronapandemien

Både 2020 og 2021 har vært unntaksår for kunst- og kulturfeltet og i forvaltningen av Kulturfondet. Kunst- og kulturlivet, og særlig musikk- og scenekunstheltet, har vært sterkt preget av usikkerhet, stadige endrede betingelser, begrenset rekruttering, opphopning av produksjoner og kompetanseflukt. Søknadene til Kulturrådet har samtidig synliggjort stor vilje til å utvikle og realisere prosjekter og formidle kunst og kultur til publikum under de rådende forholdene.

Rådet har fulgt situasjonen i kunst- og kulturfeltet tett gjennom de to siste årene. Fagutvalgene har rapportert om status og utfordringer i de enkelte feltene til hvert rådsmøte. Mange hundre endringsmeldinger er behandlet. Rådet har vist rausket når det gjelder å godkjenne avlysninger, utsettelses og endringer av prosjekter grunnet smittevernpåbud. På noen ordninger har det vært åpnet for mulighet til å gi tilleggsbevilgninger. Og det er lagt stor vekt på tydelig informasjon og effektiv saksbehandling for å gi så stor forutsigbarhet som mulig. De ekstraordinære 90 mill. i koronastimuleringsmidler som ble tilført Kulturfondets ordninger er blitt fordelt så raskt det har latt seg gjøre gjennom eksisterende ordninger.

Kulturfondets ordninger har, også under pandemien, vist seg godt egnet til å bidra til aktivitet og fleksible nok til at kunst- og kulturlivet har kunne tilpasse seg begrensningene pandemien førte med seg.

Strategi og satsingsområder

Rådet vedtok ny strategi i juni 2021 for perioden 2021–2024. To strategiske satsingsområder er valgt ut for perioden: Mangfold – flere stemmer, uttrykk og estetiske praksiser, og Større ytringsrom – friksjonsfylte fellesskap. Året har vært preget av overgangen fra tidligere til ny strategi, der de nye satsingsområdene i stor grad er en tydeliggjøring av de foregående; kunst- og kulturkritikk og kunst som ytring, nye stemmer, kulturuttrykk og estetiske praksiser, barn og unge og kunnskap og utvikling.

Strategien har dannet grunnlag for rådets prioritering av de økonomiske rammene og for fagutvalgenes arbeid med tilskuddsordningene. Satsingsområdene har også vært styrende for prioriteringene i rådets budsjettsøknad til Kulturdepartementet.

Veiledning og kommunikasjon

Retningslinjer for alle tilskuddsordninger og søkerveiledning finnes enkelt tilgjengelig på Kulturrådets nettsider. I tillegg har sekretariatet i 2021 drevet utstrakt veiledning per telefon og enkeltmøter, samt i dialogmøter med flere aktører. Lister over søknader og tildelinger har vært lagt ut så snart vedtak er fattet på nettsidene. Omtale av større tildelinger, tendenser og interessante enkeltprosjekter har i tillegg vært formidlet til offentligheten gjennom nyhetssaker og pressemeldinger.

Forsøk og utvikling av tilskuddsordningene

En viktig del av rådets arbeid er å sørge for at tilskuddsordningene treffer behovene i feltene. I 2021 har en rekke ordninger fått justerte retningslinjer. Revideringene har i stor grad handlet om å stimulere til økt mangfold av søkere og prosjekter, og å følge opp svakheter påpekt i evalueringer og utredninger.

Noen målrettede forsøk og utlysninger har også vært gjennomført. På flere områder er det satt i gang piloter og tiltak for å utvide ordningenes nedslagsfelt og søkergrupper. Den treårige forsøksordningen for kulturfondsbøker til skolebibliotek, som ble satt i gang i 2020, har vært evaluert fortløpende og viser seg å være veldig vellykket. Det er også i 2021 utarbeidet en ekstraordinær satsing på formidling av litteratur for barn og unge, som vil lyses ut og fordeles i 2022.

Utflytting av tiltak og nedleggelse av driftsstøtteordningen

På bakgrunn av evaluering av driftsstøtteordningen i Kulturfondet anmodet rådet Kulturdepartementet om å flytte tilskudd til en rekke medlems-, interesse- og paraplyorganisasjoner ut av fondet og over på statsbudsjettet. I statsbudsjettet for 2021 ble dette imøtekommet og til sammen 75 tiltak (51 fra driftsstøtteordningen, 11 regionale kompetansesentre for dans og 13 andre tiltak) ble overført til kap. 320 post 74 og 75 og andre poster. Rådet er glad for oppryddingen, som tydeliggjør mandatet for Kulturfondet. Samtidig ble en del flere tiltak enn rådet hadde foreslått flyttet ut, noe som særlig har rammet rådets mulighet til helhetlig forvaltning av det visuelle kunstområdet. Som en konsekvens av driftsstøtteevalueringen vedtok rådet også å legge ned driftsstøtteordningen fra 2021. De gjenværende tiltakene på ordningen skal fra 2022

søke andre ordninger i Kulturfondet. Rådet har gjennom året arbeidet med tilrettelegging av disse ordningene, slik at de både ivaretar god forutsigbarhet og langsiktighet for virksomheter, og samtidig sikrer dynamisk utvikling i feltet.

Hovedregelen

I tråd med pålegg fra Kulturdepartementet har det i 2021 som hovedregel ikke vært innvilget støtte fra Kulturfondet til institusjoner med fast årlig tilskudd over statsbudsjettet. Fagutvalgene har tidvis gjort unntak fra regelen, særlig for prosjekter som bidrar til økt samarbeid mellom institusjoner og det frie feltet. Begrunnelse for unntak fra hovedregelen er referatført i de enkelte sakene.

Kulturrådets rolle som rådgivende organ

Rådets ansvar omfatter også å være rådgivende organ for staten i kulturspørsmål. Gjennom 2021 har rådet vært i jevnlig dialog med Kulturdepartementet. Departementet har vært til stede på rådsmøtene og det har også vært avholdt møter med rådsleder og rådets arbeidsutvalg om rådets budsjettsøknad og nye strategi for perioden 2021-2024. Rådet har løpende orientert om tendenser og erfaringer rundt koronakrisens påvirkning, på bakgrunn av fagutvalgenes søknadsarbeid. Videre har det vært dialog om saker som etablering av statlig tilskuddsordning for etablerte scenekunstkompanier.

Rådet har levert offentlige innspill og høringsuttalelser til aktuelle kulturpolitiske saker, deriblant prosessen rundt navneendring i Kulturrådet.

Gjeldssanering

Det er ikke gitt tilskudd til gjeldssanering fra Norsk kulturfond i 2021.

Visuell kunst

BABEL visningsrom for kunst er et kunstnerdrevet rom i Trondheim, etablert av stiftelsen Lademoen kunstnerverksteder. De fikk tilskudd fra ordningen for arrangørstøtte visuell kunst i 2021. (Foto: Susann Jamtøy/BABEL)

Rådets tilskuddsordninger for det visuelle kunstfeltet har som mål å øke kvaliteten, profesjonaliteten og mangfoldet i kunstproduksjonen og kunstformidlingen i Norge. Tilskuddene skal bidra til bedre arbeidsvilkår for kunstnere, og til å styrke arrangørene slik at kunsten får en tydeligere plass i samfunnet.

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Fondets totale budsjetttramme på det visuelle kunstområdet var i 2021 på 75,8 mill. kroner. I tillegg ble det bevilget 15 mill. kroner i koronastimuleringsmidler. Av 1284 innkomne søknader mottok 631 tiltak og prosjekter tilskudd i 2021.

Konsekvenser av pandemien og virkning av koronastimuleringsmidler

Koronapandemien har også i 2021 hatt en markant innvirkning på det visuelle kunstfeltet. På den ene siden har enkelte kunstnere opplevd gode salgstall, både på nett og i galleriene. På den andre siden har det store flertallet av kunstnere, kritikere og kuratorer opplevd reduserte muligheter til å stille ut, selge kunst, reise og samhandle. Det internasjonale nettverksarbeidet er sterkt redusert. Ikke minst unge og nyutdannede kunstnere har vært påvirket av dette. Rådet har vært opptatt av å vise fleksibilitet og støtte kunstnernes og arrangørenes mange gode initiativ for å opprettholde kunstproduksjonen og finne alternative visningsmuligheter, bl.a. i egne atelierer, på nett og utendørs. Rådet er bekymret for den langsiktige virkningen av manglende faglige møteplasser og følger situasjonen nøye.

Billedkunstnere, kunsthåndverkere og fotografer har vist stor oppfinnsomhet og tilpasningsevne under pandemien. Mange har sett på forsinkelser og nedstengning som en mulighet til fordypning og tilbakeblikk. Tildelingene i 2021 viser også en stor interesse for miljø- og identitetspolitiske spørsmål. Også globalisering, avkolonisering og kunstnernes livsvilkår (bl.a. under pandemien) har vært tema for mange kunstprosjekter. Stengte gallerier har gitt en flaskehals-effekt ved de mest etablerte visningsstedene i de største byene. Dette har ført til økt utstillingsaktivitet på lokale og regionale visningssteder i hele Norge. I 2021 foregikk 75% av de prosjektene som mottok prosjektstøtte utenfor Oslo. Prosjektstøtte visuell kunst, kunstnerassistentordningen og kunstfaglige publikasjoner og manusutvikling, viser en markant overvekt av kvinnelige søkere. Dette gjenspeiles blant de som mottar tilskudd.

Ekstraordinære koronastimuleringsmidler, både bevilgede i 2021 og rest fra 2020, innebar bl.a. at prosjektstøtten ble styrket med 15,4 mill. kroner. Med økningen fikk 48% av søkerne støtte mot normalt rundt 35%, og tildelingene kom opp i 26% av de omsøkte midlene, en økning på rundt 5% fra tidligere år.

Arrangørstøtte i endring

Rådets engasjement i arrangørleddet i det visuelle kunstfeltet er i endring. Utfasing av fondets driftsstøtteordning førte til at 21 kunsthaller, kunstnerorganisasjoner og andre arrangører ble overført til andre poster på statsbudsjettet fra 2021. Samtidig ble tilskuddsordningen arrangørstøtte for kunstnerdrevne visningssteder og festivaler omgjort til arrangørstøtte visuell kunst, med en mer åpen profil med muligheter for langsiktig virksomhetstilskudd og utviklingstilskudd for inntil tre år. Rådet ønsker på

sikt å styrke arrangørstøtten, slik at flere arrangører kan motta arrangørstøtte. Også utstyrsstøtten til fellesverksteder og gjestekunstordninger fikk nye retningslinjer i 2021. Et av formålene var å gjøre ordningen tilgjengelig også for søkere utenfor de store byene, noe man så resultater av i søknadene til ordningen.

Forskning og satsinger

Kunstnerassistentordningen ble i 2021 evaluert av Telemarksforskning. Rapporten vil bli lansert på et offentlig seminar våren 2022. Rådet vedtok i 2021 å iverksette en evaluering av hele porteføljen på det visuelle kunstfeltet, for å se om ordningene i tilstrekkelig grad oppfyller Kulturfondets formål og behovene i feltet. Rådet bevilget i 2021 midler til tre felles satsinger på det visuelle kunstrområdet; 1,35 mill. kroner til mangfold, 1,6 mill. kroner til et pilotprosjekt for formidling av kunst- og kunstnerbøker, og 400 000 kroner til en første utredning av de mulighetene og utfordringene som ligger i håndteringen av samlinger og arkiver etter avdøde kunstnere.

ÅRSRAPPORT 2021: NORSK KULTURFOND. FAGOMRÅDER OG VIRKEMIDLER

Litteratur

Mysen skolebibliotek mottok tilskudd under forsøksordningen for skolebibliotek.. (Foto: Marta Anna Løvberg)

Gjennom Kulturfondets ordninger for litteratur legger rådet til rette for at det blir produsert og utgitt en mangfoldig litteratur av høy kvalitet på begge målformer, og at denne litteraturen formidles til et bredt publikum i hele landet og blir gjort tilgjengelig for lesere gjennom folkebibliotekene.

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Fondets totale budsjettramme på litteraturområdet var i 2021 på 182 mill. kroner. Av disse midlene utgjorde innkjøpsordningene, inkludert skolebiblioteksordningen og distribusjon, 156, 5 mill. kroner. På denne budsjettrammen ble det I tillegg bevilget 15 mill. kroner i koronastimuleringsmidler. På tilskuddsordningene kom det inn 325 søknader, og 232 tiltak og prosjekter mottok tilskudd.

[Se innkjøpte titler i innkjøpsordningen for litteratur 2018–2021](#)

Konsekvenser av pandemien og virkning av koronastimuleringsmidler

Skriving og utgivelse av ny litteratur på norsk har i stor grad fortsatt som før under koronapandemien, men forfatternes og andre opphaveres fremføringsinntekter har falt. Formidlingsarrangement og litteraturfestivaler har vært direkte påvirket av restriksjoner. Det meldes om tapte billettinntekter og ofte merutgifter i forbindelse med digital formidling. Tross endringer og utsettelse har likevel gjennomføringsviljen vært høy. Antallet søknader på tilskuddsordningen for litteraturformidling lå på nivå med året før, og de fleste søkerne etterstrebet et tilnærmet vanlig aktivitetsnivå.

I 2021 har de ekstraordinære koronastimuleringsmidler vært viktige og har ført til at flere bøker har kunnet kjøpes inn og at flere prosjekter er støttet.

Gjennomgang av og endringer i ordningene

Arbeidet med å gjennomgå ordningene på litteraturområdet i etterkant av utredningen Logikker i strid (2020) har stått sentralt. De siste årene har budsjettet til innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur blitt utfordret av en sterk økning i antall påmeldinger for voksne. Den skjønnlitterære ordningen deles i en ordning for barn og unge og en for voksne, og begge videreføres som rene automatiske ordninger. I tillegg er det etablert to mindre, selektive ordninger spesielt rettet mot nyetablerte forlag. Gjennom den selektive ordningen kan forlag under etablering få sine bøker vurdert for innkjøp uten samme økonomiske risiko som på den automatiske ordningen. Endringene omfattet også en mulig avkortning i utbetalingene på de automatiske ordningene dersom antall påmeldinger overskrider ordningens budsjetttrammer. Grunnet høye påmeldingstall ble maksavkortningen på 15 % benyttet gjennom hele året for den automatiske ordningen for voksne.

I 2021 ble det vedtatt nye retningslinjer for innkjøpsordningen for sakprosa for voksne og for tilskuddsordningene for litteraturprosjekt og litteraturformidling. De nye retningslinjene gjøres gjeldende fra 2022.

Innsatsområder og satsinger

I tillegg til innkjøpsordningene bidrar Kulturfondet til bredde i norsk litteratur og offentlighet gjennom tilskuddsordningene for litteraturprosjekt, litteraturproduksjon og litteraturformidling. I tilskuddsordningen for litteraturprosjekt var det i 2021 en økning

i antall forlag som søkte om og fikk tilskudd til oversettelse av litteratur skrevet på samisk til norsk.

Underveisrapportering fra forsøksordningen med distribusjon av kulturfondbøker til skolebibliotek (2020 –2022) viser at denne ordningen er tatt svært godt imot. Gjennom forsøksordningen får barn og ungdom tilgang til en stor bredde titler innenfor skjønnlitteratur, sakprosa og tegneserier gjennom sine skolebibliotek. Prosjektet vil gi kunnskap om hva et økt tilfang av nye titler i skolebiblioteket kan bety for unges lesning.

Tendenser i feltet

Gjennom året har det vært diskusjoner i media om kvalitetsvurderinger knyttet til innkjøpsordningene for skjønnlitteratur for voksne. Det har også vært fokus på pressede budsjetttrammer for innkjøpsordningene for sakprosa og tegneserier, ordninger som har et økende antall påmeldinger av kvalitativt sterke titler. I juni 2021 aksjonerte tegneseriemiljøet med krav til kulturministeren om økte midler til Kulturrådets tegneseriepott.

Økning i strømmingen av litteratur, samt diskusjonen om fordeling av lydbokkronene, er fortsatt like aktuell. Rådet følger utviklingen tett for å eventuelt tilpasse aktuelle ordninger.

Scenekunst

Katma måtte finne nye måter å møte barn på under koronapandemien, som her på besøk hos Brånåstoppen barnehage i Lillestrøm. Nå får gruppa tilskudd fra Kulturrådet til å lage mer teater for og med barn. (Foto: Tonje Beate Ihle.)

Rådet forvalter de mest sentrale tilskuddsordningene for det frie scenekunstheltet i Norge. Ordningene bidrar til at scenekunst på høyt kunstnerisk nivå utvikles og skapes, sikrer rekruttering av nye arrangører og styrker infrastrukturen for visning av scenekunst rundt om i landet.

Fondets totale budsjetttramme på scenekunstområdet var i 2021 på 162,7 mill. kroner. I tillegg ble det bevilget 23 mill. kroner i koronastimuleringsmidler. Av 1257 innkomne søknader mottok 462 tiltak og prosjekter tilskudd i 2021.

Konsekvenser av pandemien og virkning av koronastimuleringsmidler

I likhet med 2020 har også 2021 vært preget av koronapandemien og restriksjonene som fulgte av smittevernreglene. Scenekunsten, som i særlig grad oppstår i dynamikken og møtet mellom utøvere og publikum i tid og i rom, har vært svært skadelidende i møte med smitterestriksjonene. Feltet har opplevd avlysninger og måttet endre formidlingsstrategier. Mest av alt har scenekunstnere måtte utsette prosjekter, noe som har ulike konsekvenser. Økte utgifter til nye prøveperioder, revidering av rollebesetning og engasjement av nye utøvere og andre medarbeidere, reforhandling av avtaler med arenaer er noen av utfordringene som scenekunstnerne har opplevd. Kunstnere, kompanier og aktører melder at de i stor grad har dekket inntektstap med egne, oppsparte midler og på bekostning av egne honorarer. Kompanienes utenlandsturneer er avlyst eller utsatt. Spesielt er mange produksjoner i dansefeltet umuliggjort fordi prosjektene i utgangspunktet er basert på deltakere fra ulike nasjoner og internasjonale samarbeid med residensopphold. Av disse grunner er ikke bare forestillingene, men også produksjonsfasene i scenekunsten blitt sterkt rammet av koronareguleringer.

Koronasituasjonen i 2020 og 2021 har påvirket både form og innhold i scenekunsten. Scenekunstnere har utforsket alternative formidlingsmåter som går ut over det tradisjonelle visningsrommet. Noen har satset på å benytte ulike digitale virkemidler. Ren digital formidling, som har blitt aktualisert gjennom pandemien, har imidlertid ikke vært dominerende. En tydelig tendens har vært å skape produksjoner for visninger i uterommet; i naturen eller på offentlige steder i byrom. En tematisk tendens som synes som en direkte konsekvens av pandemien er prosjekter som omhandler ensomhet og isolasjon. Samtidig har flere prosjekter vist et engasjement rundt klima og miljø og flere scenekunstnere tematiserer det økodystopiske. Et stort antall prosjekter har også fokusert på mangfold når det gjelder identitet og ulike opplevelser av utenforskap. Sjangermangfold og sjangeroverskridelser er en vedvarende tendens som synliggjør eksperimentering med nye sceniske uttrykk.

Siden høsten 2020 har Kulturrådet åpnet for at aktørene i scenekunstfeltet kunne søke om tilleggsbevilgninger for merkostnadene i forbindelse med utsettelse av prosjekter. Av de om lag 500 søknadene som kom inn til fri scenekunst - prosjekt i 2021, ble det behandlet 89 slike søknader hvorav 75 ble innvilget.

Ekstraordinære koronastimuleringsmidler, både bevilgede i 2021 og rest fra 2020, har styrket særlig fri scenekunst-ordningene i 2021. Til sammen 26,4 mill. kroner har bidratt til at tilleggsbevilgningene ikke i altfor stor grad har gått ut over tilskudd til nye prosjekter. Stimuleringsmidler ble også benyttet til å styrke forprosjektordningen, som hadde en markant økning i søknadstilfanget i første halvdel av 2021. I en periode med begrensede muligheter til realisering av prosjektene for et publikum, har denne ordningen bidratt til at mange aktører i scenekunstfeltet har fått mulighet til utforskning av nye kunstneriske ideer og til å utvikle kunstnerskap.

Seminar om trakassering av scenekunstnere

På initiativ fra de tre fagutvalgene på scenekunstmrådet arrangerte Kulturrådet i april 2021, seminaret Hvem tar ansvaret? Seminaret tok for seg den økende trakasseringen og hetsen av den frie scenekunsten som for stor del har foregått i sosiale medier og digitale kanaler. Seminaret inneholdt vitnesbyrd fra scenekunstnere som hadde blitt utsatt for hets, etterfulgt av innlegg med ulike perspektiver, psykologiske så vel som juridiske. Debatten i seminaret ble etterfulgt av innlegg i pressen og fortsatte på flere arenaer.

Musikk

Gjermund Larsen Trio fikk støtte gjennom ordningen for turne- og virksomhetstilskudd i 2021. (Foto: Geir Dokken)

Kulturrådets tilskuddsordninger for musikk skal styrke og utvikle det frie feltet for musikk. Ordningene gir tilskudd til skaping, produksjon, formidling og utgivelse av innspilt musikk, og bidrar til å stimulere utvikling og profesjonelle vilkår i musikkfelt og bransje.

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Fondets totale budsjetttramme på musikkområdet var i 2021 på 351,5 mill. kroner. I tillegg ble det bevilget 27 mill. kroner i koronastimuleringsmidler. Av 3636 innkomne søknader mottok 1607 tiltak og prosjekter tilskudd i 2021.

Konsekvenser av pandemien og virkning av koronastimuleringsmidler

Flere koronatilpasninger på musikkordningene fra 2020 ble videreført i 2021 for å sikre tilgjengelige tilskuddsmidler for aktørene gjennom ulike faser av nedstengningen. I tillegg ble retningslinjer for tilskuddsordningene komposisjon, utøvere og arrangører justert til nye vilkår som følge av pandemien. Det er innvilget et betydelig antall utsettelse og omdisponeringer for å imøtekomme behov for fleksibilitet i produksjon og gjennomføring.

Pandemien har påvirket musikkøknadene i 2021. Blant annet har antall søknader til ordningen for komposisjon og produksjon økt fra 601 i 2020 til 1098 i 2021, og fra 664 til 801 på ordningen for turné- og virksomhet for musikere. Én årsak er at musikere og artister fikk frigjort tid til å arbeide med eget materiale, preproduksjon og innspilling av musikk. En annen årsak er at flere rammete aktører i populærmusikkfeltet søkte midler fra ordningene. En opphoping av produksjoner og innspillinger i 2020 og 2021 er forventet å føre til et stort slipp av utgivelser og konsertproduksjoner når musikere, artister, ensembler og band skal presentere sin produksjon etter pandemien.

Stor usikkerhet og uforutsigbarhet i arrangørfeltet har ført til at aktørene i stor grad har søkt Kulturrådets arrangør- og festivalstøtte som før, uten å forutberegne begrensning og nedstenging. Samtidig har flere avstått fra å søke, mens et høyt antall nye søkere, rundt 150, har kommet til. Søknadene til arrangørordningen er ventet å øke etter pandemien, og Kulturrådet vurderer at ordningen kan spille en nøkkelrolle i å bygge opp arrangørvirksomhet og bransjeøkonomi i musikkfeltet etter dette.

Ekstraordinære koronastimuleringsmidler, både bevilgede i 2021 og rest fra 2020, har styrket musikkordningene i 2021. Til sammen har 57,7 mill. kroner i ekstra midler gått til å opprettholde produksjon hos kunstnere, produsenter og arrangører gjennom krisen. Av disse midlene er rundt 25 mill. kroner kanalisert gjennom ordningene turné- og virksomhetsstøtte og komposisjon- og produksjonsstøtte. På flere av ordningene har dette gitt høyere tildelingsprosent enn i årene før pandemien og dermed truffet flere kunstnere og aktører.

Utvikling av tilskuddsordninger

I tråd med Kulturrådets nye, strategiske satsingsområder har Kulturrådet i 2021 justert retningslinjer for seks av syv tilskuddsordninger for musikk. Det er bl.a. gjort språklige presiseringer for å tydeliggjøre hvordan ordningene anerkjenner bredden av skapende

praksiser og forskjellige kvalitetsforståelser, og er åpne for et mangfold av arrangører og formidlingsformer. Dette arbeidet følges opp i dialog med aktører, organisasjoner og Kulturrådets koordineringsoppdrag for mangfold. Kulturrådet har i 2021 satt i gang et forskningsprogram, Skapende praksiser i musikk, for å øke kunnskapen om mangfoldet av kompositorisk og skapende produksjon innenfor samtidens musikk. Kunnskapen skal bidra til videre tilpasning av tilskuddsordninger for produksjon og musikkframføring til dagens kunstneriske praksiser.

I reviderte retningslinjer for produksjon og konsertformidling er det stilt skjerpete krav til å beskrive innhold i prosjekter, konsertprogrammer og formidlingsplaner.

Musikkutvalgene har prioritert høye tilskudd til gjennomarbeidet og profesjonelle produksjoner som kan egne seg for flere scener og turnémuligheter og dermed bidra positivt både til distribusjon og en styrket kunstnerøkonomi.

For tilskudd til publisering av innspillinger er det fra 2021 stilt forventninger til at utgiverne i større grad skal satse på formidling og markedsføring av utgitte fonogram.

Flere av musikkordningene gir store tilskudd til faste virksomheter som musikkensembler, band, helårsarrangører og festivaler. I 2021 er det innført nye bestemmelser for flerårig tilskudd, med blant annet skjerming mot rask utfasing gjennom bestemmelser om gradvis reduksjon. Målet er å stimulere til langsiktig utvikling og styrke det profesjonelle nivået på produksjon og programskaping.

Tverrgående og tverrfaglige tilskuddsordninger

Rosendal Teater fikk i 2021 tilskudd fra ordning for tverrfaglige tiltak til prosjektet Mørkerommet. Her fra Øystein Skråstads "Formdannelse av en enøyd kløverknekt". (Foto: Tobias Liljedahl)

Rådet forvalter flere tverrgående tilskuddsordninger som er åpne for alle aktører i det frie kunst- og kulturfeltet, uavhengig av fagområde. Per 2021 består disse av ARENA – tilskuddsordning for bygg og infrastruktur, tverrfaglig kulturvirksomhet, aspirantordningen, tverrfaglige tiltak – prosjektstøtte og gjesteoppholdsstøtte for arenaer, arrangører og festivaler.

Fondets totale budsjettramme til tverrgående kulturformål var i 2021 på 62,9 mill. kroner. I tillegg ble det bevilget 9 mill. kroner i koronastimuleringsmidler. Av 354 innkomne søknader mottok 174 tiltak og prosjekter tilskudd i 2021.

Konsekvenser av pandemien og virkning av koronastimuleringsmidler

Pandemien har ført til bortfall av både aktivitet og inntekt for mange kulturarenaer i det frie, prosjektbaserte feltet. Samtidig har søknadstallet til tilskuddsordningen for bygg og infrastruktur (ARENA) økt med 31% siden 2020, og mer enn 50% siden 2019. Det sees fortsatt behov for tilpasninger og investeringer som en følge av pandemien, og en modning i søknader som gjelder rene digitale plattformer for produksjon, visning og samhandling. I 2021 har det også vært en økning i antall søknader til tilskuddsordningen for flerkunstneriske/tverrfaglige arrangører og arenaer, særlig når det gjelder søknader om flerårige tilskudd.

De ekstraordinære koronastimuleringsmidlene har i 2021 særlig bidratt til utvikling av digital infrastruktur og nye produksjons- og formidlingsveier, samt til å opprettholde aktivitet, stimulere til faglig utvikling hos og samarbeid mellom arenaene og arrangørene. På gjesteoppholdsordningen er det prioritert flere tilskudd som styrker arenaenes arbeid for et større mangfold i kunstfeltene. Under tilskuddsordningene for tverrfaglige tiltak og tverrfaglig kulturvirksomhet har stimuleringsmidlene gitt handlingsrom til å både øke tildelingsprosent og høyne tilskuddsbeløp. Tildelingene har dermed kunnet få enda bredere geografisk fordeling og tydeligere mangfoldsprofil, og det ble blant annet rom for å prioritere flere helt nye søkere.

Nye tilskuddsordninger for tverrfaglig kulturvirksomhet og tverrfaglige prosjekter

I forbindelse med at driftsstøtteordningen i fondet opphørte i 2021, ble tilskuddsordningen tverrfaglige tiltak avviklet og erstattet av to tilskuddsordninger: en for tverrfaglige prosjekter og en for tverrfaglige kulturvirksomheter. Sistnevnte gir tilskudd til tverrfaglige arrangører, festivaler, virksomheter og arenaer. Ordningen skal bidra til å tydeliggjøre for feltene de ulike «trinnene» i en etablerings- og profesjonaliseringsprosess, med langsiktig virksomhetsstøtte som et mulig øverste trinn. Ordningen bidrar til å bygge organisatorisk infrastruktur og kapasitet på områder som er nasjonalt underdekket.

Forarbeid forsøksordning for aspiranter med funksjonsnedsettelse

Kulturfondets aspirantordning har som formål å motvirke strukturell diskriminering og stimulere til en mer mangfoldig rekruttering til kultursektoren. Hittil har ordningen vært rettet mot kandidater som kan oppleve at etnisk, kulturell og språklig bakgrunn utgjør et hinder for sysselsetting. I 2021 har rådet gjennomført et grundig forarbeid med sikte på å utvide ordningen til kandidater med funksjonsnedsettelse. Det er blant annet etablert samarbeid med NAV, Norges Handikapforbund og Norges Handikapforbunds Ungdom om profilering av ordningen, og for veiledning om tilrettelegging av arbeidsplasser for potensielle søkere.

Kulturvern

I desember 2020 gav Kulturrådet tilskudd til etablering av kventeateret, «Kvääniteatteri» i 2021 og det ble gitt tilskudd til det årlige spillet «Kyläpeli». Bildet er fra første gang Kyläpeli ble arrangert i 2017. (Foto: Angelika Goldmann.)

Tilskuddsordningene på kulturvern utgjør rådets viktigste virkemidler for å nå målene for kulturvernfeltet. Kulturrådet legger særlig vekt på at marginaliserte gruppers stemmer løftes fram, og at mangfoldet av erfaringer, praksiser og levemåter når ut til så mange som mulig.

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Fondets totale budsjetttramme på kulturvernområdet var i 2021 på 13,4 mill. kroner. I tillegg ble det bevilget 1 mill. kroner i koronastimuleringsmidler. Av 216 innkomne søknader mottok 111 tiltak og prosjekter tilskudd i 2021.

Urfolk, minoriteter og marginaliserte grupper

I forvaltningen av Kulturfondets tilskuddsordninger på fagområdet kulturvern har rådet i 2021 prioritert å gi tilskudd til prosjekter hvor urfolk, minoriteter og marginaliserte gruppers historie og kulturarv blir dokumentert og formidlet, og der kunst og kultur som springer ut fra ulike tradisjoner ivaretas. Det har også vært et mål å stimulere tiltak som fornyer formidlingen og gir økt deltakelse blant barn og unge. Prosjekter hvor barn og unge involveres og får innsikt i historie og kulturarv gjennom egen utforsking og bruk

er blitt spesielt prioritert. Rådets vekting av dokumentasjon og formidling av fenomener i vår samtid og nære fortid må også nevnes. Prioriteringen må sees i lys av samfunnets kompleksitet og de raske endringene i kultur, levesett og mentalitet som kjennetegner vår tid.

De ekstraordinære koronastimuleringsmidlene ble fordelt på tiltak under tilskuddsordningen prosjektstøtte kulturvern, og har bidratt til å sikre produksjon av tre nye dokumentarfilmer.

Kulturvern og frivillighet

Telemarksforskning har hatt som oppdrag å kartlegge aktiviteter, aktører og selvforståelser i det frivillige kulturvernet. Prosjektet munnet i 2021 ut i boken Frivillig kulturvern. Et kulturvern innenfra, der også foreliggende forskning på området er kartlagt. Den nye kunnskapen om kulturvernet i Norge og innspillene til videre forskningsinnsats gir et viktig grunnlag for rådets framtidige forvaltning av kulturvernområdet.

Tidsskrift og kritikk

Bilde fra Kristiansand bibliotek. (Foto: Marta Anna Løvberg)

Tilskuddsordningen Tidsskrift og kritikk ble opprettet for å styrke og kvalitetssikre den offentlige yrings- og refleksjonskulturen. Tidsskriftene formidler, fortolker og kritiserer bredden av kunstens og kulturens formuttrykk, idétilfang og tematikker. De skal bidra til interesse for, og debatt om kunst og kultur.

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Fondets totale budsjetttramme til tidsskrift og kritikk var i 2021 på 27,3 mill. kroner. Av 160 innkomne søknader mottok 86 tiltak og prosjekter tilskudd i 2021.

En ny type kulturtidsskrift

Søknader og dialogen med feltaktører viser at kulturtidsskriftene står i et strategisk viktig digitalt skifte, i likhet med øvrige medier. Det etableres funksjonelle og interaktive nettdesign, som i betydelig grad påvirker den redaksjonelle innretningen: flere av kulturtidsskriftene endrer publiseringsprofil ved i økende grad å bidra med kulturjournalistiske aktualitetssaker. Implikasjonene omhandler både kompetanse,

kapasitet og publiseringsfrekvens, og i siste instans ressurser til å ivareta behovet for opplyst, kunnskapsbasert refleksjon om kunst og kultur i en bredt anlagt offentlighet.

Et utfordrende ytringsrom

Konsekvenser av pandemien for kunst- og kulturlivet har økt interessen for kulturtidsskriftenes refleksjon, kritikk og perspektiver. Det framstår et behov for å forstå mulige endringer i produksjon og formidling av kunst og kultur, og nye stemmer og posisjoner har ytret seg. Flere av disse stemmene representerer et minoritetsperspektiv og har gjennom ordningens ekstraordinære utlysning av midler til mangfoldsformål mottatt ressurser til å formidle sine perspektiver og profesjonsforståelse. 2021 har vist, i særdeleshet på scenekunstheltet, at sosiale medier både åpner nye rom for engasjement og deltagelse, og for ytringskulturer som kan medføre tilbaketrekning. Rommet for frie ytringer er større, men takhøyden kan oppleves mindre.

Forskning og utredning

Fra rapporten Samarbeid mellom store og små vesen der forsker Merete Jonvik og billedkunstner Hans Edward Hammonds utforsker hva som skjer dersom barn og voksne samarbeider – som mest mulig likestilte parter – om å lage et kunstverk. (Foto: Hans Edward Hammonds)

Kulturrådets FoU-avsetning går til forskning på kunstneriske og kulturelle praksiser i samtiden, og bidrar til begrepsutvikling og kritisk refleksjon i kunst- og kultursektoren. Midler fra fondet går til evalueringer og utredninger som sikrer en kunnskapsbasert forvaltning av tilskuddsordningene.

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Kunnskapsfeltet

Kulturrådet frembringer og formidler kunnskap på norsk om og for kunst- og kultursektoren, og bidrar til å bygge relevante kunnskapsmiljøer. Tverrfaglighet er en styrke og et kjennetegn ved arbeidet. Nærheten til kunst- og kulturlivet gir Kulturrådet

et fruktbart utgangspunkt for å formulere aktuelle problemstillinger. Kunnskapsfeltet har utviklet seg positivt de senere årene, men kunnskapsbehovet er stort. En oppdatert og kunnskapsbasert kulturpolitikk trenger innsikt om blant annet mangfold og ytringsrom, kunsten og kulturens samfunnsmessige rolle og betydning, plattformisering og digital mediebruk, og klima og miljø.

Kunst, fellesskap og skapende praksiser

Tre forskningsprogrammer sto sentralt i arbeidet i 2021. «Kunst og sosiale fellesskap» er et samarbeid med Statens Kunstfond, Danmark, og undersøker kunstens roller og virkemåter i samfunnet, med vekt på fellesskap som sosialt fenomen og kulturpolitisk verdi. Fire nye forskningsprosjekter fikk tilskudd i 2021. Resultater ventes i 2022. «Digital kultur, estetiske praksiser» er samfinansiert med Kulturdepartementet og gir innsikt i hvordan digitale teknologier og medier påvirker produksjon, formidling og bruk av kunst og kultur. Resultater ventes i 2022. «Skapende praksiser i musikk» skal gi kunnskap om hvordan og innenfor hvilke kontekster musikk i dag komponeres, skapes og produseres. Oppstart i 2021, resultater ventes i 2023.

Kulturvern, barn og unge

To forskningsprosjekter ble avsluttet i 2021. Frivillig kulturvern. Et kulturvern innenfra av Nanna Løkka, Anne-Sofie Hjemdahl og Bård Kleppe ble utgitt i Kulturrådets fagfelleurderte bokserie. Boken kartlegger aktiviteter, aktører og selvforståelser innenfor det frivillige kulturvernarbeidet i Norge. Forfatterne viser blant annet hvordan arbeidet i stor grad er drevet av et nært og personlig engasjement for lokale tradisjoner og kulturminner. Forskningsatsingen «Barn og unge og kunst og kultur» resulterte i to publikasjoner i rapportserien: Barnehagebarns kunstmøter på museum av Marit Holm Hopperstad, Lise Hovik, Jørgen Moe og Jan Ketil Torgersen, og Samarbeid mellom små og store vesen av Merete Jonvik og Hans Edward Hammonds. Førstnevnte studerer blant annet barnekulturelle fellesskap i museumsbesøk. Sistnevnte utforsker barns likestilte medvirkning i kunstprosjekter.

Kunnskapsbasert forvaltning

Kulturrådets evalueringer og utredninger bidrar til å kvalitetssikre forvaltningen og til å fornye og utvikle tilskuddsordningene. I 2021 ble det jobbet med tre evalueringer og utredninger: en undersøkelse av estetiske og strukturelle sider ved visning av fri scenekunst; en evaluering av kunstnerassistentordningen; og en større evaluering av Kulturrådets virkemidler på festivalfeltet. Resultater ventes i 2022.

Formidling

Kulturrådets kunnskapsprosjekter formidles gjennom en rapportserie og en fagfellevurdert bokserie, og gjennom blant annet seminarer, konferanser og nyhets saker. Koronasituasjonen gjorde at planlagte seminarer i 2021 måtte avlyses.

Ærespris og årskonferanse

I 2021 gikk Kulturrådets ærespris til jazzartisten Karin Krog. (Foto: Erik Paus).

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Kulturrådets ærespris

Kulturrådets ærespris for 2021 ble tildelt artisten, vokalisten og bandlederen Karin Krog. Æresprisen deles hvert år ut til noen som har gjort en innsats av vesentlig betydning for norsk kunst- og kulturliv. Prisen er på 600 000 kroner og en statuett av billedhugger Elena Engelsen. Prisenominasjonen er åpen, og i 2021 kom det inn 104 forslag til ærespriskandidater.

I rådets begrunnelse og rådsleder Lars Petter Hagens tale under prisoverrekkelsen heter det blant annet:

«Karin Krog har siden starten av sin karriere markert seg som en nysgjerrig kunstner, både musikalsk og teknologisk. Hun er en pioner innen frijazz og elektronisk musikk i Norge. Hennes kunstnerskap kjennetegnes av raushet, utforskning og åpenhet. Krog har et stort og bredt repertoar, som strekker seg fra norske barnesanger til folkelig jazz og

avantgardistisk elektronisk jazz. Hun har brøytet vei for norske jazzmusikere internasjonalt gjennom utstrakt turnévirkosomhet med både norske og internasjonale medmusikere. Hun er et ikon og et forbilde som fremdeles er aktiv og vital, og som stadig inspirerer nye generasjoner av musikere.»

Årskonferansen

Kulturrådets årskonferanse NÆRE PÅ – kunst og fellesskap, fant sted 23. november på nye MUNCH i Bjørvika i Oslo. Kulturminister Anette Trettebergstuen åpnet konferansen og deltok også i en panelsamtale.

Med pandemien som bakteppe ble kunst som møteplass og som utgangspunkt for ulike typer fellesskap satt på dagsorden. Et hovedtema handlet om hva vi forstår med fellesskap, hva som er felles for hvem, hvilke friksjoner som oppstår, og hva forventes når det settes kulturpolitiske mål om at kunst skal bidra til å skape og styrke sosiale fellesskap. Kunstnere og andre bidragsytere viste eksempler på hvordan fellesskap dannes, forandres og utspilles i kunstneriske sammenhenger, og det ble diskutert på hvilken måte kunst og kultur kan bidra til å styrke demokrati, mangfold og et større ytringsrom.

Konferansen ble gjennomført både fysisk og digitalt. Det var 456 deltakere, hvorav 192 digitalt påmeldt. Arrangementet ble strømmet direkte på Facebook og Vimeo, og til sammen 601 så hele eller deler av den digitale sendingen. Det var tilrettelagt for simultantolking for fremmedspråklige og publikum med nedsatt funksjonsevne både i salen og digitalt, noe som ble godt mottatt.

Nils Bech var konferansier og bergensbandet 9 grader nord stod for det musikalske åpningsnummeret. Blant øvrige bidragsyterne var Jan Grue, Camara Lundestad Joof, Stein Olav Henrichsen, Liisa-Ravna Finbog, Torbjørn Urfjell, Hanne Hammer Stien, Eirik Høyen Leivestad, Siemke Böhnisch, Adele Matheson Mestad, Irina Eidsvold-Tøien, Mira Thiruchelvam, Martha Nussbaum, Aksel Tjora, Numa Edema, Boel Christensen-Scheel, Teaterfestivalen i Fjaler ved Torkil Sandsund, Tenthaus Art Collective ved Mechu Rapela, kunstnerkollektivet Dáiddadállu ved Máret Anne Sara og Munchmuseet ved Zeenat Amiri.

Fremtidsutsikter

Fra forestillingen "Isbjørnpappaen" av Kaja Lindeberg som fikk tilskudd fra ordningen for formidling og gjestespill i 2021. (Foto: Alex Hinchcliffe)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Kultursektoren er blant samfunnsområdene som er hardest rammet av pandemien. Kulturfondet har hatt en sentral rolle i å bidra til stabilitet og aktivitet i det frie feltet gjennom krisen. Følgene av pandemien vil merkes lenge, og når kunst- og kultursektoren nå står overfor gjenåpning og gjenoppbygging trengs tilstrekkelig og langsiktig finansiering. Særlig er det viktig å sikre mangfold og rekruttering, en styrket kunstnerøkonomi og arrangørenes stabilitet og kompetanse for at publikum i årene som kommer skal være sikret et bredt kunst- og kulturtilbud. Det er et stort etterslep av produksjoner som skal presenteres for publikum, og internasjonale relasjoner skal bygges opp igjen. Kulturfondet er godt rigget for å fange opp og tilpasses feltets behov og utvikling framover, men har per i dag ikke tilstrekkelige rammer til å kunne ivareta behovene som tegner seg på en god nok måte.

Det kulturpolitiske fokuset på Kulturfondet de senere årene har, ut over tilførsel av midlertidige koronastimuleringsmidler, dreiet seg om å rydde i ansvarsdelingen mellom Kulturrådet og departementet, noe som har vært positivt for å tydeliggjøre fondets rolle. Utviklingen av Kulturfondets rammer har imidlertid vært svak og fondets andel av det samlede kulturbudsjettet er blitt lavere. Behov fremmet i Kulturrådets budsjettsøknad er ikke imøtekommet og de årlige justeringene har vært lavere enn pris- og lønnsvekst i samfunnet. Dette rammer aktivitet, kvalitet og kunstnerøkonomi i feltet.

De langsiktige vilkårene for de uavhengige kunst- og kulturtiltakene er med andre ord under press. Rådet ser med bekymring på utviklingen, og mener det er nødvendig at fondets økonomi og samfunnsbetydning økes. Kulturfondet har et stort potensial som kulturpolitisk virkemiddel i utviklingen av kultursektoren etter pandemien. Fondets innretning er dynamisk og kan med større muskler bidra til økt mangfold, bredere deltakelse, styrket ytringsrom og en mer solid kunstnerøkonomi. Rådet vil ha disse målsettingene høyt på agendaen i tiden som kommer.

Rådet ser ellers fram til diskusjon om og oppfølging av viktige evalueringer, utredninger og forskningsprosjekter som nettopp er levert eller blir levert i løpet av 2022. Disse vil ha innvirkning på innretningen av rådets egne virkemidler og på diskusjonen om kunsten og kulturens rolle i samfunnet framover.

Årsrapport 2021 Statens kunstnerstipend

ÅRSRAPPORT 2021: STATENS KUNSTNERSTIPEND

Utvalgsleders beretning

Leder av utvalget for Statens kunstnerstipend Trude Gonnæs Ugelstad.

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Det har vært nok et spesielt år å ha ansvaret for ordninger som skal bidra til å fremme en kunstnerisk utvikling i Norge. De ekstra, men midlertidige midlene som ble tildelt Statens kunstnerstipend (SKS) i 2021 kom selvfølgelig godt med, men behovet på både kort og lang sikt er langt større. Den rekordstore økningen av antall søkere underbygger dette godt.

Selv om det var en viss optimisme å spore mot slutten av året med gjenåpning var gleden kortvarig. Gjennomføringen av tiltak for å begrense pandemien førte til at mange kunstnere igjen mistet oppdrag og muligheten til inntjeningen de er avhengig av. Gjennom pandemien har økonomisk støtte til enkeltkunstnere gjennom SKS vist seg som

et treffsikkert og effektivt virkemiddel for å bøte på noen av utfordringene kunstnerne har møtt. Stipendmottakere har kunnet opprettholde sitt kunstneriske virke uavhengig av om etterspørsel og inntektsmuligheter har sviktet.

Stipendene er i normale tider også et av de mest treffsikre virkemidlene i kunstnerøkonomien. Stipendene går direkte til kunstnere uten andre mellomledd, og gir kunstnere en økonomisk forutsigbarhet som setter de i stand til å vie tid til fordypning og utvikling av kunstnerskapet på fritt grunnlag.

Samfunnet har vært preget av situasjonen der scener, visningssteder og nær sagt alle fysiske arenaer der kunst uttrykkes har vært stengt eller sterkt begrenset. Det har også vært generelt mindre mobilitet og fysiske møteplasser som både det nasjonale og internasjonale samfunnet har blitt preget av. Dette gjør de frie ytringene og perspektivene representert gjennom aktive kunstnere desto mer viktig når vi alle nå jobber for å komme tilbake til en normal, men kanskje ny og annen hverdag.

Det er grunn til å melde om bekymring når undersøkelser viser at flere kunstnere vurderer andre karriereveier som følge av krevende arbeidsforhold for å opprettholde sitt kunstneriske virke. En mulig kompetanseflukt i flere av bransjene kunstnere er avhengig av for å opprettholde aktivitet og kvalitet kan også gi enda større utfordringer for kunstnerbefolkningen i årene framover. En lærdom vi kan trekke fra de siste to års erfaringer er at det har satt lys på hvor små marginer kunst- og kultursektoren har å gå på. Det er dermed all grunn til å anta at pandemien vil gi ringvirkninger i lang tid framover. Tiltak for å styrke kunst- og kulturøkonomien i flere ledd vil derfor være helt sentralt for at vi skal sikre et levende kunst- og kulturliv i kommende år. Her er kunstnerstipendene som treffer enkeltkunstnere direkte helt sentrale.

Trude Gonnæs Ugelstad
Utvalgsleder

Økonomi og aktiviteter

She Hunts er en dokumentarisk utforskning av hva det vil si å være en kvinnelig jeger. Prosjektet, startet av fotograf og mottaker av diversestipend Ingerid Jordal, turnerer som utstilling i Norge i 2021-22. (Foto: Ingerid Jordal)
Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Året i tall

[Se søknader og tildelinger for Statens kunstnerstipend 2019–2021](#)

[Se geografisk oversikt over søknader og tildelinger for Statens kunstnerstipend 2019–2021](#)

[Se søknader og tildelinger per stipendordning for Statens kunstnerstipend 2019–2021](#)

Fordeling per kunstnergruppe 2021

	Antall søknader	Antall tildelinger	Tildelingsprose nt
Andre kunstnergrupper	624	40	6 %
Arkitekter	37	4	11 %
Barne- og ungdomslitterære forfattere	286	25	9 %
Billedkunstnere	3 382	274	8 %
Dansekunstnere	453	78	17 %
Dramatikere	341	40	12 %
Faglitterære forfattere og oversettere	163	14	9 %
Filmkunstnere	598	125	21 %
Folkekunstnere	116	17	15 %
Fotografer	326	30	9 %
Interiørarkitekter	24	4	17 %
Journalister	3	1	33 %
Komponister	407	57	14 %
Kritikere	83	12	14 %
Kunsthåndverkere	662	85	13 %
Musikere, sangere og dirigenter	1 382	108	8 %
Populærkomponister	860	73	8 %
Sceneinstruktører	106	12	11 %
Scenografer og kostymedesignere	107	16	15 %
Skjønnlitterære forfattere	661	81	12 %
Skjønnlitterære oversettere	91	16	18 %
Skuespillere og dukkespillere	486	86	18 %
Teatermedarbeidere	11	2	18 %
Totalt	11 209	1 200	11 %

Økonomi og aktiviteter

SKS fikk 4 nye faste stipendjemler til arbeidsstipend med en varighet fra ett til fem år. I tillegg ble det bevilget 309 midlertidige arbeidsstipend med varighet på ett år. Statens kunstnerstipend har hatt en jevn økning av søknader de siste årene, men med en særlig

oppgang de siste årene. Fra 2020 til 2021 var det en økning på ca. 2 000 søknader totalt i den ordinære søknadsrunden. Det kom inn i overkant av 11 200 søknader i 2021. Dette er en økning på ca. 22 prosent sett mot søknadene til tildelingen i 2020. En søker kan søke på flere ordninger slik at det også er relevant å se på antall unike søkere. Antall unike søkere i den ordinære søknadsrunden økte fra 4 483 til 5 510 i 2021. Dersom vi ser på dette i sammenheng er det som tidligere år flest søknader innen de visuelle gruppene, men den største økningen var innen musikk, både i antall søknader og i unike søkere. Her er det også en stor andel «førstegangssøkere». Det vil si søkere som ikke har søkt Statens kunstnerstipend siden 2013 da vi begynte å få sikrere data på dette.

Totalt ble det tildelt 1 200 nye stipend i 2021, av disse var 594 engangsutbetalinger og 606 stipender med månedlige utbetalinger. Regner vi med alle som stod i ordninger med flerårige tildelinger var det alt i alt 1 938 kunstnere som mottok stipend fra Statens kunstnerstipend i 2021. Covid-stipendet med en engangsutbetaling på 100 000 kroner ble utbetalt i 2020, men hadde gjennomføringsperiode i 2021. Dette innebærer at de skal levere rapport i 2022. Det vil da være i overkant av 2 600 rapporter som må følges opp og behandles i 2022.

I forbindelse med sitt innspill til stortingsmeldingen om kunstnere (kunstnermeldingen) har utvalget for Statens kunstnerstipend meldt inn et behov for å se om ordningen bør ha en annen innretning enn den har i per i dag. For å belyse saken godt og få en forankring av videre arbeid med en eventuell endring eller utvikling av denne ordningen inviterte Utvalget kunstnerorganisasjonene som er knyttet til Statens kunstnerstipend til å komme med innspill. Utvalget ønsker å gå videre med å vurdere en endring av diversestipend for nyutdannede mot et mer generelt etableringsstipend som inkluderer flere kunstnergrupper. I det videre arbeidet vil utvalget vurdere avgrensninger i målgruppe og tildelingskriterier. En endring forutsetter at budsjettposten tilføres nye midler.

Stipendordningenes treffsikkerhet

Billedkunstner og mottaker av garantiinntekten Åslaug Krokann Berg i sitt atelier. (Foto:

Marta Anna Løvberg)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Både kunstnerorganisasjonene og stipendkomitéene gir tilbakemeldinger på at stipendene er et treffsikkert kunstnerpolitisk middel som fører til at flere kunstnere klarer å opprettholde sitt kunstneriske virke. Selv om kunstnere fortsatt er en lavinntektsgruppe så er ikke formålet til stipendene å kompensere for lav inntekt. Det er dermed heller ikke en behovsprøving ved tildeling av stipendene. Det er en stor bredde i ordningene, der det er stipendmottakere fra kunstnere som er i etableringsfasen av sitt kunstnerskap og til kunstnere som er godt etablerte innen sine felt. Statens kunstnerstipend har også stor bredde i kunstfeltene der kunstnere fra nær sagt alle kunstfelt har mulighet til å motta stipend.

I søknadsrunden for 2021 så vi også en økning i søkere som søkte om stipend fra Statens kunstnerstipend for første gang. Det taler for at det flere kunstnere som vanligvis ikke har vært avhengig av stipend har søkt etter hvilke muligheter som finnes for å kunne opprettholde en bærekraftig økonomi. Flere kunstnere som mottok stipendet i 2021

melder også om at det både var nødvendig, men også viktig for motivasjonen til å opprettholde den kunstneriske aktiviteten.

Med 23 kunstnergrupper så favner ordningene et bredt spekter av kunstneriske perspektiv og ytringer. Det er viktig at ingen kunstuttrykk blir utelukket og at det er rom for nye kunstuttrykk som ikke nødvendigvis har en egen stipendkomité. Her er anser utvalget at stipendkomitéen for andre kunstnergrupper er viktig å ha et fokus på med tanke på at dette er kunstnergruppen der kunstnere som ikke faller inn under de øvrige kunstnergruppene kan søke. Det er også viktig å følge med på utviklingen innen alle kunstnergrupper for å kunne fange opp nye og voksende uttrykk. Det er også flere stipendkomitéer som opplever en stor endring for tydelige undergrupperinger som ligger under deres område, og har ytret ønske om tydeligere kvotefordeling for at disse skal ivaretas på en god måte. Blant annet har kunstnergruppen populærkomponister de siste årene meldt om et økende antall søknader innen tekstforfattere. Utvalget har ikke prioritert å vurdere ytterligere oppdeling av kvotefordelingen ved å enten øke antall stipendkomitéer eller øremerke egne stipendkvoter til undergrupperinger. Det vil fortsatt være opp til stipendkomitéene å vurdere fordelingen av de kvoten de har tilgjengelige.

Mangfoldsperspektivet er viktig for nettopp å sikre at det er rom for alle kunstneriske retninger og ytringer. Det ligger også i formålet og tildelingskriteriene at tildeling av stipend skal utelukkende avgjøres av kunstnerisk aktivitet og kvalitet, slik at det ikke vektlegges sosiokulturelle eller demografiske forhold ved tildeling av stipend. Gjennom ordningene og bredden i kunstfeltene representert gjennom alle kunstnerne som mottar stipend bidrar Statens kunstnerstipend til et mangfold av kunstneriske ytringer. Det er likevel viktig å sikre at tilgangen til å søke om stipend er tilgjengelig for alle grupperinger i befolkningen.

Fremtidsutsikter

Dansekunstner Carl Aquilizan fikk midler Kulturrådets ordning for fri scenekunst i 2021 for prosjektet Flower Boy. I 2022 får han arbeidsstipend for yngre nyetablerte kunstnere. Foto: Joshua Jacob.

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Årsaken til økning i søknader til statens kunstnerstipend er nok sammensatt. På den ene siden kan dette gi en indikasjon på et større behov, men noe av økningen kan muligens også i 2021 skyldes oppmerksomheten rundt tiltakene som følge av pandemien og dermed gjort flere kunstnere klar over muligheten til å kunne søke stipend.

Kunstnerøkonomien er en blandingsøkonomi der kunstnere ofte er avhengig av flere ulike inntektsstrømmer for å kunne ha en inntekt til å leve av. De to siste årene har vært svært krevende for mange kunstnere. På kort sikt ble det fort klart at de utøvende kunstnerne ble hardt rammet da flere planlagte arrangement ble avlyst eller fikk en sterk begrensning i muligheten til å ha publikum. De skapende kunstnerne er også avhengig av at kunsten skal konsumeres og omsettes.

Med et økende antall søknader og nye rutiner for å følge kravene i forskriften legger det også et større arbeidspress på sekretariatet der det blir mindre tid til ønsket

utviklingsarbeid. Det er også et større press på stipendkomitéene da arbeidsmengden øker. Både gjennom økt antall søknader, men også som følge av krav i forskriften.

Organisering, utvalg og komiteer

Utvalget for Statens kunstnerstipend. (Foto: Geir Mogen)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Statens kunstnerstipend har normalt 6 ulike ordninger som har årlig utlysning. For 2020 ble det også opprettet en egen midlertidig stipendordning med egen utlysning. Formålet til de ulike stipendordningene er gitt i Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere.

Arbeidsstipend

Arbeidsstipend skal gi kunstnere anledning til å videreutvikle sitt kunstneriske virke og til å kunne ha kunstnerisk aktivitet som sin hovedbeskjeftigelse. Arbeidsstipend skal også kunne gis til omskolering til annen kunstnerisk virksomhet.

Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere

Arbeidsstipendet skal gi yngre/nyetablerte kunstnere i etableringsfasen anledning til å utvikle seg kunstnerisk og sette dem bedre i stand til å leve av sitt virke som kunstner.

Diversestipend

Diversestipend skal være et bidrag til den enkelte søkers kunstneriske virksomhet. Det kan bl.a. gis støtte til etablering, kurs, reiser, studier, fordypning, materialer, utstyr, markedsføring, konsulentbistand osv. Det gis ikke støtte til ordinær utdanning, prosjekter eller utgifter man har hatt før tildelingsåret.

Diversestipend for nyutdannede kunstnere

Diversestipend for nyutdannede kunstnere skal bidra til å lette overgangen til yrkeslivet for kunstnere som har gjennomført kunstutdanning på bachelor- eller masternivå. Formålet for diversestipend gjelder tilsvarende.

Stipend for etablerte kunstnere

Stipend for etablerte kunstnere skal gi kunstnere anledning til å utvikle sitt kunstneriske virke over en lengre periode og til å kunne ha kunstnerisk aktivitet som sin hovedbeskjeftigelse.

Stipend for seniorkunstnere

Stipend for seniorkunstnere skal sikre mottakerne økonomisk trygghet, slik at de kan ha kunstnerisk aktivitet som sin hovedbeskjeftigelse.

Stipendordningenes og utvalgets organisering, rammer og oppnevning, herunder stipendkomiteene

Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere (Utvalget) har fem medlemmer som oppnevnes av Kulturdepartementet for fire år av gangen. To av de fem faste medlemmene oppnevnes etter innstilling fra Kunstnernettverket. Medlemmene oppnevnes med personlige varamedlemmer og kunstnerrepresentantene oppnevnes med to varamedlemmer hver. Utvalget som virket fram til og med 2021 ble oppnevnt for fire år fra 1. januar 2018.

Utvalget tildeler stipend etter innstilling fra 23 sakkyndige stipendkomiteer.

Stipendkomiteene består av minst tre medlemmer og oppnevnes av kunstnerorganisasjonene med unntak av stipendkomiteen for andre kunstnergrupper som oppnevnes av Utvalget. Stipendkomiteene foretar den kunstfaglige vurderingen av søknadene og innstiller til Utvalget som fatter vedtak. Ifølge forskriften for Statens kunstnerstipend skal bare kunstnerisk kvalitet og aktivitet vektlegges ved tildeling. Det er utarbeidet egen veiledning for stipendkomiteenes arbeid, blant annet for å sikre at arbeidet følger bestemmelsene i forskriften og forvaltningslovens bestemmelser om

habilitet, taushetsplikt og veiledningsplikt. Samlet har stipendkomiteene ca. 120 medlemmer.

Avsetning 2021 til ordningene som ligger under Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere

Ordning	Tildelt i 2021
Arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere	273 056
Diversestipend	15 995
Diversestipend for nyutdannede kunstnere	16 887
Garantiinntekt og langvarige stipend	158 340
Totalt	464 278

Tall i tusen kroner.

Bevilgningen på Kap. 321 omfatter også midler til statsstipend (post 71), nordisk forfatterstipend, æresstipend og æreslønn og vederlag til stipendkomiteene (post 73). Disse ordningene administreres av fagadministrasjonen.

Omfang Kulturrådets sekretariatsfunksjon

Sekretariatet for Statens kunstnerstipend utgjør omtrent 4 årsverk og er en del av Kulturrådets fagadministrasjon. Sekretariatet administrerer utlysinger og søknader, veileder søkere og stipendkomiteer, legger til rette for utvalgets behandling av saker og følger opp utvalgets vedtak. Sekretariatet behandler også saker som er delegert av utvalget, f.eks. kortere permisjonssøknader og søknader om omdisponering. Sekretariatet administrerer utbetalinger av stipendene og følger opp rapporter fra stipendmottakere.

Utvalget

Trude Gonnæs Ugelstad, Oslo (f. 1967). Kunstnerisk direktør, Sørlandets Kunstmuseum

Vara: Geir Are Johansen, direktør Museum Nord

Ande Somby, Tromsø, (f. 1958). Førsteamanuensis ved juridisk fakultet, Universitetet i Tromsø

Vara: Ida Gjessing, jurist

Sigrid Røyseng, Oslo (f. 1972). Professor ved Norges musikkhøgskole og professor II ved Handelshøyskolen BI

Vara: Stine Baumann, jurist

Renée Rasmussen, Son (f. 1968) Musiker og LO Stat sekretær

Vara: Monica Borg Fure, skuespiller og prosjektleder Talent Norge

Sigmund Løvåsen, Svartskog (f. 1977) forfatter og dramatiker

Vara: Ebba Moi, visuell kunstner

Årsrapport 2021 Fond for lyd og bilde

ÅRSRAPPORT 2021: FOND FOR LYD OG BILDE

Styreleders beretning

Styreleder for Fond for lyd og bilde Susanne Næss Nilsen. (Foto: Geir Mogen.)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

2021 har vært et ekstraordinært første år som styreleder og for et nyoppnevnt styre i Fond for lyd og bilde. Vi har kjent på alvoret i den dramatiske situasjonen for kunstfeltet og opplevd at fondets arbeid har vært en viktig del av den finansielle infrastrukturen for en bransje i delvis lockdown på andre året.

Ordningene i fondet er en egen nisje innen virkemiddelapparatet. Vi skal ivareta alle rettighetshavere, også de med åpenbart kommersielt potensiale, som har svært få andre faste ordninger å søke. Våre ordninger ivaretar derfor en stor bredde innen kunstuttrykkene og skal være relevante for et stadig større mangfold i kunstfeltene.

Det nye styret har hatt den nye strategi som et viktig arbeidsdokument. Strategien gir veivalg for perioden 2021-2023 og bidrar til prioritering av fondets mange oppgaver. En viktig sak vi venter en avklaring på, er om forskriften for FLB må endres for å innfri kravene for kollektive kompensasjonsordninger i EØS-avtalen. Vi må være oppmerksomme på hvilke konsekvenser dette kan få for rettighetshaverne og fondet.

Samtidig med det ordinære arbeidet i organisasjonen har styret igangsatt et arbeid for å øke bevissthet og kunnskap om hvordan fondet bedre kan imøtekomme det store mangfoldet i kultursektoren. Et felles webinar høsten 2021 der vi, for første gang, samlet fagutvalg og styre, var en viktig milepæl i mangfoldsarbeidet som følges opp i de enkelte fagutvalg og i styret.

Tildeling av ekstraordinære midler har vært helt avgjørende for å kunne bidra best mulig til en bransje i krise. Med 40 millioner kroner i stimuleringsmidler i 2021 har FLB nærmest hatt en dobling av fondsmidlene. Det har gjort det mulig å bidra til å realisere nesten dobbelt så mange prosjekter enn normalt.

Styret er overbevist om at kanaliseringen av ekstraordinære midler gjennom de eksisterende tilskuddsordningene i fondet har vært en effektiv og treffsikker måte å forvalte disse midlene på. Dette er erkjennelse av at våre ordninger er godt kjent og at de treffer mange behov, også i en pandemi. FLB har sørget for en god fordeling blant alle kunstuttrykk som fondet ivaretar. Rettighetshavere og produsenter fra alle bransjer har hatt stort behov for stimuleringsmidlene og vi ser ingen endring i behovet, når vi ser noen år fram i tid.

Tildelingene i 2021 viser at mer midler i fondet har gjort det mulig å ivareta et større mangfold og mer bredde ved tildelingene. Dette er i tråd med styrets arbeid for økt bevissthet om mangfold. Vi ser at flere nye stemmer og små profesjonelle aktører når opp i konkurransen mot de mer etablerte og større aktørene. Generelt er det gjerne de små aktørene som søker midler fra fondet og det er også de som trenger ekstra drahjelp for å komme seg gjennom krisen.

Pandemien har preget året på alle nivåer i fondet. Styrets oppgave er å sikre at ordningene Fond for lyd og bilde treffer behovene i kunstfeltene, bidrar til å bygge sterke kunstnerskap og øke inntektene av kunstnerisk arbeid. Søkermønsteret i visse

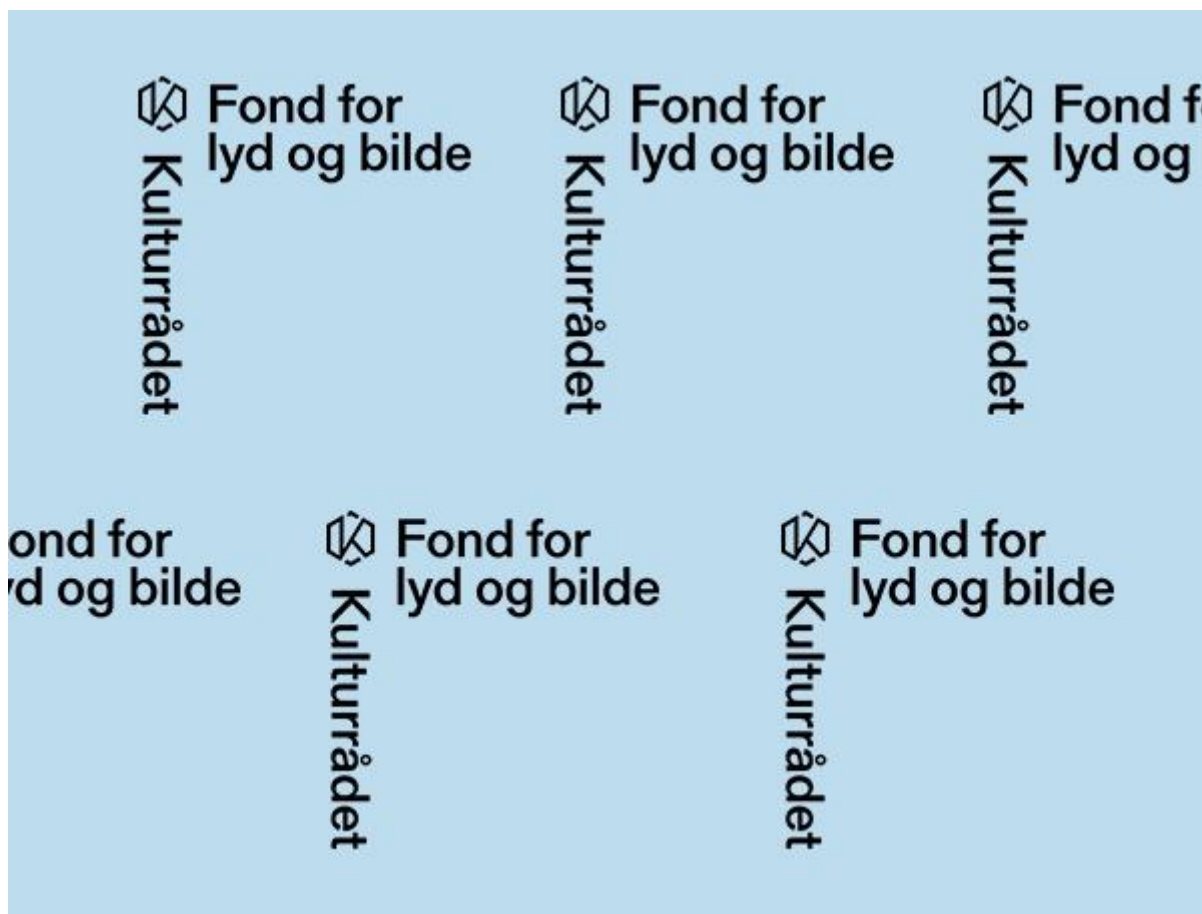
ordninger er i endring og fagutvalgene har hatt en betydningsfull oppgave med å gjøre kloke faglige vurderinger og levert viktig informasjon til styret gjennom hele året.

Det er ingenting som tyder på at vi er ferdig med pandemiens fortsatte benspenn for kulturbransjen. Det hviler et særlig ansvar på oss slik at nye generasjoner, som har hatt svært vanskelige vilkår i disse årene, kan få fotfeste.

Det har på alle måter vært et ekstraordinært og hektisk år med stort arbeidspress. Jeg vil gjerne takke administrasjonen, styret, fagutvalg og våre samarbeidspartnere som har bidratt til å se løsninger i en svært krevende tid.

Susanne Næss Nielsen
Styreleder

Styre og fagutvalg

Publisert 30.06.2022
Sist endret 04.11.2022

Styret i FLB oppnevnes av Kulturdepartementet hvert tredje år og har syv medlemmer med personlig vara. Styreleder med vara oppnevnes direkte av departementet. Øvrige medlemmer oppnevnes etter forslag fra produsent-, opphavsrett- og utøverorganisasjonene. Nåværende styre ble oppnevnt i februar 2021 og gjelder for perioden 2021-2023.

Styrets medlemmer 2021-2023

Susanne Næss Nielsen, Hammerfest (f. 1971), styreleder, oppnevnt av Kulturdepartementet. Direktør for Davvi – Senter for scenekunst.

Vara: Mathias Tadesse Gebremichael, Oslo (f. 1991). Forretningsadvokat i Ecit Law. Tidligere DJ og danser.

Representanter for produsentorganisasjoner

Gary Cranner, Stavanger (f. 1972). Film. Produsent i Mer Film AS.

Vara: Åshild Ramborg, Oslo (f. 1982). Film. Produsent i Qvisten Animation AS.

Kristine Knapskog, Stord/Bergen (f. 1980). Musikk. Labelmanager. Produsent i Karisma & Dark Essence Records.

Vara: Tomas Linnes, Oslo (f. 1970). Musikk. Daglig leder og produsent i Naxos Norge.

Representanter for opphavsrettsorganisasjoner

Tove Bøygard, Oslo/Ål (f. 1966). Musikk. Musiker, låtskriver og sanger.

Vara: Samsaya Sampda Sharma, Oslo (f. 1979). Musikk. Låtskriver og sanger.

Farhad Kalantary, Nesodden (f. 1962). Visuell kunst. Billedkunstner og kurator.

Vara: Caroline Kaspara Palonen, Harstad (f. 1984). Litteratur og visuell kunst. Forfatter og billedkunstner.

Representanter for utøverorganisasjoner

Thomas Talawa Prestø, Nittedal (f. 1982). Scenekunst. Danser, koreograf og kunstnerisk leder i Tabanka Dance Company.

Vara: Susanne Hætta, Vadsø (f. 1975). Visuell kunst og litteratur. Samisk fotograf, kunstner, journalist og forfatter.

Emilie Blichfeldt, Oslo (f. 1991). Film. Regissør, manusforfatter og skuespiller.

Vara: Torfinn Iversen, Sortland/Oslo (f. 1985). Film. Regissør og manusforfatter.

Fagutvalg

Det er 11 oppnevnte fagutvalg i FLB, ett utvalg knyttet til hver tilskuddsordning som fondet forvalter. Seks av fagutvalgene oppnevnes av styret etter forslag fra produsent-, opphavsrett- og utøverorganisasjonene. Disse fagutvalgene vurderer søknader til de seks prosjektstøtteordningene og innstiller til styret som fatter vedtak. Hvert fagutvalg består av 3-4 medlemmer som oppnevnes for en periode på to år.

I tillegg oppnevner styret fem underutvalg av styret, der medlemmer velges fra styret og de oppnevnte fagutvalgene. Underutvalgene vurderer søknader til de fem ordningene som styret selv har opprettet og innstiller til styret for vedtak. Oppnevningsperioden for styrets underutvalg avhenger av medlemmenes oppnevningsperiode i styre eller fagutvalg og styret kan endre sammensetning i underutvalgene ved behov.

Samlet er det 67 verv i FLB, fordelt med 44 oppnevnte medlemmer i fagutvalgene og 23 medlemmer i styrets underutvalg. Nåværende fagutvalg ble oppnevnt i 2020 for

perioden fra høsten 2020 til og med våren 2022. Nye fagutvalg for høsten 2022 til og med våren 2024 skal oppnevnes våren 2022.

Kulturrådets sekretariatsfunksjon

Sekretariatet for FLB er en del av Kulturrådets fagadministrasjon med kontor i Trondheim og utgjør tre årsverk. Sekretariatet forbereder saker til styret og følger opp de vedtak som styret fatter. Sekretariatet er utvalgssekretær for fagutvalgene og legger til rette for fagutvalgenes vurderingsarbeid og bistår ved å forberede og gjennomføre utvalgsmøtene. Øvrige sekretariatsoppgaver omfatter blant annet å administrere utlysninger og søknader, veilede søkere, administrere utbetaling av tilskudd og å følge opp rapporter fra tilskuddsmottakere.

Fondets formål og virkemidler

Plateselskapet Crispin Glover Records søkte støtte gjennom Markedsføring av musikkutgivelser til utgivelse av albumet «Visions» av bandet Soup. Stillbilde fra film som viser hologram-lakken på album-coveret. (Foto Lasse Hoile)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Fond for lyd og bilde skal fremme produksjon og formidling av innspillinger av lyd- og filmopptak og fordeles til beste for rettighetshavere innenfor musikk, scene, film og billedkunst. Fondet er i tillegg en kollektiv kompensasjon til rettighetshavere for den lovlige kopiering av deres kunstverk som skjer til privat bruk.

Som kollektiv kompensasjonsordning skal fondet bidra til at bransjen som helhet skal kunne skape og formidle ny kunst. Tilskuddsordninger som fremmer profesjonell produksjon og markedsføring av kunstprosjekter gir fondet en unik signatur og bidrar til levedyktige betingelser for rettighetshavere, utøvere og produsenter.

Opphavsmenn, utøvende kunstnere og produsenter som bor og hovedsakelig har sitt virke i Norge kan søke.

Det er 11 tilskuddsordninger i FLB. De fleste ordningene har to søknadsfrister i året, mens ordningene for markedsføring og gjenopptakelse, som tidligere har hatt tilnærmet løpende søknadsfrist, fikk fire faste frister i 2021.

- Prosjektstøtte fonogram gjelder tilskudd til innspilling, produksjon og formidling av et fremtidig album, en singel eller en serie singler med samme artist innen alle musikksjangre.
- Prosjektstøtte musikk gjelder tilskudd til komponering av musikk innen alle sjangre og til konserter og turnévirksomhet i og utenfor Norge.
- Prosjektstøtte kortfilm og dokumentarfilm gjelder tilskudd til produksjon og ferdigstilling av kortfilm og dokumentarfilm.
- Prosjektstøtte tekst gjelder tilskudd til tekst til musikk og til manus for teater og audiovisuelle produksjoner innen alle formater.
- Prosjektstøtte scene gjelder produksjon og markedsføring av nye scenekunstforestillinger.
- Prosjektstøtte billedkunst gjelder tilskudd til produksjon, formidling og markedsføring av digital kunst, videokunst og fotografi. I tillegg kan det søkes tilskudd til performance og lydkunst som inngår i kategoriene for ordningen.
- Prosjektstøtte diverse gjelder tilskudd til sjangeroverskridende prosjekter som dekker to eller flere av kunstområdene innenfor Prosjektstøtteordningene.
- Norsk musikk i audiovisuelle produksjoner gjelder tilskudd til produksjon av ny norsk originalmusikk i alle formater av audiovisuelle produksjoner.
- Markedsføring av musikkutgivelser gjelder tilskudd til markedsføring av allerede produsert musikkutgivelse innen alle sjangre. Det kan også søkes tilskudd til produksjon av musikkvideo.
- Markedsføring av kortfilm og dokumentarfilm gjelder tilskudd til markedsføring av ferdig produsert kortfilm og dokumentarfilm.
- Gjenopptakelse av sceneforestillinger gjelder tilskudd til gjenopptakelse og markedsføring av ferdig produserte sceneforestillinger.

Økonomi, aktiviteter og resultater

Frikar mottok tilskudd til gjenopptakelse av sceneforestilling av "Skaut" i 2021. (Foto.

Antero Hein)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Året i tall

[Se oversikt over søknader og tildelinger for Fond for lyd og bilde](#)

[2019-2021](#)

[Se geografisk fordeling av søknader og tildelinger for Fond for lyd og](#)

[bilde 2019-2021](#)

Se fordeling av søknader og tildelinger per tilskuddsordning Fond for lyd og bilde 2019-2021

Fordeling per felt 2021

	Antall søknader	Antall tildelinger	Tildelingsprosent	Søknads sum	Tildelt sum	Tildelt prosent
Billedkunst	131	52	40 %	11 661 899	4 087 000	35 %
Film	224	78	35 %	47 193 211	16 363 000	35 %
Fonogram	1 107	300	27 %	91 017 209	21 455 000	24 %
Gjenopptakelse av sceneforestillinger	146	53	36 %	12 638 510	3 473 360	27 %
Markedsføring av kortfilm og dokumentarfilm	120	40	33 %	9 240 141	2 740 000	30 %
Markedsføring av musikkutgivelser	377	108	29 %	27 643 181	6 463 220	23 %
Musikk	501	168	34 %	41 552 622	11 363 000	27 %
Norsk musikk i audiovisuelle produksjoner	38	23	61 %	4 495 617	1 809 000	40 %
Prosjektstøtte diverse	124	31	25 %	19 444 619	3 573 000	18 %
Scene	253	83	33 %	31 064 625	8 623 000	28 %
Tekst	260	69	27 %	21 508 767	5 020 420	23 %
Totalt	3 281	1 005	31 %	317 460 401	84 970 000	27 %

Tildelinger fordelt på ordinær budsjетtramme og stimuleringsmidler 2021

**Ordinær Tildelin Stimulerin Tildelinger stimu Tidel
budsjett ger gsmidler leringsmidler inger
ramme ordinær budsjett samle
ramme t**

Billedkunst	2 514 000	2 514 000	1 683 000	1 573 000	4 087 000
Film	9 847 000	9 847 000	6 516 000	6 516 000	16 363 000
Fonogram	10 161 000	10 161 000	11 294 000	11 294 000	21 455 000
Gjenopptakelse av sceneforestillinger	1 944 000	1 944 000	1 252 000	1 529 360	3 473 360
Markedsføring av kortfilm og dokumentarfilm	1 534 000	1 534 000	908 000	1 206 000	2 740 000
Markedsføring av musikkutgivelser	3 785 000	3 785 000	2 386 000	2 678 220	6 463 220
Musikk	5 952 000	5 952 000	5 411 000	5 411 000	11 363 000
Norsk musikk i audiovisuelle produksjoner	1 023 000	1 023 000	786 000	786 000	1 809 000
Prosjektstøtte diverse	1 329 000	1 329 000	2 351 000	2 244 000	3 573 000
Scene	4 323 000	4 323 000	4 656 000	4 300 000	8 623 000
Tekst	2 558 000	2 558 000	2 757 000	2 462 420	5 020 420
Totalt	44 970 000	44 970 000	40 000 000	40 000 000	84 970 000

Hoved- og sektorfordeling 2021

Sektor fordeling **Stimuleringsmidler februar 2021** **Stimuleringsmidler september 2021** **Total budsjettramme**

		februar 2021	september 2021	Total budsjettramme
Billedkunst	2 514 000	353 000	1 330 000	4 197 000
Film	9 847 000	1 527 000	4 989 000	16 363 000
Fonogram	10 161 000	3 401 000	7 893 000	21 455 000
Gjenopptakelse av sceneforestillinger	1 944 000	203 000	1 049 000	3 196 000
Markedsføring av kortfilm og dokumentarfilm	1 534 000	87 000	821 000	2 442 000
Markedsføring av musikkutgivelser	3 785 000	456 000	1 930 000	6 171 000
Musikk	5 952 000	1 471 000	3 940 000	11 363 000
Norsk musikk i audiovisuelle produksjoner	1 023 000	97 000	689 000	1 809 000
Prosjektstøtte diverse	1 329 000	739 000	1 612 000	3 680 000
Scene	4 323 000	900 000	3 756 000	8 979 000
Tekst	2 558 000	766 000	1 991 000	5 315 000
TOTALT	44 970 000	10 000 000	30 000 000	84 970 000

Økonomi

Stortinget fastsetter budsjettrammen for FLB hvert år gjennom budsjettvedtaket og Kulturdepartementet fastsetter hovedfordelingen av budsjettrammen.

I 2021 var den ordinære budsjettrammen i FLB på 44,97 millioner kroner, en økning på 1.010.000 kroner og 2,3 prosent fra 2020. I tillegg ble fondet tildelt 40 millioner kroner i stimuleringsmidler, fordelt med 10 millioner kroner våren 2021 og 30 millioner kroner

høsten 2021, som del av regjeringens stimulering av kultursektoren gjennom eksisterende tiltak og ordninger. Samlet budsjetttramme i 2021 var på 84,97 millioner kroner, som ga en samlet økning på 93,3 prosent fra 2020.

Styret la til grunn at søknadsbeløpet kunne gi et bilde på behov i kunstfeltene og fordelte stimuleringsmidlene på ordningene etter andel av samlet søknadsbeløp i mottatte søknader ved søknadsfristene 2. februar og 2. september 2021. Noen fagutvalg valgte å disponere alle stimuleringsmidlene i vårens tildelingsrunde for å imøtekomme behovene i kunstfeltet og stimulere til aktivitet i nedstengingsperioden. Andre valgte å overføre noen av vårens stimuleringsmidler for å sikre at det også var ekstra midler tilgjengelig for høstens tildelingsrunde.

Søknader og tildelinger

FLB behandlet 3.281 søknader og tildelte 1005 bevilgninger i 2021. Dette var en økning på 287 søknader på 8 % og 326 tildelinger med 48 % fra 2020.

Størst prosentvis økning i antall søknader hadde ordningen Markedsføring av kortfilm og dokumentarfilm med 53 %, etterfulgt av Gjenopptakelse av sceneforestillinger med 28% og Prosjektstøtte tekst med 23 %. Tre ordninger hadde nedgang i søknadene, Prosjektstøtte billedkunst med -15 %, Norsk musikk i audiovisuelle produksjoner med -15 % og Prosjektstøtte musikk med -7 %.

Tildelingsprosenten basert på søknadssum var i 2021 på 27 %, fordelt med 16 % våren og 44 % høsten. Den store forskjellen for vår og høst skyldes forholdet mellom søknadsmengde og budsjetttramme. Søknadsmengden fordelte seg med 60 % på våren og 40 % på høsten, mens for budsjetttrammen var det motsatt, med 34 % på våren og 66 % på høsten. Til sammenligning var tildelingsprosenten i 2020 på 23 %.

Styre og fagutvalg

Det nye styret ble oppnevnt 1.2.21 og gjennomførte 6 ordinære styremøter, 1 ekstraordinært styremøte og 2 ekstraordinære styrevedtak i e-post. De 11 fagutvalgene hadde til sammen 28 utvalgsmøter. Foruten ett fysisk styremøte i Trondheim, ble alle styremøter og fagutvalgsmøter gjennomført som digitale møter.

Styret oppnevnte et nytt Fagutvalg for kortfilm og dokumentarfilm for 2021-2022 og utvidet oppnevningsperioden for dette fagutvalget fra ett til to år fra og med 2022.

Som oppfølging av Strategi for Fond for lyd og bilde 2021-2023, startet styret et langsiktig arbeid om kvalitet og mangfold. I samarbeid med mangfoldskoordinator i Kulturrådet inviterte styret medlemmer i styret og fagutvalgene i FLB til et webinar for å øke kunnskapen og bevisstheten om eget blikk og hvordan mangfoldsperspektivet ivaretas ved kvalitetsvurderinger og tildeling av midler.

Styret startet også diskusjonen om hvordan vurdere og evaluere ordningene i FLB for å sikre god måloppnåelse og godt samspill med øvrig virkemiddelapparat. I sitt innspill til Kulturrådets kunnskapsplan for 2022 viste styret blant annet til behovene for kunnskapsutvikling i som er forankret i styrets strategi. Styret bidro også med innspill om pandemiens konsekvenser i kunstfeltene til gjenoppbyggingsoppdraget.

Styret avventer Kulturdepartementets videre behandling av sak om nødvendige tilpasninger av forskriften for Fond for lyd og bilde til EØS-retten.

Drift av fondet

Arbeidet i sekretariatet var sterkt påvirket av koronapandemien, med et stort press på å opprettholde sikker drift. Det var en betydelig økning i antall henvendelser fra tilskuddsmottakere om behov for endringer i prosjekter. Fondet har utvist romslighet for endringer, utsettelse og nedskalering av prosjekter og tiltak som følge av koronarestriksjonene. Stimuleringsmidlene har gitt en stor økning i antall tildelinger, som igjen gir økt press på henvendelser, veiledning og utbetaling av tilskudd. Dette vil gi ytterligere press ved oppfølging av endringer og rapporter framover.

Virkemidlenes treffsikkerhet

Kortfilmen «Hva er en kvinne?» er regissert og produsert av Marin Håskjold gjennom produksjonsselskapet og filmkollektivet Alternativet Produksjon AS. Den har fått tilskudd fra ordning for markedsføring av kortfilm og dokumentarfilm. (Foto: Marin Håskjold.)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

FLB forvalter tilskuddsordninger til produksjon og formidling av nye kunstverk i det frie feltet innenfor film, musikk, scenekunst, billedkunst og tekst. Som kollektiv kompensasjonsordning bidrar fondet til å styrke kunstnergrupper som helhet og sikrer at rettighetshavere som potensielt kan bli utsatt for privatkopiering av åndsverk, kan søke midler til nye kunstprosjekter og fortsette sitt kunstneriske arbeid.

Fondet skal fremme høy kunstnerisk kvalitet gjennom ordninger som både gir rom for uttrykk med åpenbart kommersielt potensiale og sikrer ytringsrom for nyskapende og utforskende kunst. Gjennom ordninger som fremmer samarbeid på tvers av kunstfelt bidrar også fondet til å bygge sterke kunstnerskap gjennom profesjonalisering og spesialisering i feltet.

Tilpasninger

I 2021 ble lengdekravet for musikkvedlegg fjernet og det ble åpnet for at søkere med begrenset offentlig driftstilskudd kan få tilskudd. Styret skal evaluere effekten av endringene for feltet og fondet når endringene har fungert en stund, men erfaringer så langt tyder på at dette åpner for et større mangfold og sjangerbredde blant søkerne og tildelingene.

Korona

Styret vurderte jevnlig behov for tilpasninger på ordningene og hadde tett dialog med fagutvalgene om hvordan pandemien påvirket kunstfeltene. Fortsatt er prosjekter som fremføres og formidles på fysiske visningsarenaer hardest rammet, med avlyste oppdrag og utsatte forestillinger og konserter. Mange har vært nødt til å tenke nytt om hvordan nå publikum med sine kunstverk og øke inntektene gjennom markedsføring og gjenbruk. Sterk økning i søknader til markedsføringsordningene gjenspeiler økt behov i feltet og ordningene oppleves derfor som viktigere enn noen gang.

Mange søknader var konkret tilpasset restriksjonene, med fleksible og realitetsorienterte planer for nedskalerte og kortreiste prosjekter. Det ble søkt om tilskudd til færre og kortreiste turnéer innenlands med mindre besetninger. Flere prosjekter tok i bruk uterommet til audiovisuelle vandreforestillinger der multiestetiske og interaktive former utforskes. Andre handlet om produksjon og formidling av kunstprosjekter på nye plattformer og digitale nettbaserte løsninger eller møteplasser for debatt og ytringer om kunstprosjekter eller diskurser.

Pandemien har økt det administrative presset på søkerne som må håndtere stadig nye endringer i planleggingen. Samtidig er det et press på å bruke profesjonelle aktører i alle ledd, som blant annet øker utgiftene til profesjonelle PR-byråer i søknader om markedsføring.

Tematisk var det fortsatt et fokus på miljø og klimautfordringer, mens pandemien ble gjenspeilet i prosjekter om blant annet isolasjon og sosial distansering.

Mangfold

Det er generelt rimelig god spredning på sjanger innenfor de ulike kunstuttrykkene og god variasjon på alder og mellom veletablerte kunstnere og nye stemmer.

Kjønnsbalansen i søknadene er også generelt god, selv om det kan være store forskjeller i enkelte ordninger.

Den geografiske fordelingen er kun basert på søkerens bosted, men gjenspeiler ikke bosted for andre medvirkende eller gjennomføringssted for prosjektet. Dette bidrar til et noe upresist bilde på geografisk fordeling.

Andelen søkere som representerer et kulturelt, fenotypisk og etnisk mangfold varierer på de ulike ordningene og for hver søknadsrunde. Dette gjelder også for representasjon av samiske aktører og personer med funksjonsvariasjoner. Flere av fagutvalgene uttrykker bekymring for underrepresentasjon av ulike grupper, som kan indikere hvilke miljøer ordningene er kjent for og oppleves som relevant for. Samtidig understreker utvalgene at søknadsskjemaene ikke gir et godt nok grunnlag for å kunne vurdere representasjon fra ulike grupper. Mangfoldet, eller mangelen på mangfold, innen visse sjangre peker også på en rekrutteringsutfordring som starter lenge før søkere kvaliserer til å søke støtte i FLB.

Fremtidsutsikter

Den norsk-iranske kunstneren Azar Alsharif bor og jobber i Bergen, og ble høsten 2020 invitert til å vise sin utstilling «The Conclusion» på en separatutstilling ved galleriet MELK i Oslo. Hun mottok støtte til frakt av verkene og ny produksjon, gjennom ordningen Fond for lyd og bilde – prosjektstøtte. (Foto: Christian Tunge/MELK)

Publisert 30.06.2022

Sist endret 04.11.2022

Koronapandemien skaper fortsatt stor økonomisk usikkerhet. I gjenoppbyggingsfasen er det avgjørende å stimulere produksjon av ny kunst for å sikre en bærekraftig bransje der det er mulig å utvikle solide kunstnerskap for rettighetshavere i det frie feltet.

Samtidig har koronapandemien rammet formidling av kunst hardt og vist hvor viktig det er at kunsten når ut til publikum. Kunstnerne trenger støtte til å utforske nye veier i markedsføringen av prosjektene. Tilskuddsordningene for markedsføring og synliggjøring av kunstverk og kunstnerskap i Fond for lyd og bilde oppleves derfor som viktigere enn noen gang. Ordningene bidrar til å utvide markedet slik at kunstverk får lengre levetid og når ut til et større publikum nasjonalt og internasjonalt. Dette

gjenspeiles i en betydelig økning i antall søknader til disse ordningene i 2021 og vi forventer ytterligere press på disse framover.

Det er fortsatt nødvendig med ekstra midler i fondet for å kunne imøtekomme behovene i bransjen. Stimuleringsmidlene i 2021 har vært helt avgjørende for å møte behovene til en bransje i krise.

God kjennskap til underrepresenterte grupper og barrierer som kan hindre rettighetshavere fra å søke og få tilskudd fra fondet, er viktig. Det er også behov for jevnlig diskusjoner om ulike kvalitetsforståelser innenfor de enkelte kunstfelt og hvordan kvalitetskriteriene ivaretar mangfoldet. Det er derfor avgjørende at fagutvalgene som forvalter kvalitetskriteriene representerer og gjenspeiler et bredere mangfold i kunstfeltet. Dette vil bidra til nødvendig maktspredning og begrense forskjellsbehandling.

Dialog og erfaringsutveksling med kunstfeltet og bransjeaktører vil være særdeles viktig i årene framover.

Fjerning av bo- og virkekravet fra forskriften til Fond for lyd og bilde for å innfri kravene for kollektiv kompensasjonsordning i EØS-avtalen, vil få konsekvenser for forvaltning av fondet og for rettighetshavere i Norge og land i EØS/EU.

Klimautfordringene vil kreve endringer i produksjon, formidling og distribusjon av kunst. Dersom søkerne skal få anledning til å prøve ut nye og mer bærekraftige modeller må det forventes økte produksjonskostnader. Dette er noe FLB ikke kan imøtegå innen ordinær budsjetttramme.

Del 6 Årsregnskap

Norsk kulturråd

Ledelseskomentarer til årsregnskapet for Norsk kulturråd 2021

Formål

Norsk kulturråd ble opprettet i 1965 og er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet. Virksomheten fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Ifølge lov om Norsk kulturråd §1 er formålet med virksomheten «å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig.»

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kultur- og likestillingsdepartementet i instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Norsk kulturråd. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Kulturrådets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

Det er fire vesentlige endringer i Kulturrådets portefølje i 2021:

1. Statens stipend og garantiinntekter for kunstnere har inntil 2020 levert eget årsregnskap, men inngår fra 1.1.2021 i driftsregnskapet til Kulturrådet. I regnskapet for 2021 har vi inkludert 2020-tallene for Statens stipend og garantiinntekter for kunstnere for å sikre et godt sammenligningsgrunnlag. Disse ble i fjor levert i eget regnskap.
2. Utgiftene til stimulerings- og kompensasjonsordningene knyttet til pandemien har økt vesentlig. I 2021 har det også inkludert et gjenoppbyggingsoppdrag.
3. Kulturrådet fikk overført ansvaret for forvaltning av tilskudd på kap. 320, post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m., post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m. og post 76 Tilskudd til amatørteaterformål.
4. Kulturrådet fikk også overført ansvaret for forvaltning av den nye forsikringsordningen for innlånt kunst, jf. kap. 328, post 78.

I 2021 har Kulturrådet samlet disponert tildelinger på utgiftssiden med 5,126 mrd. kroner, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Nivået i 2020 var på 3,88 mrd. kroner. Økningen skyldes nye forvaltningsoppgaver og koronaordninger.

Hovedårsakene til mindreforbruket er utsatte utviklingsoppgaver knyttet til nytt saksbehandlingssystem og videreutvikling av internkontrollsystem, samt lavere utgifter knyttet til reise, kompetanseutvikling, drift av kontorlokaler m.m. som følge av tiltak fra helsemyndighetene i forbindelse med Covid-19. Kulturrådet har i 2021 hatt meget begrenset kapasitet til utviklingsoppgaver på grunn av håndteringen av koronaordningene. I tillegg har det vært høyere EU-refusjoner og andre inntekter.

Kulturrådet fikk økt bevilgning i 2021 på kap. 0325 post 01 på 2 millioner kroner, som var et resultat av nye oppgaver knyttet til forvaltningen av øremerkede tilskudd på Kultur- og likestillingsdepartementets

budsjett. Midlene var avsatt til ansettelse av nye medarbeidere. Bevilgningen kom i slutten av mai 2021 og Kulturrådet rakk ikke å rekruttere nye medarbeidere derfor ansettelse vil skje i 2022.

Kulturrådet forvalter spillemidler til kulturformål, og har anledning til å nytte inntil 10% av tildelte spillemidler til administrasjon. Kulturrådet benyttet fullmakten og tok ut 5% til administrasjon og utgifter på til sammen 1,7 millioner kroner til forvaltningen av spillemiddelordningene er refundert ved overføring fra tildelte spillemidler. Refusjonen er inntektsført på kap. 3320 post 01.

Kulturrådet har i 2021 disponert 1 million kroner på kap. 0325, post 21 til følgeevaluering av satsingen på kulturell og kreativ næring, inkludert Kreativt Norge, 1 million kroner til evaluering av festivalfeltet og 4 millioner kroner til gjenoppbyggingsoppdraget. I tillegg 180 000 kroner til videre oppfølging av undersøkelser gjennomført i 2019 og 2020 Musea i samfunnet – Tillit, ting og tid. Videre er det på denne posten utgiftsført øremerkede midler til forskningsprogrammet Kunst, kultur og digitalisering.

Artskontorapporteringen viser at netto rapporterte utgifter til drift og investeringer eksklusive utbetalinger av tilskudd, var totalt 231,3 millioner kroner i 2021. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kr 145,2 millioner, mot 132,7 millioner kroner i 2020, av dette cirka 9 millioner kroner til ekstra ressurser som forvaltet koronaordningene, det vil si en reell økning var på 2,6%. Virksomheten har i 2021 betalt inn pensjonspremie til SPK hvor arbeidsgivers andel av pensjonspremien er på 12 prosent.

Andre utbetalinger til drift beløp seg samlet til 95,4 millioner kroner i 2021, mot 72,6 millioner kroner i 2020. Økningen fra 2020 skyldes økte konsulentutgifter og økte kjøp av fremmede tjenester. Disse økte med 22,5 millioner kroner. Hovedårsaken til økningen er drevet av innkjøp knyttet til forvaltningen av koronaordningene inkludert gjenoppbyggingsoppdraget (23,3 millioner). Andre vesentlige poster her er knyttet til leveranser innen Ovasjonsprogrammet (2,1 millioner), Nasjonal koordinator mangfold (2,1 millioner), Kunst i tall (1,3 millioner), Stimulab (1,6 millioner),

Tilskuddsforvaltning og overføringer til statlige fond beløp seg i 2021 til kr 4 091,6 millioner, mot kr 2 725,0 millioner i 2020, jf. opplysninger i note 7. Forvaltning og utbetaling av tilskudd skjer i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, kapittel 6 Forvaltning av tilskuddsordninger. Denne økningen skyldes først og fremst tiltakene knyttet til kompensasjons og stimuleringsordningene i forbindelse med Covid-19, samt at Kulturrådet fra 2021 fikk delegert ansvaret for den administrative forvaltningen av tilskudd på kap. 0320 og postene 74, 75 og 76.

Det ble i 2021 utbetalt samlet kr 1 275 788 til ulike investeringer, dette utgjør en økning på nesten 0,6 millioner sammenlignet med 2020 jf. note 5. Årets investeringer gjelder i hovedsak utskifting av skjermer, PCer og dokkingstasjoner i tillegg er det foretatt noe innkjøp av inventar.

Mellomværende med statskassen utgjorde 31.12.21 kr 20 845 966. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer årsregnskapet for Kulturrådet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert, men vil ventelig foreligge innen utløpet av andre kvartal. Beretningen vil bli publisert på Kulturrådets nettsider så snart dokumentet foreligger.

Oslo, 15. mars 2022

Kristin Danielsen

Direktør, Norsk kulturråd

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Norsk kulturråd er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- (a) Regnskapet følger kalenderåret.
- (b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- (c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- (d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “Netto rapportert til bevilgningsregnskapet” er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Kulturrådet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva Kulturrådet har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter.

Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Noter viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2021

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merutgift (-) og mindre-utgift
0320	Norsk kulturråd	01	Driftsutgifter	A, B	198 964 000	197 891 378	1 072 622
0320	Norsk kulturråd	51	Fond for lyd og bilde	A	44 970 000	44 970 000	0
0320	Norsk kulturråd	55	Norsk kulturfond	A	875 590 000	875 590 000	0
0320	Norsk kulturråd	71	Statsstipend	A, B	10 640 000	8 492 374	2 147 626
0320	Norsk kulturråd	72	Kunstnerstipend m.m.	A, B	330 329 000	304 189 591	26 139 409
0320	Norsk kulturråd	73	Garantiinntekter og langvarige stipend	A, B	158 340 000	154 112 618	4 227 382
0320	Norsk kulturråd	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	A	324 110 000	324 110 000	0
0320	Norsk kulturråd	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m	A	246 435 000	246 435 000	0
0320	Norsk kulturråd	76	Tilskudd til amatørteaterformål	A	23 030 000	23 029 999	1
0325	Allmenne kulturformål	01	Driftsutgifter	A, B	2 000 000	0	2 000 000
0325	Allmenne kulturformål	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	A, B	9 314 000	4 018 067	5 295 933
0325	Allmenne kulturformål	71	Kulturell og kreativ næring	A, B	14 530 000	14 130 000	400 000
0325	Allmenne kulturformål	77	Stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifb. covid-19	A, B	2 853 100 000	2 120 308 351	732 791 649
0328	Museer m.m.	78	Forsikringsordning - innlånt kunst	A, B	3 000 000	2 181 822	818 178
0337	Kompensasjons- og vederlagsordninger	71	Vederlagsordninger	A, B	452 000	0	452 000
0567	KMD - Nasjonale minoriteter	70	Nasjonale minoriteter	A, B	7 939 000	7 876 524	
0567	KMD - Nasjonale minoriteter	75	Romanifolket/taterne	A, B	23 180 000	6 108 750	
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Nettoføring av mva i staten		0	9 773 204	
Sum utgiftsført					5 125 923 000	4 343 217 679	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Mer-inntekt og mindre-inntekt (-)
3320	Norsk kulturråd	01	Driftsinntekter	B	3 947 000	4 285 221	338 221
3320	Norsk kulturråd	03	Refusjoner EU-midler	B	0	6 269 126	6 269 126
5309	Tilfeldige inntekter - ymse	29	Tilfeldige inntekter, ymse		0	725 462	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Folketrygden - arbeidsgiveravgift		0	70 455 232	
Sum inntektsført					3 947 000	81 735 041	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						4 261 482 639	
Kapitalkontoer							
60047401	Norges Bank KK /innbetalinger					56 820 789	
60047402	Norges Bank KK/utbetalinger					-4 302 513 676	
703815	Endring i mellomværende med statskassen					-15 789 751	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2021	31.12.2020	Endring
703815	Mellomværende med statskassen				-20 845 996	-5 056 245	-15 789 751

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0320.01	4 173 000	194 791 000	198 964 000
0320.51		44 970 000	44 970 000
0320.55		875 590 000	875 590 000
0320.71		10 640 000	10 640 000
0320.72	16 849 000	313 480 000	330 329 000
0320.73		158 340 000	158 340 000
0320.74		324 110 000	324 110 000
0320.75		246 435 000	246 435 000
0320.76		23 030 000	23 030 000
0325.01		2 000 000	2 000 000
0325.21	3 134 000	6 180 000	9 314 000
0325.71		14 530 000	14 530 000
0325.77	2 247 100 000	606 000 000	2 853 100 000
0328.78		3 000 000	3 000 000
0337.71	452 000	0	452 000
0567.70		7 939 000	7 939 000
0567.75	17 992 000	5 188 000	23 180 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
032001		1 072 622		1 072 622	6 607 347			7 679 969	7 679 969	7 679 969
032501		2 000 000		2 000 000				2 000 000		2 000 000
032072	"kan overføres"	26 139 408		26 139 408				26 139 408		26 139 408
032521	"kan overføres"	5 295 933		5 295 933				5 295 933		5 295 933
032577	"kan overføres"	732 791 649		732 791 649				732 791 649		641 657 677
032073	"overslagsbevilgning"	4 227 382		4 227 382						
032071		2 147 626		2 147 626						
032571		400 000		400 000						
032878		818 178		818 178						
033771		452 000		452 000						
056770		62 476		62 476						
056775		17 071 250		17 071 250						

(A) Kapittel og post, (B) Stikkord, (C) Merutgift (-)/mindreutgift, (D) Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter (-), (E) Merutgift (-)/mindreutgifter etter avgitte belastningsfullmakter, (F) Merinntekter/mindreinntekter (-) iht. merinntekstfullmakt, (G) Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning., (H) Innsparinger (-), (I) Sum grunnlag for overføring, (J) Maks. overførbart beløp*, (K) Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mulig overførbart beløp

Mindreutgifter på kap. 0320 post 01 er etter merinntekter beregnet til kr 7 679 969. Beløpet er innenfor 5% av driftsbevilgningen og er søkt overført til neste budsjettermin.

Tildelte budsjettmidler på kap. 0325 post 01 er i sin helhet søkt overført til neste budsjettermin.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Kulturrådet har fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter under post 01 og 03. Merinntektene i 2021 utgjør kr 6 607 347.

Stikkordet «kan overføres»

Kulturrådets bevilgning på kap. 0320 post 72 Kunstnerstipend er gitt med stikkord "kan overføres". Mindreforbruket skyldes permisjoner fra stipendene og forskyvninger av utbetalinger til senere budsjettår.

Det er gitt en bevilgning på kap. 0325 post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter med stikkord "kan overføres". Midlene gjelder igangsatte prosjekter og er søkt overført.

Virksomheten har mottatt tildeling kap. 0325 post 77 Kompensasjonsordninger for arrangører på kultur-, frivillighets- og idrettsfeltet. Midlene er gitt med stikkord "kan overføres" og det er søkt overført deler av beløpet til neste budsjettermin.

Stikkordet «overslagsbevilgning»

Virksomhetens bevilgning på kap. 0320 posts 73 Garantiinntekter og langvarige stipend er gitt med stikkord "overslagsbevilgning".

Det er utbetalt mindre enn bevilget i 2021. Mindreutgifter skyldes endringer i inntektsforholdene til garantiinntektsinnehavere, samt permisjoner fra stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere.

Andre ettårige tilskuddsposter – ikke overførbare midler

Kap. 0320 post 71 Statsstipend

Post 71 Statsstipend viser en mindreutgift på kr 2 147 626 som skyldes stipendidater som går ut som følge av alder eller andre årssaker.

Kap. 0325 post 71 Kulturell og kreativ næring

Posten viser en mindre utgift på kr 400 000 som skyldes at det på bakgrunn av en inkurie i våre systemer ble et tilskudd der kontrakten ble akseptert i 2021 så ble tilskuddet ikke utbetalt før i januar 2022.

Kap. 0328 post 78 Forsikringsordning - innlånt kunst

Post 78 Forsikringsordning viser en mindreutgift på kr 818 178 pga. lite utstillingsaktivitet i sektoren pga. pandemien.

Kap. 0337 post 71 Vederlagsordninger

Posten viser en mindreutgift på kr 452 000.

Tildelinger på andre kapitler enn etatens egne

Kulturrådet har mottatt tildelinger fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på kap. 0567 post 70 og 75. Post 75 har stikkord "kan overføres" og fullmakt gitt i romertallsvedtak for 2021 og kan overføres i sin helhet til påfølgende år.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2021

		2021	2020
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	4 876 653	9 301 886
Salgs- og leieinnbetalinger	1	5 677 693	5 425 572
Andre innbetalinger	1	0	0
Sum innbetalinger fra drift		10 554 347	14 727 458
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	145 172 634	132 651 695
Andre utbetalinger til drift	3	95 364 957	72 578 579
Sum utbetalinger til drift		240 537 591	205 230 274
Netto rapporterte driftsutgifter		229 983 244	190 502 816

		2021	2020
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 275 788	689 160
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	28 977	38 652
Sum investerings- og finansutgifter		1 304 764	727 812
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 304 764	727 812

		2021	2020
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	541 412	403 129
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		541 412	403 129
Tilskudsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	4 091 602 120	2 725 030 477
Sum tilskudsforvaltning og andre overføringer fra staten		4 091 602 120	2 725 030 477
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		184 050	165 100
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		70 455 232	55 987 805
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		9 773 204	12 567 543
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-60 866 078	-43 585 362
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		4 261 482 639	2 872 272 614

	2021	2020
Oversikt over mellomværende med statskassen **		
Fordringer på ansatte	100 000	62 075
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-19 154 664	-5 337 440
Skyldige offentlige avgifter	-37 232	-42 823
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	0	0
Mottatte forskuddsbetalinger	-653 911	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)	435 052	0
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	-1 535 241	261 943
Sum mellomværende med statskassen	8	-5 056 245

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2021	31.12.2020
Innbetalinger fra gebyrer		
	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra Norges Forskningsråd	433 000	175 000
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	3 763 721	7 020 166
Tilskudd fra EU	679 932	2 106 720
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	4 876 653	9 301 886
Salgs- og leieinnbetalinger		
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01 - 29)	3 600	79 961
Konferanseinntekter	84 900	105 190
Refusjoner EU/EØS	5 589 193	5 240 421
Sum salgs- og leieinnbetalinger	5 677 693	5 425 572
Andre innbetalinger		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	10 554 347	14 727 458

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2021	31.12.2020
Lønn	100 346 512	90 564 983
Arbeidsgiveravgift	17 912 552	16 186 781
Pensjonsutgifter*	11 468 728	10 261 408
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 447 145	-3 366 717
Andre ytelser	20 891 987	19 005 240
Sum utbetalinger til lønn	145 172 634	132 651 695
Antall utførte årsverk:	134	126

* Nærmere om pensjonskostnader: Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2021 er 12 prosent og er uendret fra forrige år.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	15 977 711	16 052 859
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	177 797	134 472
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 608 044	1 647 479
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	22 766	23 103
Mindre utstysanskaffelser	516 724	480 948
Leie av maskiner, inventar og lignende	4 416 989	4 042 048
Kjøp av konsulenttjenester	43 916 798	32 283 763
Kjøp av andre fremmede tjenester	22 185 655	11 366 394
Reiser og diett	1 167 616	1 648 050
Øvrige driftsutgifter	5 374 858	4 899 463
Sum andre utbetalinger til drift	95 364 957	72 578 579

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2021	31.12.2020
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter	27 237	37 097
Valutatap	1 740	1 555
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	28 977	38 652

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2021	31.12.2020
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	105 640	44 611
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 170 148	644 549
Sum utbetaling til investeringer	1 275 788	689 160
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2021	31.12.2020
Tilfeldige og andre inntekter (kto. 5309 29 i statens kontoplan)	541 412	403 129
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	541 412	403 129

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2021	31.12.2020
Overføringer til statlige fond	920 560 000	1 051 520 000
Tilskudd til kommuner	132 710 149	16 000
Tilskudd til fylkeskommuner	11 065 000	53 982 214
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	1 937 443 160	80 000
Tilskudd til finansielle foretak	1 414 576	1 032 085 571
Tilskudd til husholdninger 1)	618 501 114	3 680 875
Tilskudd til ideelle organisasjoner	466 865 233	515 301 408
Tilskudd til statsforvaltningen	2 722 888	60 097 896
Tilskudd til utlandet	320 000	8 266 513
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	4 091 602 120	2 725 030 477

1) Av beløpet gjelder følgende stipendutbetalinger fra Statens kunstnerstipend

	31.12.2021	31.12.2020
Statsstipend	8 492 374	3 502 075
Diversestipend	17 044 000	16 387 000
Diversestipend for nyutdannede kunstnere	15 764 500	15 474 300
Eldre fortjente kunstnere	2 940 000	3 220 000
Æreslønn	200 000	200 000
Arbeidsstipend	200 335 238	119 444 104
Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere	62 499 645	42 174 687
Æresstipend	0	0
Stipend for etablerte kunstnere	69 479 073	60 330 043
Stipend for seniorkunstnere	55 718 528	57 061 162
Garantiinntekter	28 915 018	34 360 678
Andrekomiteen	73 059	89 892
COV-vederlagsordninger	0	69 548 294
Stipendskomitevederlag *)	0	3 443 000
Sum stipendutbetalinger	461 461 435	425 235 235

*) Honorar til stipendkomiteen er i 2021 ført under kjøp av andre tjenester

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2021		Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	15 597	0	15 597
Andre fordringer	100 000	100 000	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	115 597	100 000	15 597
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 480 352	0	-1 480 352
Skyldig skattetrekk	-19 154 664	-19 154 664	0
Skyldige offentlige avgifter	-100 118	-37 232	-62 886
Annen kortsiktig gjeld	-3 596 120	-1 754 100	-1 842 021
Sum	-24 331 254	-20 945 996	-3 385 258
Sum	-24 215 657	-20 845 996	-3 369 661

Norsk kulturfond

Ledelseskommmentarer årsregnskapet 2021 Norsk kulturfond

Formål

Norsk kulturfond ble opprettet i 1965 og har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og bidra til at kunst og kultur skapes, bevarer, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig.

Norsk kulturfond forvaltes av Norsk kulturråd (det kollegiale organet). Fondet er nettobudsjettet og regnskapet settes opp i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kulturdepartementet. Jeg mener at regnskapet gir et dekkende bilde av Norsk kulturfonds disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2021 har Norsk kulturfond disponert tildelinger på utgiftssiden på kr 875 590 000 jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Nedgangen fra 2020 da fondets ramme var på kr 1 007 560, skyldes i hovedsak at en rekke tiltak som tidligere mottok driftstilskudd fra Kulturfondet, fra 2021 er overført til nye poster 74 og 75 i statsbudsjettet. Kulturfondet ble i 2021 styrket med 90 millioner kroner av regjeringens stimuleringsmidler til midlertidig styrking av etablerte virkemidler. Disse midlene er regnskapsført i Kulturrådets driftsregnskap.

Bevilgningen for 2021 er i sin helhet disponert. Vedtak om tilskudd blir utbetalt i to omganger, og det stilles krav om regnskap og rapport før siste delutbetaling. Utbetaling av tilskudd skjer ikke nødvendigvis i samme bevilgningsår som det er gitt tilskudd. Norsk kulturråd har i 2021 hatt fullmakt til å omdisponere midler mellom fagkapitlene i fondet.

Forvaltning og utbetaling av tilskudd skjer i henhold til forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond og bestemmelser om økonomistyring i staten. Vedtak om tilskudd fra Norsk kulturfond fattes av Norsk kulturråd (det kollegiale organet) eller det fagutvalget rådet delegerer myndighet til.

Det er i 2021 foretatt avkortninger av tilskudd. Dette har i sum resultert i en fri fondskapital på om lag 32 millioner kroner. Disse midlene vil bli disponert i 2022 gjennom nye vedtak.

Norsk kulturråds fagadministrasjon er sekretariat for Kulturrådet (det kollegiale organet). Utgiftene til sekretariatsoppgavene dekkes innenfor driftsbevilgningen til Norsk kulturråd.

Det er i 2021 gitt fullmakt til å belaste Norsk kulturfond med transportkostnader knyttet til innkjøpsordningene for litteratur, utgifter til FoU-prosjekter og evalueringer, samt utgifter til rådets publikasjoner i Kulturrådets skriftserie eller annen tilsvarende publisering i tilknytning til gjennomførte FoU-prosjekter og evalueringer.

Fondets midler er plassert på oppgjørskonto i Norges Bank. Fondets midler blir oppført i kapitalregnskapet ved månedlig likviditetsrapportering. Endringer i beholdning til kapitalregnskapet utgjorde pr 31.12.2021 kr 42 376 608.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer årsregnskapet for Norsk kulturfond. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert, men vil ventelig foreligge innen utløpet av andre kvartal. Beretningen vil bli publisert på Kulturrådets nettsider så snart dokumentet foreligger.

Oslo, 15. mars 2022

Kristin Danielsen

Direktør, Norsk kulturråd

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapporteringen for Norsk kulturfond

Årsregnskap for Norsk kulturfond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av 17. desember 2019, punkt 8.

Norsk kulturfond ble opprettet ved vedtak i Stortinget i 1965. Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling kan skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år. Konto hos Norges Bank er ikke rentebærende.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til fondsregnskapet.

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen fremkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Bevilgningsrapportering for regnskapsår 2021

Beholdninger rapportert i likvidrapport		Note	Regnskap 2021		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank			334 880 984		
Endringer i perioden			42 376 608		
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank			377 257 592		
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst	Note	2021	2020	Endring
640302	Ordinære fond (eiendeler)		377 257 592	334 880 984	42 376 608
810302	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		377 257 592	334 880 984	42 376 608

Note A Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildelinger
0320	Allmenne kulturformål	55	Norsk kulturfond	875 590 000

Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultat når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt. Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultat viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. Opplysningen fremkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet. Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskudd fondskapital.

Oppstilling av resultat 2021

	Note	2021	2020
Overføringer til fondet			
Overføring fra andre statlige regnskap	1	875 590 000	1 007 560 000
Tilbakebetalinger fra andre			
Tilbakebetaling fra husholdninger	2	1 214 531	3 597 003
Tilbakebetaling fra ideelle organisasjoner	2	91 200	
Tilbakebetaling fra ikke-finansielle foretak	2	8 127 840	
Tilbakebetaling fra kommuner	2	72 000	
Sum overføringer til fondet		885 095 571	1 011 157 003
Overføringer fra fondet			
Overføring til andre statlige regnskaper *)		2 019 455	4 104 166
Overføringer til fylkeskommuner		666 000	1 689 000
Overføringer til husholdninger		143 040 231	151 778 497
Overføringer til ideelle organisasjoner		269 935 966	389 832 268
Overføringer til ikke-finansielle foretak		389 576 205	416 281 762
Overføringer til kommuner		28 914 606	35 183 700
Overføringer til statsforvaltningen		8 508 000	8 836 000
Overføringer til utlandet		58 500	278 000
Sum overføringer fra fondet	3	842 718 963	1 007 983 393
Periodens resultat		42 376 608	3 173 610
Disponering			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital	4	42 376 608	3 173 610

Oppstilling av balanse 2021

	Note	2021	2020
Eiendeler			
Oppgjørskonto i Norges Bank	5	377 257 592	334 880 984
Sum eiendeler		377 257 592	334 880 984
Fondskapital og gjeld			
Opptjent fondskapital		334 880 984	331 707 374
Periodens resultat		42 376 608	3 173 610
Sum fondskapital og gjeld		377 257 592	334 880 984

*) Benyttet fullmakt gitt i tildelingsbrev til å belaste kulturfondet med driftsrelaterte utgifter

Noter til årsregnskap for NKF 2021

Note 1

Fondet finansieres gjennom statlige tilskudd. Tildelt budsjetttramme for 2021 er NOK 875 590 000.

Fondets ramme og fordeling på fagområder

	2021	2020
Tverrgående/allmenne kulturformål	62 907 000	62 346 000
Tidsskrift og kritikk	27 311 000	25 721 000
Visuell kunst	75 757 000	128 552 000
Musikk	351 540 000	394 668 000
Scenekunst	162 717 000	167 765 000
Litteratur	181 974 000	193 439 000
Kulturvern	13 384 000	35 069 000
Totalt	875 590 000	1 007 560 000

Note 2

Tilbakebetalte tilskudd i 2021

Note 3

Tilskuddsutbetalinger per fagområde

	2021	2020
Tverrgående/allmenne kulturformål	83 795 585	88 379 591
Tidsskrift og kritikk	27 549 680	22 012 976
Visuell kunst	51 000 500	129 858 800
Musikk	331 675 883	390 097 680
Scenekunst	155 750 680	159 914 751
Litteratur	179 675 435	183 606 795
Kulturvern	13 271 200	34 112 800
Totalsum	842 718 963	1 007 983 393

Det er i 2021 benyttet fullmakten til å belaste fondet med driftsrelaterede utgifter med kr 2 019 455

Note 4

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen

Note 5

Fondskapitalen per 31.12.2021 er NOK 377 257 592, hvorav NOK 344 469 531 er bundne midler og består av innvilgede tilskudd som ikke har blitt utbetalt. Fri kapital til disponering og som vil bli benyttet senere til nye tilskudd er NOK 32 788 061.

Bundne midler per fagområde

	2021	2020
Tverrgående/allmenne kulturformål	-87 099 785	-80 406 052
Tidsskrift og kritikk	-4 981 044	-3 707 724
Visuell kunst	-18 883 700	-9 873 027
Musikk	-88 686 104	-44 179 220
Scenekunst	-91 903 900	-69 000 987
Litteratur	-42 488 170	-84 137 880
Kulturvern	-10 426 827	-17 750 300
Totalsum	-344 469 531	-309 055 190

Fond for lyd og bilde

Ledelseskomentarer til årsregnskapet 2021 Fond for lyd og bilde

Formål

Fond for lyd og bilde forvalter tilskuddsordninger til produksjon og formidling av nye kunstverk innenfor film, musikk, scenekunst, billedkunst og tekst. Fondet bidrar til å sikre levedyktige betingelser for profesjonelle opphavspersoner, kunstnere og produsenter i det frie feltet. Fond for lyd og bilde skal ivareta alle rettighetshavere, også de med et åpenbart kommersielt potensiale. Ordningene skal fremme høy kunstnerisk kvalitet og være relevante for et stadig større mangfold i kunstfeltene.

Hoveddelen av fondet er satt av til prosjektstøtte innenfor fondets formål. I tillegg til prosjektstøtten er det egne ordninger for tilskudd til markedsføring av musikkutgivelser og kortfilm/dokumentarfilm, gjenopptakelse av sceneforestillinger samt norsk musikk i audiovisuelle produksjoner. Det kan søkes om tilskudd til produksjon og formidling av lydopptak, konsertvirksomhet, komponering, produksjon og formidling av scenekunstforestillinger, manusutarbeidelse og andre former for tekstproduksjon, produksjon og formidling av kortfilm og dokumentarfilm, produksjon og formidling av foto og billedkunst og sammensatte prosjekter som faller innenfor kategoriene ovenfor.

Fond for lyd og bilde er underlagt Kulturdepartementet. Styreleder og personlig varamedlem for styrelederen blir oppnevnt direkte av Kulturdepartementet, mens de øvrige seks medlemmer og varamedlemmer blir oppnevnt av Kulturdepartementet etter innstilling fra produsent-, opphavsrett- og utøverorganisasjonene. Styret foreslår hvert år i begynnelsen av året en hovedfordeling av de midler som er stilt til disposisjon. I hovedfordelingen avsettes en del som disponeres av styret på fritt grunnlag, mens de øvrige midlene avsettes til formål som har tilknytning til henholdsvis opphavsmenn, utøvende kunstnere og produsenter.

Fond for lyd og bilde er en nettobudsjettert virksomhet og fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i tråd med Bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kulturdepartementet. Jeg mener at regnskapet gir et dekkende bilde av Fond for lyd og bildes disponible bevilgning, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2021 har Fond for lyd og bilde disponert en tildeling på utgiftssiden på NOK 44 970 000 jf. bevilgningsrapportering og note A. Bevilgningen for 2021 er i sin helhet disponert.

I tillegg ble 40 millioner kroner tildelt gjennom Fond for lyd og bilde som stimuleringsmidler i forbindelse med pandemien. Tildeling av ekstraordinære stimuleringsmidler har vært helt avgjørende for å kunne bidra best mulig til en bransje i krise. Med 40 millioner kroner i stimuleringsmidler i 2021 har FLB hatt nærmest en dobling av fondsmidlene. Det har gjort det mulig å bidra til å realisere nesten dobbelt så mange prosjekter enn normalt.

Styret har prioritert å styrke allerede eksisterende ordninger fremfor å etablere nye kriseordninger. Styrets vurdering har vært, at opprettelse av nye ordninger på et slikt tidspunkt også kunne medføre økt tiltaksbyrde for kunstnere.

I henhold til Forskrift om tilskudd fra Fond for lyd og bilde, skjer utbetaling av tilskudd normalt i to rater med 50 % av støttebeløpet ved prosjektstart, og de resterende 50 % ved slutføring. Prosjektperioden kan for større prosjekter strekke seg over flere år. Det betyr at det totale tilskuddet ikke alltid utbetales i bevilgningsåret. Før siste rate av tilskuddsbeløpet kan utbetales, må tilskuddsmottaker levere et eksemplar av det ferdige produktet eller en annen form for bekreftelse på at prosjektet er fullført.

Sekretariatet for Fond for lyd og bilde er en del av Kulturrådets administrasjon, lagt til Kunstavdelingen/seksjon for kunstnerøkonomi. Sekretariatsoppgavene til Fond for lyd og bilde dekkes av Kulturrådets driftsbudsjett. Seksjon for kunstnerøkonomi administrerer utlysninger, søkerveiledninger, søknadsmottak, innkallinger og saksdokumenter til møter, og følger opp styrets vedtak gjennom utsendelse av vedtaksbrev, utbetalinger og oppfølginger av rapporter.

Fondets midler er plassert på oppgjørskonto i Norges bank. Fondets midler blir oppført i kapitalregnskapet ved månedlig likviditetsrapportering. Endringer i beholdning til kapitalregnskapet utgjorde per 31.12.2021 NOK 619 216.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer årsregnskapet for Fond for lyd og bilde. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert, men vil ventelig foreligge innen utløpet av andre kvartal. Beretningen vil bli publisert på Kulturrådets nettsider så snart dokumentet foreligger.

Oslo, 15. mars 2022

Kristin Danielsen

Direktør, Norsk kulturråd

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapporteringen for Fond for lyd og bilde

Årsregnskap for Fond for lyd og bilde er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019.

Fond for lyd og bilde ble opprettet ved vedtak i Stortinget i 1982 under navnet Norsk Kassettagiftsfond. Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskontoene overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til fondsregnskapet.

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen fremkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Bevilgningsrapportering for regnskapsår 2021

Beholdninger rapportert i likvidrapport		Note	Regnskap 2021		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank			46 094 047		
Endringer i perioden			619 216		
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank			46 713 263		
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					
Konto	Tekst	Note	2021	2020	Endring
640304	Ordinære fond (eiendeler)		46 713 263	46 094 047	619 216
810304	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		46 713 263	46 094 047	619 216

Note A Tildelinger av midler til fondet i regnskapsåret

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildelinger
0320	Allmenne kulturformål	51	Fond for lyd og bilde	44 970 000

Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultat når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultat viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. Opplysningen fremkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskudd fondskapital.

Oppstilling av resultat 2021

	Note	2021	2020
Overføringer til fondet			
Overføring fra andre statlige regnskap	1	44 970 000	43 960 000
Tilbakebetalinger fra andre			
Tilbakebetaling fra ikke-finansielle foretak	2	25 000	284 500
Tilbakebetaling fra husholdninger	2		151 500
Tilbakebetaling fra ideelle organisasjoner	2		10 000
Sum overføringer til fondet		44 995 000	44 406 000
Overføringer fra fondet			
Overføringer til kommuner			
Overføringer til ikke-finansielle foretak	3	20 945 484	21 636 302
Overføringer til husholdninger	3	21 369 800	19 372 798
Overføringer til ideelle organisasjoner	3	2 060 500	389 832 268
Sum overføringer fra fondet		44 375 784	42 866 100
Periodens resultat		619 216	1 539 900
Disponering			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital	4	619 216	1 539 900

Oppstilling av balanse 2021

	Note	2021	2020
Eiendeler			
Oppgjørskonto i Norges Bank	5	46 713 263	46 094 047
Sum eiendeler		46 713 263	46 094 047
Fondskapital og gjeld			
Opptjent fondskapital		46 094 047	44 554 147
Periodens resultat		619 216	1 539 900
Sum fondskapital og gjeld		46 713 263	46 094 047

Note 1

Fondet finansieres gjennom statlige tilskudd. Tildelt budsjetttramme for 2021 er NOK 44 970 000

Note 2

Tilbakebetalte tilskudd i 2021

Note 3

Fordeling av overføringer fra fondet på fagområde og bevilgningsår

	2014-2019	2020	2021	Totalsum
Billedkunst	547 000	884 700	1 253 500	2 685 200
Film	3 083 000	2 843 000	3 768 500	9 694 500
Fonogramproduksjon	1 584 859	4 091 750	4 546 000	10 222 609
Gjenopptagelse av sceneforestillinger	110 000	727 850	1 161 500	1 999 350
Markedsføring av kortfilm/dokumentarfilm	172 500	604 250	802 500	1 579 250
Markedsføring av musikkutgivelser	0	1 167 000	2 291 125	3 458 125
Musikk	515 250	2 280 750	3 043 500	5 839 500
Norsk musikk i AV-produksjoner	77 500	385 000	545 750	1 008 250
Prosjektstøtte diverse	217 000	620 000	507 250	1 344 250
Scene	1 368 000	1 773 500	1 267 500	4 409 000
Tekst	231 000	753 250	1 151 500	2 135 750
Sum overføring fra fondet	7 906 109	16 131 050	20 338 625	44 375 784

Note 4

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen.

Note 5

Fondskapitalen per 31.12.2021 er NOK 46 713 263, hvorav NOK 44 070 791 er bundne midler og består av innvilgede tilskudd som ikke har blitt utbetalt. Fri kapital til disponering og som vil bli benyttet senere til nye tilskudd er NOK 2 642 472.

Bundne midler fordelt på fagområde og bevilgningsår

	2013-2019	2020	2021	Totalsum
Billedkunst	-335 827	-410 500	-1 260 500	-2 006 827
Film	-3 668 355	-3 758 500	-6 078 500	-13 505 355
Fonogramproduksjon	-1 646 185	-3 177 550	-5 615 000	-10 438 735
Gjenopptagelse av sceneforestillinger	-50 000	-211 250	-782 500	-1 043 750
Markedsføring av kortfilm/dokumentarfilm	-60 000	-237 500	-731 500	-1 029 000
Markedsføring av musikkutgivelser	-1 441	-109 000	-1 493 875	-1 604 316
Musikk	-442 500	-1 270 000	-2 908 500	-4 621 000
Norsk musikk i AV-produksjoner	-295 500	-187 500	-477 250	-960 250
Prosjektstøtte diverse	-244 500	-460 000	-821 750	-1 526 250
Scene	-813 308	-1 687 500	-3 055 500	-5 556 308
Tekst	-80 000	-292 500	-1 406 500	-1 779 000
Sum overføring fra fondet	-7 637 616	-11 801 800	-24 631 375	-44 070 791

Regnskap spillemidler

Tilskudd fra Norsk Tipping sitt spilleoverskudd

Regnskap tildelte midler 2021

	Noter	
Tildeling av midler fra Kulturdepartementet		
Mottatte spillemidler for utviklingstiltak på museumsfeltet	1	15 750 000
Mottatte spillemidler sikringstiltak ved museene	1	10 000 000
Mottatte spillemidler Skeivt kulturår 2022		5 000 000
Mottatte spillemidler til kulturformål 2021 - ordninger for scenekunst	2	7 000 000
Mottatte spillemidler til historiske spill	3	4 100 000
Sum mottatte spillemidler 2021		41 850 000
Overført fra 2020		965 738
Til utdeling 2021		42 815 738
Utdelte tilskudd til museumsfeltet		
Sikring		9 278 800
Samlingsforvaltning		4 530 695
Digital utvikling		5 349 560
Samfunnsrolle		5 200 000
Sum utdelte tilskudd		24 359 055
Utdelte tilskudd til Skeivt kulturår 2022		
Skeivt kulturår 2022		5 000 000
Utdelte tilskudd til historiske spill		
Historiske spill		3 842 290
Sum utdelte tilskudd		3 842 290
Kostnader til Kulturrådets forvaltning av midlene		
Museumsfelt	1	1 353 476
Historiske spill	3	390 790
Sum kostnader til forvaltning, overført til Norsk kulturråd driftskonto		1 744 266
Tilbakebetalte bevilgninger		
Tilbakebetalt bevilgning museum innestående på konto til kulturrådet	4	35 624
Tilbakebetalt bevilgning sikringsmidler innestående på konto til kulturrådet	5	299 248
Sum tilbakebetalte bevilgninger		334 872
Resultat		8 204 999

Noter

1) Av tildelte spillemidler til museumsfeltet er kr 1 353 476 administrasjonskostnader til forvaltning , overført til driftskonto i Norsk kulturråd

2) Tildelte kr 7 000 00 utbetales i 2022

3) Av tildelte spillemidler til historiske spill er kr 390 790 administrasjonskostnader til forvaltning, overført til driftskonto i Norsk kulturråd

4) Tilbakebetaling fra år 2014, kap/post 032077, skal tilbakeføres til statskassen

5) Overføres og utdeles i år 2022

Oslo, 10.03.2022

Kristin Danielsen
Direktør

NORSK KULTURRÅD
Org. nr.: 971527412

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norsk kulturråds årsregnskapsoppstillinger for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2021. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 4 261 482 639 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening:

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- årsregnskapsoppstillingene gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter for 2021 og kapitalposter per 31. desember 2021, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige

informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapsoppstillingene

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapsoppstillingene som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapsoppstillingene som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar basert på årsregnskapsoppstillingene.

Som en del av revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapsoppstillingene får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelserevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapsoppstillingene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapsoppstillingene og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 15.06.2022

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Stein Jahren
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt

NORSK KULTURRÅD
Org. nr.: 971527412

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norsk kulturfonds årsregnskapsoppstillinger for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2021. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgningsrapportering, fondsregnskap og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av fondsregnskapet viser at resultatet av perioden er 42 376 608 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening:

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- årsregnskapsoppstillingene gir et dekkende bilde av fondets inntekter og utgifter for 2021 og av eiendeler og fondskapital per 31. desember 2021, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen». Vi er uavhengige av Norsk kulturfond slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen i Norsk kulturråd er ansvarlig for fondets informasjon i øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har

plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Fondsledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapsoppstillingene

Norsk kulturråds ledelse er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapsoppstillingene som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Norsk kulturråds ledelse er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapsoppstillingene som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at fondet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar basert på årsregnskapsoppstillingene.

Som en del av revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av fondets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Oslo; 15.06.2022

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Stein Jahren
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt

NORSK KULTURRÅD
Org. nr.: 971527412

Riksrevisjonens beretning

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Fond for lyd og bildes årsregnskapsoppstillinger for regnskapsåret 1. januar - 31. desember 2021. Årsregnskapsoppstillingene består av oppstilling av bevilgningsrapportering, fondsregnskap og noter, herunder sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Oppstilling av fondsregnskapet viser at resultatet av perioden er 619 216 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening:

- oppfyller årsregnskapsoppstillingene gjeldende krav, og
- årsregnskapsoppstillingene gir et dekkende bilde av fondets inntekter og utgifter for 2021 og av eiendeler og fondskapital per 31. desember 2021, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 2000–2899). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen». Vi er uavhengige av Fond for lyd og bilde slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og ISSAI 130 Code of Ethics utstedt av International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen i Norsk kulturråd er ansvarlig for fondets informasjon i øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av ledelseskomentarene (i del VI) og annen øvrig informasjon (del I–V) i årsrapporten. Riksrevisjonens konklusjon ovenfor om årsregnskapsoppstillingene dekker ikke informasjonen i øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapsoppstillingene er det vår oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapsoppstillingene og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapsoppstillingene, eller hvorvidt den øvrige informasjonen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har

plikt til å rapportere dersom den øvrige informasjonen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at den øvrige informasjonen i årsrapporten:

- er konsistent med årsregnskapsoppstillingene og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende regelverk

Fondsledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapsoppstillingene

Norsk kulturråds ledelse er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapsoppstillingene som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Norsk kulturråds ledelse er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide årsregnskapsoppstillingene som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at fondet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig intern kontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapsoppstillingene som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukerne foretar basert på årsregnskapsoppstillingene.

Som en del av revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapsoppstillingene, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av fondets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapsoppstillingene, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapsoppstillingene gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Oslo; 15.06.2022

Etter fullmakt

Åse Kristin Berglihn Hemsén
ekspedisjonssjef

Stein Jahren
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt